

Φ.Π.Υ. και 'Αρχαιολογικό-Ιστορικό) του Παν/μίου 'Αθηνών του μαθήματος της Λαογραφίας κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο, ως εκλεγμένη Λέκτωρ Λαογραφίας.

Ο Διευθύνων

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΣ, 'Ερευνητής Α'

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1997

Κατά το διάστημα από 1 'Ιανουαρίου μέχρι 7 Μαΐου 1997 διηύθυνε το Κέντρο με απόφαση της 'Ακαδημίας 'Αθηνών ο 'Ερευνητής Α' βαθμίδας "Αγγελος Δευτεραίος, ο οποίος και παρέδωσε το σχετικό υλικό του γραφείου Διευθύνσεως στην εκλεγμένη εκ νέου Διευθύντρια Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη. Η νέα Διευθύντρια διορίστηκε με τριετή θητεία με την υπ' αριθμόν 131.1/B2/546α απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδόθηκε στις 2.5.1997 στο ΦΕΚ αρ. 66, όρκίστηκε ενώπιον του Γραμματέως της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Ν. Ματσανιώτη την 7-5-1997 και ανέλαβε τα καθήκοντά της.

Κατά τη διάρκεια του 1997 το Κέντρο Λαογραφίας εισήλθε σε προχωρήσιμους αναδιοργανωτικούς λειτουργείων του με τη βοήθεια του Προγράμματος «Εκσυγχρονισμός και 'Ανάπτυξη της Βιβλιοθήκης 'Αρχαίου» του, το οποίο είχε επιτύχει κατά το έτος 1995 μετά από πρόταση της τότε Διευθύντριας Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη. Η υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος άρχισε κατά το 1996 και στις 27 Νοεμβρίου του 1997 έγινε ενώπιον του Προέδρου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Νικ. Ματσανιώτη, του 'Αντιπροέδρου της και Προέδρου της 'Επιτροπής 'Ερευνών κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη, του 'Αντιπροέδρου της και Προέδρου της 'Επιτροπής 'Ερευνών κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη, του Προέδρου της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής κ. Μεν. Παλλαντίου, του 'Επόπτη του Κέντρου και 'Υπευθύνου του Προγράμματος κ. Πάνου Λιγομενίδη και των Μελών της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου, εκπροσώπου του 'Υπουργείου Παιδείας, του Προέδρου του Συλλόγου του 'Επιστ. Προσωπικού της 'Ακαδημίας κ. Μεν. Χριστοπούλου και ερευνητών από άλλα Κέντρα της 'Ακαδημίας, η παρουσίαση του ετήσιου απολογισμού του. (Βλ. πλήρη ετήσια απολογιστική έκθεση της Διευθύντριας του Κέντρου σελ. 383-389).

Το Κέντρο κατά το 1996 απέκτησε δική του Στέγη με τη δωρεά σ' αυτό από το "Ίδρυμα Βουδούρη κτηρίου επί της οδού 'Ηπίτου 3α. Η μεταστέγαση υπήρξε αίτημα του Κέντρου κατά το 1995, το οποίο με συντονισμένες προσπάθειες της Διευθύντριας Αικ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής και του τότε Προέδρου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Γιάγκου Πεσμαζόγλου ικανοποιήθηκε. Κατά το έτος

1997 ολοκληρώθηκε ή Προμελέτη αποκαταστάσεως του κτηρίου και ήδη ή Διοίκηση τής 'Ακαδημίας προχωρεί στην άνάθεση συντάξεως τής όριστικής Μελέτης για την προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού.

Για τή διευκόλυνση τής επικοινωνίας τής Διευθύνσεως και τών έρευνητών του Κέντρου έντός του κτηρίου τής Συγγρού 129 εγκαταστάθηκε τó θέρος του 1997 σύστημα τηλεφωνικής ένδοεπικοινωνίας καθώς και συσκευές τηλεφώνου στα γραφεία τών έρευνητών.

'Ολοκληρώθηκε ή ύλικοτεχνική ύποδομή για τήν εγκατάσταση δεκαέξι (16) σταθμών έργασίας για χειριστές Η/Υ με τήν άγορά γραφείων, καθισμάτων και φοριαμών.

Για τόν έξωραϊσμό του χώρου αποκαταστάθηκαν με έλαιοχρωματισμό οί έφθαρμένες όψεις τών μεταλλικών έρμαρίων έντός τών όποίων φυλάσσεται τó άρχαικό ύλικό και έγιναν οί άνγκαϊες μετακινήσεις επίπλων προκειμένου νά εξασφαλισθεϊ χώρος για τήν εγκατάσταση του επί συμβάσει προσωπικού.

Μουσική Συλλογή

'Ολοκληρώθηκε ή κατασκευή του Studio για τήν άντιγραφή του μουσικού ύλικου κατ' τήν ψηφιοποίησή του με τήν θεμελίωση του χώρου κατ' τήν άγορά με δημόσιον μειοδοτικό διαγωνισμό τών άνγκαϊών μηχανημάτων. Με τήν έναρξη του έτους 1998 προγραμματίστηκε τó δύσκολο έργο τής άντιγραφής του πολύτιμου ύλικού.

Πραγματοποιήθηκε άπό τήν έρευνήτρια μουσικό Μαρία 'Ανδρουλάκη και τήν άποσπασμένη μουσικό Γεωργία Μαρκέα ή άναδιάρθρωση τών ταινιοθηκών και ή τοποθέτηση τών ταινιών του μουσικού ύλικού κατ' αύξοντα άριθμό, μετά τήν κατασκευή του στούντιο.

Με ένέργειες τής Διευθύντριας άρχισε νά έμπλουτίζεται και πάλι με τó παραγόμενο μουσικό ύλικό ή 'Εθνική Δισκοθήκη με τήν άποστολή στο Κέντρο τών δίσκων compact (CDs) σέ δύο άντίτυπα. 'Η άποστολή τών δίσκων είχε διακοπεϊ λόγω τής μειωμένης παραγωγής τών δίσκων βινυλίου, οί όποιοι άποστέλλονταν στο Κέντρο. Μετά τήν επικοινωνία με τίς παραγωγούς εταιρείες ή είσαγωγή τών νέων προϊόντων γίνεται κανονικά και ή 'Εθνική Δισκοθήκη ένημερώνεται άνελλιπώς. "Ηδη έχουν είσυχθεϊ 500 δίσκοι compact (CDs), και καταβάλλεται προσπάθεια νά συμπληρωθούν τά κενά τών τελευταίων έτών.

Δημοσιεύματα

Συνεχίζεται ή έκτύπωση του ΚΗ' (28) τόμου τής 'Επετηρίδας του Κέντρου με έργασίες έρευνητών και συνεργατών του Κέντρου.

Χειρόγραφες Συλλογές

Κατά τη διάρκεια του έτους εισήχθησαν στο Κέντρο 74 νέες χειρόγραφες συλλογές. Από αυτές έξι (6) έχουν κατατεθεί από έρευνητές και συνεργάτες του Κέντρου, τέσσερις (4) προέρχονται από τις επιτόπιες έρευνες του Προγράμματος «Γαμήλιες στρατηγικές στους κτηνοτροφικούς πληθυσμούς» και έχουν κατατεθεί από τον υπεύθυνο του Προγράμματος Έρευνητή Έλευθ. Άλεξάκη, τρεις (3) έχουν κατατεθεί από την έπίκ. Καθηγήτρια τής Λαογραφίας στο Παν/μιο Άθηνών Μαρία Μαρκαντώνη και προέρχονται από το φροντιστήριό της στο Μάθημα τής Λαογραφίας. Πενήντα (50) συλλογές έχουν κατατεθεί από τη Διευθύντρια του Κέντρου Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη και προέρχονται από τις επιτόπιες φροντιστηριακές ασκήσεις φοιτητών της στο μάθημα τής Λαογραφίας στα Παν/μια Θεσσαλίας και Άθηνών. Οί υπόλοιπες έννέα έχουν κατατεθεί από Συλλογείς ύλικού.

1. 4529, Γ ε ώ ρ γ. Ν. Α ι κ α τ ε ρ ι ν ί δ η ς, Έρευνητής ΚΕΕΛ. Λαογραφικά Σύμμεικτα από το νομό Δράμας, σχήμα 4ο.

2. 4530, Έ λ ε υ θ. Ν. Ά λ ε ξ ά κ η ς, Έρευνητής ΚΕΕΛ. Λαογραφική αποσπλή/στό νομό Έωκρινών από 10 Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 1995, σελ. 8ο, σελ. 1060.

Περιέχει: Ειδήσεις για κτηνοτροφία (τσελικατά, αζγάτες, ζωοκλοπή), επαγγέλματα, τροφές, ένδυμασία, καθαριότητα, κατοικία, οικιστική, κοινωνική, εργάνωση, οικογένεια, συγγένεια, όρολογία, γενεαλογίες, υίοθεσία, άδελφοποιία, γδικιωμό, άπαγωγή γυναικών, καταμερισμό εργασίας, κοινωνική θέση γυναικας, σχέσεις φύλων, γάμο (λαϊκό δίκαιο, διαζύγιο), πολιτική, έμφύλιο, μετανάστευση, γάμο (τελετουργία), παιδί, τελευτή, λαϊκό δίκαιο, κληρονομιά, λαϊκή λατρεία, λαϊκή ιατρική, βοτανολογία, μαγεία, ζωολογία. Έπίσης παραδόσεις, εϋτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις έκφράσεις, όνόματα, επώνυμα, παρωνύμια, τραγούδια (βλάχικα), τραγούδια έλληνικά 10, ήχογραφήσεις 68, φωτογραφίες 149.

3. 4531, Μ α ρ ί α Δ. Μ π ο μ π ο τ ᾱ, φοιτήτρια κλασικής Φιλολογίας, καταγραφή πρωτογενούς λαογραφικού ύλικού από το δήμο Μεσολογγίου, σχήμα 4ο, σελ. 801. [Φροντιστ. Μαρίας Μαρκαντώνη, έπίκ. Καθηγήτριας Λαογραφίας Παν/μίου Άθηνών].

Περιέχει: Πληροφορίες για κατοικία, ένδυμασία, διατροφή, γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία και άλλες γεωργικές καλλιέργειες, έθιμα γεωργών, φυτικό κόσμος, ποιμενικό βίο, μελισσοκομία, κυνήγι, άλιεία, ζωικό κόσμος, βιοτεχνία - οίκοτεχνία, γέννηση, βάφτιση, παιδικό βίο, γάμο, τελευτή, λαϊκή λατρεία, μαγεία, μαντική· έπίσης χαιρετισμούς, εύχές, κατάρες, μύθους, παραμύθια, διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, αινίγματα, λογοπαίγνια. Το μεσολογγίτικο γλωσσικό ιδίωμα, γλωσσάρι. Έπίσης φωτογραφίες 246, σχεδιαγράμματα 35, κασέτες 3 (μία μαγνητοφώνου με τραγούδια και μουσική του ᾄ-Συμεών και δύο video με θέματα: α) Γιורתές έξόδου 1993, β) Πανηγύρι ᾄ-Συ-

μεών 1993. Προηγούνται συλλογές ιστορικές και άλλες διηγήσεις, τὸ δὲ ὑλικὸ παρατίθεται στὸ τοπικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα.

Α' Ἐπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβή.

4. 4532, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾱ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, πολεοδόμος, Καραγκούνικο χωριό. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλο) 74.

Περιέχει: 1. Πρόλογο. 2. Τὸ χωριὸ καὶ ἡ πορεία του. 3. «Τὸ Καραγκούνικο χωριό». Παραδοσιακὰ Χωριά. Ἐνδυμασία, διατροφή, γεωργία, ἀμπελουργία, ἐλαιοκομία καὶ ἄλλες γεωργικὲς καλλιέργειες, ἔθιμα γεωργῶν, φυτικὸς κόσμος, ποιμενικὸς βίος, μελισσοκομία, κυνήγι, ἀλιεία, ζωτικὸς κόσμος, βιοτεχνία - οἰκοτεχνία, γέννηση, βάφτιση, παιδικὸ βίος, γάμο, τελευτή, λ. λατρεία, μαγεία, μαντική· ἐπίσης: χαιρετισμοί, εὐχές, κατάρες, μῦθοι, παραμῦθια, διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, αἰνίγματα, λογοπαίγνια. Τὸ μεσολογιτικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα, γλωσσάρι. Ἐπίσης φωτογραφίες 246, σχεδιαγράμματα 35, κασέτες 3 (μὴ μαγνητοφώνου μὲ τραγούδια καὶ μουσικὴ τ' αἰ - Συμεῶν καὶ δύο video μὲ θέματα: α) Γιορτὲς Ἐξόδου 1993, β) Πανηγύρι αἰ Συμεῶν 1993. Προηγούνται συλλογές ιστορικές καὶ ἄλλες διηγήσεις, τὸ δὲ ὑλικὸ παρατίθεται στὸ τοπικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα.

5. 4532, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾱ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, Πολεοδόμος, Καραγκούνικο χωριό. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλο) 74.

Περιέχει: 1. Πρόλογο. 2. Τὸ χωριὸ καὶ ἡ πορεία του. 3. «Τὸ Καραγκούνικο χωριό». 4. Παραδοσιακὰ Χωριά. 5. Ἡ πρόβαση τὸν ποταμὸν. 6. Παραδοσιακὰ μελιόμυλοι. Α: Κάσες Β: Τὸ χωριό. Γ: Ἐργαστὲς χύδης καὶ σήμερα. Δ: Κοινωνικὸ Περιβάλλον. Ε: Ἐπιτεχνίαι καὶ λοιπὲς ἐγκαταστάσεις. Ζ: Βιογραφικὸ σημείωμα.

6. 4533, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾱ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, πολεοδόμος, Εἰκονοστάσια τῆς ὑπαίθρου. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλα) 52.

Περιέχει: 1. Σὰν πρόλογος. 2. Τὰ εἰκονοστάσια ὡς κατασκευές. 3. Εἰκονοστάσια τῶν ὁδικῶν ἀξόνων. 4. Εἰκονοστάσια ἀφιερῶματα. 5. Εἰκονοστάσια καὶ λαϊκοὶ προσκυνητές. 6. Ἡ πρότασις. 7. Σκίτσα εἰκονοστασίων. 8. Βιογραφικὸ σημείωμα.

7. 4534, Ἀ ν δ ρ ο μ ᾶ χ η Ο ἰ κ ο ν ὀ μ ο υ, Ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ νομὸ Ἀττικῆς — χωριὸ Βίλια. 1995-1996, σχ. 8ο, σελ. 198. Καταθέτης: Ἐλευθ. Π. Ἀλεξάκης, Ἐρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ κτηνοτροφία (συνέντευξη) καὶ 39 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

8. 4535, Μ ᾶ ρ κ ο ς Κ ο ν τ ο γ ο ὄ ρ η ς, Ἀπομαγνητοφωνήσεις συνεντεύξεων ἀπὸ τὴν Ἀγία Ἄννα (Κούκουρα). Σεπτ. 1996, σχ. 8ο, σελ. 205. Καταθέτης: Ἐλευθ. Π. Ἀλεξάκης, Ἐρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ κτηνοτροφία / κτηνοτρόφους καὶ 15 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

9. 4536, Λ α μ π ρ ι ν ῆ Ρ ᾶ ἱ κ ο υ, Ἀποστολὴ στὸ νομὸ Βοιωτίας (χωριὰ Χαιρώνεια, Τσουκαλάδες, Διόνυσος), Ἰούνιος-Σεπτέμβριος 1996, Φεβρουάριος 1997, σχ. 8ο, σελ. 274 + πίνακας. Καταθέτης Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης, ἔρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Ειδήσεις περί κτηνοτρόφων και κτηνοτροφικού βίου (συνεντεύξεις) και 26 έγχρωμες φωτογραφίες.

10. 4537, Χ ρ ι σ τ ί ν α Μ α ρ α θ ο ύ, Κτηνοτροφικές κοινότητες. 'Ιούνιος - 'Οκτώβριος 1996, σχ. 8ο, σελ. 12. Καταθέτης: 'Ελευθ. Π. 'Αλεξάκης, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ. Περιέχει: 19 έγχρωμες φωτογραφίες αναφερόμενες στον κτηνοτροφικό βίο.

11. 4538, Π α ν α γ ι ώ τ α Σ τ α μ έ λ ο υ, φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής 'Αθηνών, Τμήμα Φ.Π.Ψ., έργασία Λαογραφίας από τη Βάγια Θηβών Βοιωτίας. 1995-96, σχ. 8ο, σελ. 977. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας Παν/μίου 'Αθηνών.

Περιεχόμενα: I. Γενικά. II. 'Υλικός βίος: Α' κατοικία, Β' ένδυμα, υπόδεση, κόμμωση και καλλωπισμός, Γ' τροφές, Δ' Γεωργία, Ε' 'Αμπελουργία, ΣΤ' 'Άλλες γεωργικές καλλιέργειες, Ζ' Ποιμενικός βίος, Η' Βιοτεχνία. III. Κοινωνικός βίος: Α' Γέννηση, Β' Γάμος, Γ' Τελευταίη, Δ' Κοινωνική οργάνωση, Ε' Χαιρετισμοί - προδόσεις, εύχές, κατάρες κλπ. IV. Πνευματικός βίος: Α' Θρησκεία (Λαϊκή πίστη και λατρεία), Β' Έθιμα του λαϊκού έορτολογίου, Γ' Μαγεία, Δ' Λαϊκή Ιατρική, Ε' 'Αστρολογία και Μετεωρολογία, ΣΤ' Δημοτική ποίηση, μουσική και χοροί, Ζ' Παραμύθια - Διηγήσεις, Η' Παραδόσεις, Θ' Λογοπαίγνια, Ι' 'Αντάσματα - τὸ γλωσσικὸ θησαυρὸ, V. Βιογραφίες πληροφοριοδοτών, φωτογραφίες 133.

Α' 'Επαινος με χρηματική άμοιβή.

12. 4539, Κ ω σ τ ῆ Κ α ρ α β ί τ η ς, φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής 'Αθηνών, Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικής ύλης εκ της γήρας Θηρασίας, έν Θήρα Κυκλάδων. 'Αθήνα 1993, σχ. 8ο, σελ. 576. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, επίκ. Καθηγήτρια Παν/μίου 'Αθηνών.

Περιεχόμενα: I. Γενικά ιστορικο-γεωγραφικά στοιχεία. II. 'Υλικός βίος: Α' Κατοικία. Β' Ένδυμα-σία, Γ' Τροφές, Δ' Γεωργία, Ε' 'Αμπελουργία, ΣΤ' Φυτικός κόσμος, Ζ' Ποιμενικός βίος, Η' Κυνήγι, Θ' 'Αλιεία, Ι' Βιοτεχνία. III. Κοινωνικός βίος: Α' Γέννηση, Β' Γάμος, Γ' Τελευταίη, Δ' Κοινωνική 'Οργάνωση, Ε' Χαιρετισμοί. IV. Πνευματικός βίος: Α' Θρησκεία ('Αγιοι, έθιμα λαϊκού έορτολογίου), Β' Μαγεία, Γ' Λαϊκή Ιατρική, Δ' 'Αστρολογία, Ε' - ΣΤ' Δημώδης ποίηση - Χοροί, Ζ' Εϋτράπελες διηγήσεις, Η' Παραδόσεις, Θ' Αινίγματα, Ι' 'Εκ του γλωσσικού θησαυρού. Περιέχει επίσης 144 φωτογραφίες, χάρτη και δείγματα της χλωρίδας του τόπου.

Α' 'Επαινος με χρηματική άμοιβή.

13. 4540, Μ α ρ ί α Σ ω τ η ρ ο π ο ύ λ ο υ, Συλλογή λαογραφικής ύλης με θέμα: Διατροφή από τὸ χωριὸ Κυνηγὸς Πυλίας Μεσσηνίας. 1997, σχ. 8ο, σελ. 244. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας Παν/μίου 'Αθηνών.

Περιέχει: Ειδήσεις για τη διατροφή (ψωμί, ζυμαρικά, κρέας, έλιές, γλυκίσματα κλπ., γεύματα, μαγειρικά κλπ. σκεύη, τρόποι παρασκευής, φαγητά σέ γιορτές, προλήψεις και έθιμα παρεμφερή, φωτογραφίες (έγχρωμες) 49, τοπογραφικό σχέδιο 1.

14. 4541, Μ α ν. Γ. Β α ρ β ο ύ ν η ς, Σαμιακή λαϊκή άρχιτεκτονική: Οί καμινάδες τής Σάμου. Πρωτογενής λαογραφική ύλη από έπιτόπια έρευνα (Αύγουστος 1986 - Αύγουστος 1991) στους οίκισμούς του νησιού. 1997, σχ. 8ο, σελ. 192.

Περιέχει: Πρόλογο, όνομασίες κατά τόπους, τεχνική και ύλικά της κατασκευής, στοιχεία της πνευματικής ζωής συνδεδεμένα με τις καμινάδες, σημειώσεις. 'Επίσης φωτογραφίες 68, σχεδιαγράμματα και σχέδια.

15. 4552, Χ α ρ ά λ. Ι. Σ τ υ λ ι ά δ η ς. Λαογραφικά του χωριού Φλάμπουρου Ν. Φλωρίνης. Θεσσαλονίκη 1993, σχ. 4ο, σελ. 118.

Περιεχόμενα: Τò χωρίον Φλάμπουρον Ν. Φλωρίνης. Τοποθεσία. "Εκτασις περιοχής - δάσους. 'Εγκατάστασις κατοίκων. Περιγραφή εκκλησιών και εξωκκλησιών (παρατηρήσεις - συμπεράσματα). Λατρευτικά. Μαχικά. Συνήθειες. Οίονοι. 'Απαντήματα. Ζωομαντεία. Δημόδης ιατρική. 'Εορταί Δωδεκαημέρου - 'Ετήσiai έορταί (τρόπος έορτασμού. Πανηγύρεις. Παιγνίδια έορτών. Τοπικά έθιμα προς τιμήν 'Ηγίων).

16. 4543, Γ. 'Υ φ α ν τ ή ς, Καθηγητής, 'Η λαϊκή ξυλογλυπτική στην Αιτωλοακαρνανία, σχ. 4ο, σελ. 4.

Κείμενο που συνοδεύει όμότιτλο ντοκυμαντέρ σε 1 κασέτα video.

17. 4544, Γ ι ά ν ν η ς 'Η λ ι ό π ο υ λ ο ς, Στοιχεία από τη Μουσική Λαογραφία της έπαρχίας Δωρίδας. "Ερευνα στην τοπική παράδοση και τὰ κείμενα γύρω από τη μουσική τών δημοτικών τραγουδιών. Κοσμάκης Δωρίδας 1997, σχ. 4ο, σελ. 61 + 8 φωτογραφίες + 3 κασέτες.

Περιεχόμενα: Α) Γενικές παρατηρήσεις. Πρόλογος. Μουσική δημοτικών τραγουδιών (θεωρητικό). 'Ιστορική αναδρομή στη Μουσική Λαογραφία της Δωρίδας. Οι τρόποι των αρχαίων 'Ελλήνων (με παραδείγματα). 'Αρχαίοι τρόποι, βυζαντινός χορός. Δημότικη μουσική. 'Η παραδοσιακή μουσική γραφή (με δείγματα). Στοιχεία της παραδοσιακής δημοτικής μουσικής. 'Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί και τὰ μουσικά τους μέτρα. Β) Μουσική παράδοση έπαρχίας Δωρίδας. Παραδοσιακά μουσικά όργανα. Γ) Δωρική μουσική παράδοση. Τραγουδιστής λαός. 'Αοιδοί. 'Οργανοπαίχτες (με κατάλογο όνομάτων). Δ) 'Η βυζαντινή μουσική παράδοση. 'Επίλογος. Συμπεράσματα. Βιβλιογραφία.

18. 4545, 'Α θ α ν. Κ ι λ μ π α σ ά ν η ς, 'Ιστορίες σάν παραμύθια της Παλιᾶς και Νέας 'Αγχιάλου. 1997, σχ. 4ο, σελ. 61 + 6 + 8 + 1 κασέτα.

Περιέχει: 27 διηγήσεις + ιδιωματικές φράσεις + γλωσσάριο + 2 κασέτες (ήχογραφήσεις).

19. 4546, Ν ι κ ό λ α ο ς Μ π α ρ μ π α γ ι ά ν ν η ς, Μακρινοί αντίλαλοι (Λαογραφικά διηγήματα). 1997, σχ. 4ο σελ. 68.

Περιέχει: 22 διηγήματα λαογραφικού περιεχομένου.

20. 4547, Κ υ ρ ι α κ ή Χ ρ υ σ ο ũ - Κ α ρ α τ ζ ᾱ, φιλόλογος, άπεσπασμένη στο ΚΕΕΛ. Λαογραφική άποστολή στη Χίο: Θυμινά, Καλλιμασιά, Πιτυός, Καρδάμυλα, 'Αρμόλια, Βολισσός, 'Ομηρούπολη, Χώρα Χίου. 'Οκτώβριος 1997, σχ. 4ο, σελ. 333.

Περιεχόμενα: 'Ιστορικά. 'Υλικός βίος (κατοικία, ένδυση, κόμμωση, καλλωπισμός, έπιπλα, σκεύη, τροφές, γεωργία, μελισσοκομία, ναυτιλία, άμπελουργία, έλαιοκομία, ποιμενικός βίος, άλιεία, άρχιτεκτονική, ζωγραφική, λιθογλυπτική. Βιοτεχνία: Σιδηρουργία, λατομεία, λατόμοι, κεραμική, άγ-

γειοπλαστική, βυρσοδεψία, συνεταιρισμός χειροτεχνίας, άσβεστοκάμινα, κατασκευή ρουκέτας, κτίστες πετροκόποι, ύλοτόμοι, παγωτατζήδες, γαλατάδες, τσαγκαράδες, σαγματοποιοί, ζητιάνοι, εμπόριο. Κοινωνικός βίος: γέννηση, παιδί, παιγνίδια, γάμος, τελευτή, κοινωνική οργάνωση. Πνευματικός βίος: Λαϊκή πίστη και λατρεία. Λαϊκή Ιατρική. Προλήψεις και δεισιδαίμονες συνήθειες. Τραγούδια 171. Ευτράπελες διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, όνόματα βαπτιστικά, τοπωνύμια, χοροί. Ήχογραφήσεις σε 17 κασέτες + βιντεοσκοπήσεις σε 3 κασέτες video. Φωτογραφίες 259.

21. 4548, Ά ν ν α Πα πα μι χ α ή λ - Κ ο υ τ ρ ο ύ μ π α, Έρευνα και συλλογή λαογραφικής ύλης στο νομό Δωδεκανήσου: Ίαλυσός, Έμπωνας, Κρεμαστή, Άφάντου, Σορωνή Ρόδου (18 Αύγ. - 8 Σεπτέμ. 1997). Σχ. 8ο, σελ. 892 + 3 κασέτες.

Περιεχόμενα: I. Γενικά. II. Ύλικός βίος (οικοδομήματα, κατοικία, έπιπλα και σκεύη, ρουχισμός, ένδυμα κλπ., τροφές, ποτά, επαγγελματικός βίος, άμπελουργία, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, ύφαντική, βαφική, κεντητική, ξυλοτεχνία, ξυλογλυπτική, άγειοπλαστική, κηροποιία, οίνοπνευματώδη, σαγματοποιία, ύποδηματοποιία, άλευροποιία, άρτοποιία, λατομεία, έλαιουργία, σχοινοποιία, άλλα επαγγέλματα. III. Κοινωνικός βίος (γέννηση, παιδί, γάμος, κοινωνική οργάνωση, λαϊκό δίκαιο, μέτρα μετρήσεως, συνουκισμός, οικισμός, φωτισμός, μεταφορικά μέσα, καθαριότης, ύβρεις - εύχες. (13). IV. Πνευματικός βίος: Λαϊκή πίστη και λατρεία, μαγεία, λ. Ιατρική, άστρολογία, μετεωρολογία, μαντική, χοροί, μουσικά όργανα, άσματα 120, παραδόσεις 68, άλλες διηγήσεις 2, παροιμίες και παροιμ. φράσεις 24, άνόματα 11, καθαρογλωσσήματα 1, παιγνίδια 6, έπώδες 3. Έκ τού γλωσσικού θησαυρού (όνόματα, τοπωνύμια) 46). Ήχογραφήσεις 91, φωτογραφίες 362.

22. 4549, Γ ε ω ρ γ ί α Μ α ρ κ έ α, Μουσική άπεσπασμένη στο ΚΕΕΛ., Λαογραφική - μουσική άποστολή στο νομό Χανίων: Άρώνι, Κοσσιανά, όροπέδιο Κράπης, Όαση Άγιός, Νωπήγεια Κισάμου, Καρές Σφακιών, Παλιά Πόλη Χανίων, Μακρύς Τοΰχος, Χώρα Σφακιών. 13-25 Αύγούστου 1997. Σχ. 8ο, σελ. 805.

Περιεχόμενα: Κυρίως άπομαχνητοφωνήσεις τραγουδιών και μελωδιών από 17 κασέτες και είδήσεις για μουσικά όργανα - όργανοπαίκτες και είδη μουσικής. Βιοτεχνία, λαϊκή τέχνη, γεωργικό βίο, ένδυμασία, έργαλεία και μαγειρικά σκεύη, κτηνοτροφία, τροφές, κατοικία, κυνήγι, βάφτιση, γάμος, τελευτή, έπώνυμα, όνόματα ζώων και φυτών, μαντική, δεισιδαιμονίες, προλήψεις, λαϊκή λατρεία, φιλοξενία, λαϊκή Ιατρική, λαϊκές διηγήσεις, παραδόσεις, Ιστορικές πληροφορίες. Έπίσης: Φωτογραφίες, μία βιντεοκασέτα, 2 δίσκους με κρητική μουσική, 3 έγχρωμες διαφάνειες (slides). Θέμα της βιντεοκασέτας: Παραδοσιακός γάμος - Άγιος Ίωάννης, Σφακιά.

23. 4550, Β α σ. Π. Σ α ρ λ ή ς, Λαογραφικά βιώματα περιοχής Φενεού Κορινθίας. 1997, σχ. 4ο, σελ.

Περιέχει: Λαϊκή και επαγγελματική ζωή: I. Κατοικία. II. Ένδυμασία. III. Τροφές και ποτά. IV. Ποιμενική ζωή. V. Γεωργική ζωή. VI. Κυνήγι. VII. Μελισσοκομία. VIII. Λαϊκή Βιοτεχνία - επαγγέλματα (ύφαντική, πλεκτική, κεντητική, νερόμυλος, άγωιάτης, κουρέας, ράφτης, τσαγκάρης, σιδεράς, καλαντζής, φαναρτζής, σαμαράς, οικόδομος, ύλοτόμος, ξυουργός, βαρελάς, κεραμιδάς, άσβεστός, άλλα επαγγέλματα.

24. 4551, Έ λ έ ν η Ζ ή σ η - Μ α τ ή, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. ΈΗ γυναί-

κεία και ἡ ἀντρική φορεσιὰ στὴ Ζαγορά τοῦ Πηλίου. Ζαγορά Πηλίου, 1992, σχ. 4ο, σελ. 103. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν ἐνδυμασία, τὶς φυτικές, βαφικὲς ὕλες, ἐπίσης σχηματικὴ ἀναπαράσταση μερικῶν ἐξαρτημάτων τῆς φορεσιᾶς καὶ 29 ἐγχρωμὲς φωτογραφίες.

25. 4552, Ἰωάννα Γκουσδοβᾶ - Χριστίνα Γκορίτσα, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. 1992 σχ. 4ο, σελ. 54 + κασέτα μὲ συνέντευξη. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις μὲ μορφή συνεντεύξεων γιὰ τὸ σπῆτι καὶ τὸν οἰκισμὸ Κρήνη (πρῶν Βοστίνα).

26. 4553, Ἀλεξάνδρα Πιλάτου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ κοιμία στὸν Παλαμᾶ Καρδίτσας. Βόλος 1992 σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰσαγωγή - Γενικά - Οἰκοδομικὴ (ὕλικά - ἐργασίες), - Μέρη σπιτιοῦ - ἐπίπλωση σπιτιοῦ, Ἐξωτερικοὶ χώροι. Φωτογραφίες 22.

27. 4554, Λεωνίδα Γαϊτάνη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ παραδοσιακὸς γάμος στὸν Κοκκινόπλο Λαρίσης. Βόλος Μάιος 1993, σχ. 4ο, σελ. 35. Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο ἀπὸ τὸ πρῶνο μέχρι τὸ μετὰ τὸ γάμον καὶ τὴ θέση τοῦ νέου ζευγαριοῦ ἐντὸς σπιτιοῦ.

28. 4555, Ἀναστασία Τσιμπέρη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. α) Γάμος στὴν κοινότητα Σπερχογείας Μεσσηνίας. β) Δημοτικὰ τραγούδια. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 33. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιέχει: α) Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο μὲ μορφή συνεντεύξεως στὸ τοπικὸ ἰδίωμα μὲ παράθεση καὶ τραγουδιῶν, β) Τραγούδια τοῦ γλεντιοῦ τοῦ γάμου.

29. 4556, Εἰρήνη - Ἀλεξία Στέλλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡθῆ καὶ ἔθιμα ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ «μάντευμα» τοῦ γαμπροῦ στὸ Πήλιο. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴ μαντική.

30. 4557, Ἰωάννα Ντούμου - Εὐαγγελία Βλάχου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Α) Γέννηση, Β) Γάμος στὴν κοινότητα Κρανέας Ἐλασσόνας, Βόλος, σχ. 4ο, σελ. 52, 1992. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἐθιμα παραδοσιακοῦ γάμου μὲ μορφή συνεντεύξεως καθὼς καὶ ἔθιμα γέννησης.

31. 4558, Ἐλπίδα Μακρίδου - Ἐλένη Μιχαήλ, Φοιτήτριες Παν/-

μίου Θεσσαλίας. Κυπριακός γάμος, 1992-93, σχ. 4ο, σελ. 54. (Καταθέτης: Αίκατε-
τερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για το γάμο με παράθεση τριών προικοσυμφώνων (φωτοτυπία από έντυπο),
σχέδια (φωτοτυπίες από δημοσιεύματα), καθώς και 17 φωτογραφίες έγχρωμες (έπίσης φωτογρα-
φίες φωτοτυπημένες από δημοσιεύματα).

32. 4559, 'Αποστολία Μπουρλότου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας.
Μελισσοκομία στη Βρύναινα 'Αλμυρού, 1992, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αίκατε-
τερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τη μελισσοκομία με παράθεση και 6 φωτογραφιών.

33. 4560, Πηγή Γεωργοπούλου - Σπ. Σαγιάνη, φοιτητές Παν/-
μίου Θεσσαλίας. Συλλογή λαογραφικών στοιχείων από την Πορταριά, 1993, σχ. 4ο,
σελ. 17. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τον οικισμό, την εκκλησία, την εκπαίδευση, τον πληορείτικο γάμο, τις το-
πικές ένδυμασίες· επίσης για επαγγέλματα, φαγητά, τους ευεργέτες και τον τουρισμό.

34. 4561, 'Αναστασία 'Αντωνίου - 'Ανδρέας Βασιλείου, φοι-
τητές Παν/μίου Θεσσαλίας. Κατοικία και βοηθητικοί χώροι, Λιμνάτη και Δύμες
Δεμεσσού Κύπρου, 1992, σχ. 4ο, σελ. 19. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-
Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κατασκευή και τη λειτουργικότητα των επί μέρους χώρων του σπιτιού.

35. 4562, Μαρία Γιαννούλη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Επιτόπια
έρευνα για την σκληθριώτικη ένδυμασία. Σκλήθρο 'Αγιάς Λαρίσης 1993, σχ. 4ο,
(Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικότερες πληροφορίες για το χωριό, εκτός από το βασικό θέμα της ένδυμασίας (άν-
δρικής, γυναικείας, καθημερινής κλπ.). Παρατίθενται και φωτοτυπίες φωτογραφιών.

86. 4563, Παναγιώτα Κολοβρέκτη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας.
Λαογραφικά στοιχεία για την κοινωνική οργάνωση της περιοχής 'Αλμυρού Μαγνη-
σίας 1992, σχ. 4ο, σελ. 33. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια
ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για γέννηση, το γάμο, τις κοινωνικές τάξεις, τις διακρίσεις ανδρών - γυναικών,
τις τοπικές καλλιέργειες και τα επαγγέλματα.

37. 4564, Μαγδαληνή Κοτανίδου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί-
κισμος - οίκια - οικόδομημα. Κορινός Πιερίας 1993, σχ. 4ο, σ. 68. (Καταθέτης: Αί-
κατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικές πληροφορίες για το χωριό, την ύδρευση, την κοινωνική οργάνωση, τις εκκλησίες-
ξωκλήσια, το σπίτι, την οικόσκη, τους βοηθητικούς χώρους, έθιμα σχετικά με την κατασκευή
του σπιτιού, τα οικοδομικά ύλικά κ.ά. 'Επίσης σχετικές παραδόσεις.

38. 4565, Φωτεινή Διαμάντη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Λαογραφική έρευνα με θέμα: 'Η κατοικία στο χωριό 'Απιδιά, 'Απιδιά Καρδίτσας. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 58. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: 'Ιστορικά - γεωγραφικά στοιχεία του χωριού. Γενικά στοιχεία του σπιτιού (οικοδομική - τα μέρη του σπιτιού - ή αλλιώς - οι βοηθητικοί χώροι - ή μορφή του σπιτιού - ξύμα και προλήψεις για το σπίτι - Γενικές παρατηρήσεις.

Γ' 'Επαινος με χρηματική άμοιβή.

39. 4566, Αμπερινή Κούτνα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Εθιμα του γάμου σ' ένα χωριό του Πηλίου, Πουρί Πηλίου. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 51. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου στο χωριό Πουρί Πηλίου με παράθεση και 7 φωτογραφιών.

40. 4567, Σπυρίδων Θεοδωράκοπουλος, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Ο γάμος στην Κάτω Βούταινα Μεσσηνίας. 1993, σχ. 4ο, σελ. 45. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου με μορφή συνέντευξης, επίσης 7 έγχρωμες φωτογραφίες, 1 συνταγή για δίπλες, 5 τραγούδια.

41. 4568, Βασίλική Κολοβά, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας, επίτοπια έρευνα σχετική με το γάμο στο χωριό Ζαγόρα. 1993, σχ. 4ο, σελ. 48. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου. Προτάσσονται πληροφορίες για το χωριό.

42. 4569, Θεόδωρος 'Ελευθεριάδης, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. Τά λαχεϊά. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εισαγωγή. Τύχη και λαχεϊά. Το λαχεϊό στην 'Ελλάδα. Συνέντευξη από πρακτορείο Βόλου. Σχολιασμός συνέντευξης. Βιβλιογραφία.

43. 4570, Σωτηρία Κίτσου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Παροιμίες και έρμηνεία τους. Δεν αναφέρεται τόπος προελεύσεως. Βόλος 1992, σχ. 4ο. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: 308 παροιμίες με την έρμηνεία τους και 5 παροιμιόμυθους.

44. 4571, 'Ελένη Ζήτρα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Ο γάμος στο χωριό τής Ζαγοράς Πηλίου. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 26. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου.

45. 4572, 'Ηλίας 'Αβραμίδης, Θωμάς Πρινιάς, φοιτητές Παν/μίου

Θεσσαλίας. «Μακρινίτσα» 1993, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κατοικία, τις εκκλησίες, τὸ ἔθιμο τῶν «Μάηδων», τὸν μακρινιτσιώτικο γάμο, τὴ μαντική, τὴ δεισιδαιμονία κ.ἄ.

46. 4573, Ἑλένη Πακιά, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἔθιμα τοῦ γάμου τοῦ χωριοῦ Ἀγία Παρασκευὴ Καλαμπάκας. 1993, σχ. 4ο, σελ. 15. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἔθιμα γάμου καὶ σχετικὰ τραγούδια.

47. 4574, Ἀθανασία Σωτηροπούλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Καταγραφή δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ ἐρωτηματολόγιο παραδοσιακῆς φορεσιᾶς Καραγκούνας. Ἰούνιος 1992, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Τραγούδια καὶ εἰδήσεις γιὰ τὴν καραγκούνικη φορεσιά.

48. 4575, Μαρία Ζαρωνικόλα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ γάμος στὸν Ἅγιο Χαράλαμπο Εὐρυτανίας. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 15. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή τοῦ γάμου (μὲ παρεμβολὴ τραγουδιῶν) καὶ στοιχεῖα (γεωγραφικά καὶ ἱστορικά) τοῦ χωριοῦ.

49. 4576, Παρθένια Καρατζούλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ γάμος στὸ χωριὸ Ἀμπελάκια Λαρίσης. Ἀθήνα 1993, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή τοῦ γάμου (μὲ παρεμβολὴ τραγουδιῶν).

50. 4577, Ἀθανασία Κаланτζίδου, Ἀννα-Γιαννοῦλα Μαγουλιώτη, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ βαμβακοκαλλιέργεια στὸ Ἀγναντερὸ Καρδίτσας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικά στοιχεῖα γιὰ τὸ χωριό. Βαμβακοκαλλιέργεια: Προετοιμασία ἀγροῦ. Συγκομιδὴ. Καθαρισμὸς καρποῦ. Ἔργαλεῖα. Προϊόντα ἀπὸ βαμβάκι. Μηχανοκίνητα ἐκκοκιστήρια. 6 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

51. Μαρία Μάνου - Ἀναστασία Τσιώμου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ ἐλαιοκομία στὸ χωριὸ Εἰνόβρυση Πηλίου. 1992, σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Καλλιέργεια - ἀσθένειες - συγκομιδὴ - ἐλαιοτριβεῖα. Ἐπίσης: 4 σχεδιαγράμματα καὶ 11 φωτογραφίες.

52. 4579, Κατερίνα Βλαχάβα - Κυριακὴ Γκαβανίδου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Κατηγοριοποίηση παιδικῶν παιγνιδιῶν. Βόλος 1993,

σχ. 4ο, σελ. 21. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Παιγνίδια που παίζονται στο σπίτι (13), παιγνίδια που παίζονται έξω από το σπίτι (μόνο από κορίτσια: 8, μόνο από αγόρια: 9, από αγόρια και από κορίτσια 31).

53. 4580, Μ α ρ ί α Κ ρ ι τ σ ω τ ά κ η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τά παραδοσιακά επαγγέλματα στην Κρήτη (το επάγγελμα της ύφαντρας). 1993, σχ. 4ο, σελ. 15+5 πίνακες (1 σχεδ. και 16 φωτογραφίες). (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Μνεία παραδοσιακών επαγγελμάτων με ιδιαίτερη αναφορά στην ύφαντική της Κρήτης (το κρητικό έργαστήρι, ύφαντικές προετοιμασίες, ύφανση πανιού, ύφαντικές ύλες, είδη ύφαντων και διακοσμητικά θέματα, παραδόσεις - Ιστορίες - παραρτήματα για την ύφαντική).

54. 4581, Β α σ ι λ ι κ ή Τ σ ο υ μ ά ν η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί Σαρακατσάνοι. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τους Σαρακατσάνους (τρόπος εργασίας, μετακινήσεις, κοινωνική οργάνωση κ.ά.) και σχετικές συνεντεύξεις· επίσης σχεδιασμένα και φωτοτυπίες φωτογραφιών κ.ά.

55. 4582, Γ α β ρ ι έ λ λ α Μ ο ύ σ τ ο υ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Άγροτικός βίος - Ή καλλιέργεια του σιταριού πριν 50-60 χρόνια στο Άρτεσιανό Καρδίτρας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 11. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες για τον γεωργικό βίο.

56. 4583, Π ο λ υ ζ ώ η ς Κ α ν λ ή ς - Γ ε ώ ρ γ. Π α ν τ α δ ό ν τ α ς, φοιτητές Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί λαϊκές αγορές, τα εκθέματά τους, οί φωνές τών μικροπωλητών. (Λάρισα, Θεσσαλονίκη). 1992, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες από βιβλιογραφικά δεδομένα και από επιτόπια έρευνα σε λαϊκές αγορές της Λάρισας και της Θεσσαλονίκης.

57. 4584, Π α ν α γ ι ώ τ α Γ κ ο υ τ ζ ο υ ρ έ λ α, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Το Μοναστήρι της Παναγίας στο Σαραντάπορο της Έλασσόνας. Βόλος 1993, σχ. 4ο σελ. 14. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή με παράθεση και μιās κάτοψης.

58. 4585, Ό λ υ μ π ί α Μ α υ ρ ά δ α, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οικισμός και κατοικία. Έλευθεροχώρι Φθιώτιδας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Α' Κατοικία. Ι. Οικισμός. ΙΙ. Σπίτι (όνοματολογία, μαστόροι, οικοδομική, έθιμα, μέρη σπιτιού κ.ά.). ΙΙΙ. Βοηθητικοί χώροι. ΙV. Κυριότερες μορφές. V. Έπιπλα - σκεύη επίσης 14 έγχρωμες φωτογραφίες.

59. 4586, Κ ω ν / ν α Τ υ λ ι γ α δ ᾶ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τὸ πανηγύρι τοῦ προφήτη Ἡλία στὸ χωριὸ Μεζήλο τῆς Ἀργιθέας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: περιγραφή τοῦ πανηγυριοῦ.

60. 4587, Β α σ ι λ ι κ ῆ - Κ ω ν / ν α Μ α ν ι ο Ὑ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἔθιμα γάμου στὴ Θεσσαλία. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 37. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει τὴν ἐθιμολογία τοῦ γάμου στὸ χωριὸ Σοφάδες Καρδίτσας (μὲ ἀρκετὰ τραγούδια).

61. 4588, Β α σ ι λ ι κ ῆ Β α ῖ ο υ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡθῃ καὶ ἔθιμα σχετικὰ μὲ τὸ προξενεῖο, τὸν ἀρραβώνα, τὸ γάμο στὸ χωριὸ Κανάλια Καρδίτσας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 19. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: σχετικὲς μὲ τὸ γάμο περιγραφές.

62. 4589, Σ ο φ ῖ α Κ α ρ π ῆ τ η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Συγκέντρωση λαογραφικῶν στοιχείων τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ. Ἰούνιος 1992, σχ. 4ο, σελ. 58. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν κληρονομία, γιὰ τὸν ἀπαιτητικὸ καὶ κοινωνικὸ τῶν βίο Σαρακατσάνων τραγούδι, εἰκόνες καὶ ἀφηγήσεις γιὰ ἀγροτικὴ - κτηνοτροφικὴ ζωὴ στὴν περιοχή Ἀλμυροῦ. Βασίς εἰδήσεις γιὰ ἀθλητικὸς καὶ ἱππικὸς ἀγῶνες. («Κροάκι»)

63. 4590, Ἀ γ α π ο Ὑ λ α Θε ο δ ο σ ῖ ο υ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα τῆς Ἁγῆς Ἀγόριανης καὶ Ἐκκάρας Δομοκοῦ. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἡ ἐργασία ἀναφέρεται εἰδικότερα σὲ 9 ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα: Ἅγιος Παντελεήμων, Ἅγιος Ἀθανάσιος, Ἅγία Εἰρήνη, Ἅγία Τριάδα, Προφήτης Ἡλίας, Ἅγιος Γεώργιος, Μεταμόρφωση Σωτῆρος, Ἅγιος Κωνσταντῖνος.

64. 4591, Θ α ν ἄ σ η ς Κ α λ τ σ ᾶ ς, φοιτητῆς Παν/μίου Θεσσαλίας. Τροφές καὶ ποτά. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Τροφές ποὺ συνηθίζονται σὲ εἰδικὲς περίπτώσεις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς (ἐγκυμοσύνη, γέννηση, βάπτισμα, γάμος, θάνατος, πανηγύρια).

65. 4592, Ε Ὑ α γ γ ε λ ῖ α Μ ι χ α λ ι ἑ ρ η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τρόφιμα καὶ ποτά στὸ Σιδηρόκαστρο. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 76. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες γιὰ τροφές καὶ ποτά.

66. 4593, Π η γ ῆ Γ ε ω ρ γ ο π ο Ὑ λ ο υ, Ἐ λ ε ν α Π α τ ε ι ν ἄ ρ η, Σ π υ ρ ῖ δ ω ν Σ α γ ι ἄ ν ν η ς, φοιτητὲς Παν/μίου Θεσσαλίας. Συλλογὴ λαογραφικῶν στοι-

χείων από την Ἀνακασιά. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 18. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Προέλευση τοπωνυμίου, οἰκισμός, ἐκκλησίες - θρησκευτικές πανηγύρεις ("Ἅγιος Ἰωάννης, "Ἅγιος Νικόλαος Κρεμαστός, "Ἅγιος Παντελεήμονας, Ἁγία Εἰρήνη, Ἐπισκοπή, Ζωοδόχος Πηγή). Ἐπαγγέλματα, Θεόφιλος, ἐκπαίδευση, ἀστυνόμευση, ἐνδυμασίες, ἡθῆ - ἔθιμα (προσφορά φαγητοῦ σὲ πανηγύρι, Κλήδονας).

67. 4594, Σοφία Ρίζου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἀγροτικά κτήματα, ἀγροτικά ἔθιμα. Χάλκη Λάρισας 1993, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὸ γεωργικὸ βίον.

68. 4595, Ἐλένη Κουρελά, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οἱ διάφοροι μικροπωλητές. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 36. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Συνεντεύξεις μὲ λαθροπωλητές, λαχειοπώτες, κουλουρτζή, λούστρο. Συμπεράσματα.

69. 4596, Πασχάλης Δήμου, φοιτητὴς Παν/μίου Θεσσαλίας. Χαμένες Πατρίδες - "Ἡθῆ - Ἔθιμα - Ἱστορικές ἀπολήψεις (προσφ. Σμύρνης, Κατίκιοι, Σεβδί-
κη). Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἔθιμα καὶ τραγούδια τῆς Σμύρνης (γέννηση, γάμος, μαντική, τροφές, λ. λατρεία) καὶ ἄλλων περιοχῶν. Ἐπίσης Ἱστορικές πληροφορίες.

70. 4597, Μαρία Ἀποστόλου, Χρυσούλα Καρανάσιου, Ὁλγα Ρομβά, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Χρυσοχοῖα - Ἀργυροχοῖα. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 28. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικὲς πληροφορίες καὶ 20 φωτογραφίες.

71. 4598, Θρασύβουλος Παξινός, φοιτητὴς Παν/μίου Θεσσαλίας. Τὰ νεκρικά ἔθιμα καὶ οἱ γιορτὲς τῶν νεκρῶν στὴν περιοχὴ τοῦ Βόλου. 1993, σχ. 4ο, σελ. 45. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἔθιμα τελευτῆς, μνημόσυνα, τάφοι - νεκροταφεῖα κ.ἄ.

72. 4599, Δήμητρα Δάϊνα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Συνεντεύξεις Ἀγχιαλιτῶν. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Εἰδήσεις γιὰ κατοικία, βοηθητικούς χώρους, οἰκόσιτα ζῶα, καθαριότητα, γάμο, λαϊκὴ λατρεία.

73. 4600, Μαργαρίτα Κορδολαίμη, Ἰωάννα Ντόντου-Βενε-
τία Τολιοπούλου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ θέση τῆς γυναίκας

στο σπίτι και την κοινωνία ευρύτερα. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κοινωνική οργάνωση.

74. 4601, Εἰρήνη Του ν τ α σ ά κ η, Φιλόλογος, άπεσπ. στο ΚΕΕΛ. Λαογραφική άποστολή στην Κάλυμνο (10-25 Ἰουλίου 1995), σχ. 8ο, σελ. 1122 + 50 (με 96 φωτογρ.) + παράρτημα.

Περιεχόμενα: Ζητήματα που άφορούν στην κοινωνική οργάνωση (Γενικά - άσχολίες κατοίκων. Ὁργάνωση κοινότητας. Ἔθιμα σχετικά. Διάκριση κοινωνικῶν τάξεων. Κοινωνικές σχέσεις. Οικογένεια. Συγγένεια. Ὄνόματα. Προσωνυμίες. Παρωνύμια. Θέση τῆς γυναίκας). Ζητήματα του λαϊκού δικαίου (οικογενειακό δίκαιο - προίκα). Ζητήματα σχετικά με τὸ παιδί (ἐγκυμοσύνη, γέννηση, λοχεία, βάφτιση). Ζητήματα σχετικά με τὸ γάμο. Ζητήματα σχετικά με τὸ θάνατο. Λαϊκή λατρεία, Ὑλικὸς βίος: κατοικία, ποιμενική ζωή, γεωργία, άλιεία, σπογγαλιεία (πληρώματα, μαθητεία, διάκριση σφουγγαράδων, άνταγωνισμοί, σχέσεις μεταξύ δυτῶν, χρόνος άναχωρήσεως, ἐργαλεία, εἶδη σπογγαλιείας, τρόπος ντυσίματος, συνθήκες ζωῆς, καταμερισμός ἐργασίας, προλήψεις, ἐπιστροφή, σφουγγάρια, άμοιβές, πλοία, γλέντια, τύποι σπογγαλιείας, άτυχήματα κ.ά.). Ναυπηγική - ύφαντική. Παράρτημα με ποικίλα έγγραφα (94 ἄλλα σκευήματα).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἑπαινοὶ Συλλογῶν Λαογραφικοῦ Ὑλικοῦ

ΑΘΗΝΩΝ

Με πρόταση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου τῆς 10ης Ἰουνίου 1997 καὶ άπόφαση τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν άπονεμήθηκαν οἱ ἐξῆς ἑπαινοὶ σὲ συλλογεῖς λαογραφικοῦ Ὑλικοῦ:

Γιὰ τὸ ἔτος 1995: Στὸν Ξενοφόντα Μπελόπουλο ἢ Ἀμπελᾶ Ἀ΄ ἑπαινος με χρηματική άμοιβή πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμῶν γιὰ τὴν ἐργασία του «Ὁ καημὸς τῆς Ρίζας» (Λαογραφικὲς μνῆμες), σελ. 610.

Στὸν Βασίλειο Σαρχῆ Β΄ ἑπαινος με χρηματικὸ ἑπαθλο διακοσίων (200.000) δραχμῶν γιὰ τὴν ἐργασία του «Λαογραφικὰ βιώματα Φενεοῦ», σελ. 139 + 92 (δακτ.).

Γιὰ τὸ ἔτος 1996: Στὸν Ζήση Τζιαμούρτα Ἀ΄ ἑπαινος με χρηματικὸ ἑπαθλο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμῶν γιὰ τὴν ἐργασία του «Λαογραφικὴ Πανακοθήκη τῶν Καραγκούνηδων. Ὑλικὸς καὶ Πνευματικὸς Βίος», σελ. 315 + μία βιντεοκασέτα. Ἡ ἐργασία ἔχει με ὑπόδειξη τῆς Διευθύντριας τοῦ Κέντρου κατατεθεῖ καὶ σὲ δισκέτα γιὰ Η/Υ.

Στὸν Δημ. Γιαννόπουλο Γ΄ ἑπαινος με χρηματικὸ ἑπαθλο ἑκατὸ χιλιάδων (100.000) δραχμῶν γιὰ τὴν ἐργασία του «Τὸ χωριό μου Κορφιώτισσα. Ἱστορία-Λαογραφία-Ἀναμνήσεις», σελ. 183.

Τέλος, ἑπαινος χωρὶς χρηματικὸ ἑπαθλο άπονεμήθηκε στοὺς: Εἰρήνη Ταχατάκη, Κ. Γιαννὸ καὶ Χρ. Δρεμέτσικα γιὰ τὶς ἐργασίες που κατέθεσαν στὸ Κέντρο.

Προγράμματα του Κ.Ε.Ε.Α.

Για τὰ έκσυγχρονιστικά προγράμματα πού διεξήγαγε τὸ Κέντρο ἔγινε ἡ κάτωθι ἀνακοίνωση τοῦ Ἐπόπτη, ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πάνου Λιγομενίδη στὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τῆς 9-10-1997:

“Ὅπως πολλοὶ ἐκ τῶν συναδέλφων γνωρίζουν, τὸ Κέντρο Λογογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἔχει εἰσέλθει σὲ μιὰ τριετὴ τροχιά ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς ὁργανώσεως καὶ προσβάσεως τῶν ἀρχείων του καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ὡς ἐπόπτης τοῦ Κέντρου καὶ συντονιστὴς τοῦ ἔργου ἐκσυγχρονισμοῦ, ἔχω τὴν χαρὰ νὰ ἀνακινώσω στὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας ὅτι ἡ πορεία τοῦ ἔργου εἶναι ἱκανοποιητικὴ καὶ ἡ ἀπορρόφηση τῶν σχετικῶν κονδυλίων ἐπίσης. Ἀπὸ τὰ 110 ἑκατομμύρια δραχμὲς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ πρώτου ἔτους, ἔχει διατεθεῖ τὸ 90% σὲ πληρωμὲς καὶ δεσμεύσεις γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ τεχνολογικῆς ὑποδομῆς, καὶ μέχρι τὸ τέλος τοῦ χρόνου θὰ ἔχει ἀπορροφηθεῖ τὸ 100%. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ κατάθεση τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας.

Πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος Νοεμβρίου θὰ γίνῃ παρουσίαση τοῦ μέχρι τώρα ἐκτελεσθέντος ἔργου ἐκσυγχρονισμοῦ στὰ μέλη τῆς Εφορευτικῆς Επιτροπῆς τοῦ Κέντρου μετὰ τὴν προοπτικὴ τῆς ἐπικείμενης ἐπιθεωρήσεως ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Παρακολούθησεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ὅσοι ἐκ τῶν συναδέλφων ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ Κέντρο καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν παρουσίαση, παρακαλῶ νὰ τὸ δηλώσουν στὴν Κυρία Μπόνου μέχρι τὶς 10 Νοεμβρίου.

Στὸ Πρόγραμμα Ἐκσυγχρονισμοῦ ἔχουμε προγραμματίσει τὴν ἀναβάθμιση τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κέντρου μετὰ βάση λογισμικὸ πακέτο (Management Information System) πού θὰ λειτουργεῖ σὲ προσωπικὸ ὑπολογιστὴ. Μετὰ ἀπὸ σχετικὴ ἔρευνα τῆς ἀγορᾶς, ἀποφασίσσαμε τὴν κατασκευὴ εἰδικοῦ λογισμικοῦ πακέτου Πληροφοριακοῦ Συστήματος Διαχειρίσεως (MIS), σχεδιασμένου ἔτσι ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ του νὰ εἶναι προσαρμόσιμη, μετὰ μικρὸ κόστος, στὶς ἀνάγκες διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως καὶ τῶν ἄλλων Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Γενικῆς Γραμματείας. Εἰδικότερα, στὴν περίπτωσή τῆς Γενικῆς Γραμματείας, πιστεύουμε ὅτι θὰ ἐλαφρύνει τὸν φόρτο ἐργασίας καὶ θὰ συμβάλλει στὴν ἀντιμετώπιση διοικητικῶν καὶ διαχειριστικῶν προβλημάτων, ὅπως τὴν παρακολούθηση ἔργων καὶ προσωπικοῦ, περιουσιακῶν καὶ νομικῶν θεμάτων, καθὼς καὶ ἐπικοινωνίας μετὰ τὰ Κέντρα τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ σχεδιαζόμενο λογισμικὸ πακέτο θὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκπαίδευση τῆς χρήσεώς του καὶ θὰ εἶναι διαθέσιμο γιὰ ἐφαρμογὴ τὸ 1999. Τὸ προσαρμόσιμο λογισμικὸ πακέτο διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως προσφέρεται ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα Ἐκσυγχρονι-

σμού του Κέντρου Λαογραφίας και στα άλλα Κέντρα και την Γενική Γραμματεία της 'Ακαδημίας.

Ο ΕΠΟΠΤΗΣ
ΠΑΝΟΣ Α. ΛΙΓΟΜΕΝΙΔΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ε.Λ.

Για τα Προγράμματα που διεξάγει το Κέντρο πραγματοποιήθηκε ειδική ενημερωτική εκδήλωση στο Κέντρο Λαογραφίας στις 27 Νοεμβρίου 1997, κατά την οποία, ενώπιον του Προέδρου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Ν. Ματσανιώτη, του αντιπροέδρου της κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη και Μελών της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου παρουσιάστηκε η πορεία των προγραμμάτων. Παρατίθεται το κείμενο των σχετικών όμιλιών.

Σύντομος χαιρετισμός του Προέδρου της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου, ακαδημαϊκού κ. Μενελάου Παλλαντίου.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε 'Αντιπρόεδρε, Κύριε Συνάδελφοι,

Το Κέντρο Λαογραφίας μετά από πολύ χρόνο ταλαιπωρίας μπαίνει σε μια νέα φάση αναδιοργάνωσης. Κι αυτό χάρη στον δραστήριο συνάδελφο κ. Πάνο Λιγομενίδη, 'Επόπτη του Κέντρου και την προικισμένη Διευθύντριά του κ. Καμηλάκη. Χαίρομαι για τη σύμπνοια που επικρατεί, ή οποία έχει σε τόσο λίγο χρόνο τα αποτελέσματά της. 'Η ζεστή ατμόσφαιρα που μās περιβάλλει θα διαλύσει σιγά σιγά τα προηγούμενα νέφη. 'Αλλά θα παρακαλέσω τον άρμόδιο, 'Επόπτη του Κέντρου και 'Υπεύθυνο του Προγράμματος να λάβει το λόγο.

Προσφώνηση του 'Επόπτη του Κέντρου Λαογραφίας, ακαδημαϊκού κ. Πάνου Λιγομενίδη κατά την παρουσίαση των Προγραμμάτων του Κέντρου (27.11.1997).

'Αγαπητοί Κύριοι Συνάδελφοι 'Ακαδημαϊκοί, Συνεργάτες και 'Επισκέπτες:

Σας καλωσορίζω σήμερα στο Κέντρο 'Ερεύνης της 'Ελληνικής Λαογραφίας, στον 'Ετήσιο 'Απολογισμό της τεχνολογικής αναβαθμίσεως και των δραστηριοτήτων του Κέντρου.

'Η Διευθύντρια του Κέντρου, Κυρία Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, θα σας ενημερώσει λεπτομερώς για την έσωτερική ανασυγκρότηση του ΚΕΕΛ, τις σχέσεις του Κέντρου με όμοιες 'Ιδρύματα στην 'Ελλάδα και το εξωτερικό, τα νέα προγράμματα Λαογραφικής 'Ερεύνης, συνεργασίας και δραστηριοτήτων, καθώς και για τις αναδυόμενες προοπτικές στη λειτουργία, τις δραστηριότητες και τις επιστημονικές και πολιτιστικές σχέσεις του ΚΕΕΛ.

Ἐγὼ θὰ ἤθελα, μὲ πολὺ λίγα λόγια (ποὺ ἴσως περιττεύουν), νὰ περιοριστῶ στὴν διαπίστωση ὅτι στὴν λειτουργία τοῦ Κέντρου ἀναπτύσσεται ἓνα πνεῦμα ἀναγεννήσεως, ἐνθουσιασμοῦ καὶ συνεργασίας. Πρὶν κάμποσο καιρὸ, ἡ λειτουργία τοῦ Κέντρου θύμιζε λίγο-πολὺ τὴν περίφημη λιθογραφία τοῦ Martin Escher «ἀνεβαίνοντας καὶ κατεβαίνοντας», ὅπου καλὸγεροὶ ἀνεβαίνουν μὲ κόπο ἀτέλειωτες σκάλες, καὶ ὁμως βρίσκονται πάντα πίσω στὸ σημεῖο ἐκκίνησής τους. Ἰσως τώρα ἀναπτύσσεται μιὰ κινητικότητα πρὸς εὐρυθμὴ λειτουργία, καὶ αὐτὸ ὀφείλεται σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν ἀκαταπόνητὴ καὶ εὐρηματικὴ νέα Διευθύντρια τοῦ Κέντρου, στὴ συνεργασία τῶν περισσοτέρων ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου, ἀλλὰ καὶ στὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν φιλεργία τῶν νεαρῶν, κυρίως συμβασιούχων, οἱ ὅποιοι, θὰ ἔλεγα, ὅτι ἐπελέγησαν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία.

Τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους, ὅπως καὶ ἐσᾶς, ποὺ μᾶς τιμᾶτε μὲ τὴν παρουσία σας στὸν ἐτήσιο ἀπολογισμὸ τοῦ Κέντρου.

Παρακαλῶ τὴν Κυρία Καμηλάκη νὰ πάρει τὸν λόγο καὶ νὰ σᾶς ἐνημερώσει γιὰ τὴ δραστηριότητα τοῦ Κέντρου κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 1997.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐτήσιος Ἀπολογισμὸς (27-11-1997)

τῶν Προγραμμάτων τοῦ Κέντρου

Τὸ Κέντρο Λαογραφίας, «Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον» μέχρι τὸ 1966, ἰδρύθηκε τὸ 1918 ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς Λαογραφίας Νικόλαο Πολίτη μὲ νόμο ποὺ ψηφίστηκε ἀπὸ τὴ Βουλὴ μὲ σκοπὸ ὅπως «δι' ὀργανωμένης μονίμου Ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἐποπτεῖαν εἰδικῶν ἀνδρῶν, περισυλλέγῃ, διασῶζον ἀπὸ τῆς ὁλονὲν ἐπεκτεινόμενης καταστροφῆς, τὰ ἀνεκτίμητα ψυχικὰ κειμήλια τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν κληρονομίας».

Τὸ 1926 ὑπῆχθη στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν μαζί μὲ τὴν Ἐθνικὴ Μουσικὴ Συλλογὴ, ἰδρυμένη τὸ 1914 «πρὸς διάσωσιν καὶ περισυλλογὴν τῶν ἀσμάτων, τῶν χορῶν καὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ» καὶ τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Ἐκτοτε ἀκολουθεῖ τὴν πορεία τοῦ Ἀνωτάτου Ἰδρύματος μὲ ὅλα τὰ εὐεργετήματα ποὺ αὐτὸ συνεπάγεται.

Τὸ 1939 πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ἓνας χρόνος σταθμὸς γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κέντρου ἐφ' ὅσον τότε πραγματοποιοῦνται ἢ ὑλοποιοῦνται μιὰ σειρὰ ἀπὸ σημαντικὰ πράγματα, ὅπως: Συγκροτήθηκε ἡ Μουσικὴ Συλλογὴ, ἡ ὁποία σήμερὰ ἀριθμεῖ 1000 περ. ἀντικείμενα. Τὸ Μουσικὸ Τμῆμα ἀπέκτησε τὸ πρῶτο φωνοληπτικὸ μηχανήμα [ποὺ

λειτούργησε μόλις τὸ 1950, ὅταν, τότε μόνο, ἀπέκτησε εἰδικὸ μουσικὸ]. Ἐκδίδεται Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς καὶ γενικότερα τίθενται οἱ βάσεις γιὰ τὴν περαιτέρω ἐπιστημονικὴ πορεία του.

Ἀπὸ τὸ 1952 ἀποκτᾶ τὶς πρώτες μουσικὲς καταγραφές, οἱ ὁποῖες σήμερα ἀνέρονται σὲ πάνω ἀπὸ 17.000 ὥρες καὶ ἀπὸ τὸ 1962 ἀρχίζει νὰ κινηματογραφεῖ θέματα τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ ἀρχεῖο, ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ του μέχρι σήμερα ἔχει ὑπὸ τὴν ἐποπτεία του ὁ ἐρευνητὴς κ. Αἰκατερινίδης, διαθέτει ταινίες τῶν 16m/m μήκους 8.000 περίπου μέτρων. Τὸ Ἀρχεῖο ἐμπλουτίζεται σήμερα μὲ βιντεοταινίες.

Ἀπὸ τὸ 1966 «συνεστήθη διὰ νόμου ἡ Ἐθνικὴ Δισκοθήκη, στὴν ὁποία κατατίθενται δίσκοι βινυλλίου καὶ σήμερα πυκνῆς ἐγγραφῆς (compact) σὲ διπλὸ ἀντίγραφο. Σήμερα ἡ Ἐθνικὴ Δισκοθήκη περιλαμβάνει 10.000 περ. δίσκους εἰς διπλοῦν.

Ἀπὸ τὴν ἴδρυσή του τὸ Κέντρο ὡς Ἀρχεῖο ἔχει ὡς ἄμεσο στόχο νὰ συγκεντρώνει μὲ ὁποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (ἀποστολὲς ἐρευνητῶν του, προκήρυξη διαγωνισμῶν, ἀποστολὴ ἐρωτηματολογίων σὲ φορεῖς ἢ μεμονωμένα ἄτομα) ἀδημοσίευτο ὑλικὸ ἀπὸ τὴν προφορικὴ παράδοση, νὰ διατηρεῖ στὸ πρῶτό του τὸ ὑλικὸ αὐτό, νὰ ἀποδελτιώνει τὸ δημοσιευμένο ὑλικό. Νὰ ταξινομεῖ καὶ νὰ κατατάσσει σὲ εἰδικὰ ἐπιμέρους ἀρχεῖα τὴ λαογραφικὴ ὕλη ὥστε νὰ εἶναι προσίτη στὴν ἐρευνα. Αὐτὸ ὁδηγεῖ στὴ δημοσίευσή, στους τόμους τῆς Ἐπετηρίδας, τῆς βιβλιογραφίας τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, ἐργαλεῖο πολὺτιμου γιὰ τὴν ἐρευνα στὰ ὅρια τῆς Λαογραφίας.

Ὑπὸ τὸ καθεστὼς αὐτὸ τὸ Κέντρο ἔχει συγκεντρώσει ἕναν τεράστιο ὄγκο ὑλικοῦ, ὁ ὁποῖος διαρκῶς αὐξάνεται μὲ τὶς ἐπιτόπιες ἐρευνες περισσοτέρων σήμερα ἐρευνητῶν.

Γιὰ νὰ δώσω κάποια τάξη μεγέθους πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι διαθέτει ἕνα πλουσιότατο ἀρχεῖο κειμένων (4650 χειρόγραφα τῶν 500 κατὰ μέσον ὄρο σελίδων), ἡχογραφῆσεων καὶ δίσκων, 250.000 περ. ἀρχειοθετημένα καὶ μὴ κείμενα παραλλαγῶν τραγουδιῶν, 10.000 παραλλαγές παραμυθιῶν, 25.000 ἡχογραφήσεις στὶς 1700 μαγνητοταινίες καὶ πολυάριθμες κασέτες.

Ὅποιος κι ἂν ἦταν ὁ προσανατολισμὸς τῶν ἐρευνητῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν 80 χρόνων λειτουργίας καὶ δραστηριότητος αὐτοῦ τοῦ Κέντρου τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ἔχουν συγκεντρώσει καὶ διαφυλάττει ἕνα ἀρχεὶο ὑλικὸ ἀνυπολόγιστης ἐπιστημονικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας. Ἀποτελεῖ τὴν κιβωτὸ στὴν ὁποία φυλάσσονται στοιχεῖα γιὰ ὅλες τὶς μορφές καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτισμοῦ τοῦ λαοῦ μας πολὺς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔχουν χαθεῖ ἀνεπιστρεπτί ἢ διαφοροποιηθεῖ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παρακολουθεῖ καὶ νὰ μελετᾷ τὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ στὸ σύγχρονο γίγνεσθαι.

Αὐτὸς ὅμως ὁ ἀνεκτίμητος πλοῦτος μὲ τὸν ἐπιβλητικὸ του ὄγκο κινδύνευε νὰ

παραμείνει απλώς αρχαιακό-μουσειακό είδος απρόσιτο στο μεγαλύτερο μέρος του από την έρευνα με τα πεπερασμένα μέσα που διαθέτει ο κάθε έρευνητής. "Αν προσθέσουμε και κάποια έντονη έσωστρέφεια, έν πολλοίς δικαιολογημένη, λόγω των πρωτόγονων συνθηκών πρόσβασης στο ύλικό, τὸ Κέντρο εἵταινε νά συγκεντρώνει ύλικό, χωρίς νά μπορεῖ νά τὸ ἐπεξεργασθεῖ καὶ κυρίως νά τὸ ἐπιστρέψει σὲ κάποια ἐπιστημονικά ἐπεξεργασμένη μορφή στο ἐπιστημονικό ἀλλὰ καὶ στο εὐρύτερο κοινό.

Πέρα ἀπὸ τὴ δύσκολη πρόσβαση στο ύλικό, οἱ συνθήκες διατήρησης τουλάχιστον τοῦ πιὸ εὐπαθοῦς μέρους ἀπὸ αὐτό, ὅπως εἶναι τὸ μουσικό καὶ μουσειακό ὀδήγησε τὸ 1994 στὴν σύνταξη Προτάσεως γιὰ τὴν πραγματοποίηση ἐνὸς προγράμματος διάσωσης, συντήρησης, ἀρχειοθέτησης με ἡλεκτρονικὴ μορφή τοῦ ύλικοῦ τοῦ Κέντρου τὴν ὁποία εἶχαμε ὑποβάλει (Αἵκατ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Κ. Ν. Κονομῆ) στὴ ΓΓΕΤ γιὰ ἐγκριση. Τὸ Πρόγραμμα, δὲν εἶχε τὴν τύχη ποὺ περιμέναμε. Τὸ 1995 ἐπαναφέραμε τὴν ἴδια πρόταση στὴ δράση ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ τοῦ Ἐπιχειρησιακοῦ Προγράμματος Στήριξης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὑπὸ τὴν Ἐποπτεία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πάνου Λιγομενίδη καὶ τὴν ὁμόθυμη συμπαράσταση τοῦ τότε Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Γιάνκου Πεσμαζόγλου καὶ ὄλων τῶν Μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου. Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ Κέντρο ἦταν πιὸ τυχερό, γιατί οἱ κριτὲς τοῦ Προγράμματος, τοὺς ὁποίους καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ σήμερα ἀντικαθιστῶν ἐκ μέρους τοῦ Κέντρου, μᾶς ἐνέταξαν γιὰ τὸ ποσὸν τῶν 348 ἐκ. δραχμῶν στο παραπάνω Πρόγραμμα. Ἔτσι κατέστη δυνατό νά ὁραματιζόμαστε ἓνα νέο ξεκίνημα γιὰ τὸ Κέντρο τώρα ποὺ συμπληρώνει 80 χρόνια ζωῆς.

Μὲ τὴν διαρκῆ συμπαράσταση τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀλλὰ καὶ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ κυρίως με τὴν ἀγρυπνὴ φροντίδα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνᾶν, μέσα ἀπὸ χρονοβόρες ἀλλὰ ἀναγκαῖες διαδικασίες διαγωνισμῶν, ἐπιτροπῶν, συνεδριάσεων μπορούμε σήμερα νά ποῦμε ὅτι στο πλαίσιο τοῦ Προγράμματος α' Ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου τοῦ Κέντρου ἔχει ἀγορασθεῖ καὶ ἐγκατασταθεῖ ὁ ἀναγκαῖος τεχνικός ἐξοπλισμός, ἀπαραίτητος γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ καὶ ἀνάπτυξη εἰδικοῦ λογισμικοῦ, ἔχει προχωρήσει ἱκανοποιητικά ἡ ἐκπαίδευση τοῦ μονίμου καὶ τοῦ νεοαποκτηθέντος ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ (13 ἄτομα) στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, ἔχει ὀλοκληρωθεῖ ἡ κατασκευή τοῦ στούντιο γιὰ τίς μουσικὲς μεταγραφές, ὁ διαγωνισμός γιὰ τὴν πρόσληψη εἰδικοῦ τεχνικοῦ ἡχολήπτη γιὰ τὴν ἀντιγραφή σὲ DAT τῶν μουσικῶν καταγραφῶν ἀπὸ τίς εὐαίσθητες παλιὲς ταινίες καὶ στὴ συνέχεια τῶν ὑπολοίπων καὶ ἔχει ἀγορασθεῖ ὁ τεχνικός ἐξοπλισμός τοῦ στούντιο. Ἐπίσης ἔληξε χωρὶς ἀποτέλεσμα καὶ ἐπαναπροκηρύσσεται ὁ διαγωνισμός, ποὺ διενήργησε ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν γιὰ τὴ συντήρηση τῶν ἀντικειμένων τῆς Μουσικῆς Συλλογῆς τοῦ Κέντρου.

Με τη βοήθεια του Προγράμματος έχει αγορασθεί το μεγαλύτερο μέρος των γραφείων, έρμαρίων και καθισμάτων που υπάρχουν σήμερα στους χώρους του Κέντρου για την εξυπηρέτηση των μονίμων έρευνητών και των νέων συνεργατών του.

Με όλα αυτά η απορρόφηση των κονδυλίων από το Πρόγραμμα αγγίζει σε πραγματικές δαπάνες και συμβατικές υποχρεώσεις το 100% του ποσού, που μ'ς έχει διατεθεί και ελπίζουμε ότι το Υπουργείο θα το εκτιμήσει δεόντως. Έξ' άλλου οι εκθέσεις επί της πορείας του Προγράμματος αποστέλλονται ανελλιπώς προς τις αρμόδιες Επιτροπές Παρακολούθησης.

Ειδικότερα: Μετά από εισήγηση ειδικών Μουσικολόγων, τεχνικός ήχου συνέταξε και παρέδωσε μελέτη κατασκευής του Στούντιο. Η κατασκευή του έχει ολοκληρωθεί από τις αρχές του έτους. Καθυστέρησε ο εξοπλισμός του, επειδή έγινε δημόσιος διαγωνισμός και πολλά από τα μηχανήματα έρχονται με ειδική παραγγελία από το εξωτερικό. Έτσι το πολύτιμο υλικό του μουσικού Τμήματος θα παραδοθεί στην αίθουσα στη μορφή που βρίσκεται σήμερα χωρίς επιπλέον φθορές. Παράλληλα δημιουργείται βάση δεδομένων προκειμένου να διαστηθεί το Τμήμα της Μουσικής και το αντίστοιχο τμήμα των ποιητικών κειμένων των τραγουδιών με όλα τα στοιχεία που συνοδεύουν τη μουσική (θέμα, χορός, κίνηση κλπ.). Η βάση την οποία επεξεργάζεται η ομάδα του μουσικού και των κειμένων των τραγουδιών και που αποτελείται από τις έρευνήτριες Έλενη Ψαρογιού και Μιράντα Τερζοπούλου και τη μουσικό Μαρία Ανδρουλάκη καθώς και από τη μουσικολόγο Άννα Μαρία Γιαννακοδήμου (συμβασιούχο), και για την εισαγωγή υλικού στον Η/Υ την Έφη Μαυρίδου και τον Δημήτριο Σωτηράκη, αρχαιολόγο (συμβασιούχο) εύρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο. Παράλληλα δημιουργείται η βάση για αναζήτηση υλικού με τη βοήθεια πολυμέσων και εκεί θα ένταχθει το κινηματογραφικό υλικό το οποίο επεξεργάζεται ο έρευνητής Γ. Αϊκατερινίδης.

Στόν τομέα της Μουσειακής Συλλογής, η οποία συνδέεται με το ευρύτερο θέμα του υλικού βίου έχουν δημιουργηθεί μικρές βάσεις κατά τομείς και προχωρεί η επεξεργασία τους. Την εργασία επεξεργασίας της βάσης καθώς και την προετοιμασία του Καταλόγου των αντικειμένων προκειμένου να παραδοθούν για συντήρηση έχουν κάνει οι συνεργάτριες με σύμβαση Λουίζα Καραπιδάκη, αρχαιολόγος-μουσειολόγος, Κλεοπάτρα Φατούρου, μουσειολόγος και Έλενα Κίττα, συντηρήτρια.

Στόν τομέα της κοινωνικής οργάνωσης και του κοινωνικού βίου εργάζεται ο έρευνητής κ. Έλ. Άλεξάκης και η συνεργάτρια Άνθούλα Μπάκολη, πτυχιούχος Παιδαγ. Τμήματος (συμβασιούχος).

Τη Βάση για τα παραμύθια επεξεργάζεται η Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, Δι-

δάκτωρ έθνολογίας (συμβασιούχος) συνεπικουρούμενη από την έρευνήτρια Άλίκη Παληοδήμου και την Ζωή Άναγνωστοπούλου (φιλόλογο-μουσικό, συμβασιούχο).

Έχουν δημιουργηθεί οι βάσεις για τις παραδόσεις, τις παροιμίες, τα αινίγματα και δοκιμάζονται οι βάσεις εισαγωγής των χειρογράφων και των υπολοίπων επίμερους θεμάτων. Κεντρική ιδέα του λογισμικού με βάση το όποιο θα γίνει ή εισαγωγή του ύλικού είναι ή δημιουργία επίμερους βάσεων που θα συνδεθούν στο έπόμενο στάδιο προκειμένου να είναι δυνατή ή διασταύρωση στοιχείων (λέξεις κλειδιά). Τη δημιουργία και εφαρμογή λογισμικού έχει αναλάβει μετά από σχετικό διαγωνισμό ή Έταιρεία SYSTEMA με εκπροσώπους της τούς κ. Τάσο Χαρίση και Μανώλη Γκοιμίση.

Η αναδρομική καταλογογράφηση τής βιβλιοθήκης έχει προχωρήσει περισσότερο από όλα τα άλλα τμήματα του Προγράμματος. Τήν καταγραφή των βιβλίων ανέλαβε μετά από διαγωνισμό ή Έταιρεία ELIDOC, ή όποια έχει ήδη εισαγάγει 12.000 τίτλους στον Η/Υ και επεξεργάζεται λεπτομερή βάση δεδομένων για τις αúτοτελείς εκδόσεις, τα άρθρα και τις βιβλιογραφίες τής Βιβλιοθήκης μας.

Πέραν του συγκεκριμένου προγράμματος μέσα στο 1997 το Κέντρο έχει να παρουσιάσει τις έξης δραστηριότητες:

— Συνεργάζεται με το Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου (ΙΕΛ) και τη ΠΙΕΤ στα Πρόγραμμα ΣΑΠΦΩ, για τη συγκέντρωση ύλικού με σκοπό τη δημιουργία οπτικοακουστικού έργου (CDROM) για τήν ανάλυση των Κυκλάδων Άνδρο, Μύκονο, Πάρο, Νάξο, Σαντορίνη-Δήλο και τή Λέσβο.

— Έχει επιτύχει χρηματοδότηση από τόν ΕΟΜΜΕΧ για τή δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου ένεργών έργαστηρίων βιοτεχνίας στον έλληνικό χώρο. Το Κέντρο ανέλαβε τή δημιουργία Έρωτηματολογίου — και Βάσης δεδομένων, βάσει του όποιου όλοι οι συνεργαζόμενοι φορείς (Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών, Παν/μιο Ίωαννίνων και Περιφέρεια Άνατ. Μακεδονίας-Θράκης) θα πραγματοποιήσουν τήν έρευνα.

— Με απόφαση τής Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου ή Διευθύντρια του Κέντρου υπέβαλε Πρόταση στο εύρωπαϊκό Πρόγραμμα RAHPAEL για τή δημιουργία «Μουσείου τής Έλιάς» σε παραδοσιακό έλαιοτριβεύο τής Μονής Άρκαδίου στα Καψαλιανά Ρεθύμνου. Η πρόταση έχει ήδη κριθεί θετικά από τήν εύρωπαϊκή Έπιτροπή.

— Στο Κέντρο διεξάγεται Πρόγραμμα με θέμα «Γαμήλιες στρατηγικές στις κτηνοτροφικές κοινότητες» υπό τήν έποπτεία του Έρευνητή Α΄ βαθμίδας Έλευθερίου Άλεξάκη και τή συμμετοχή τής έρευνήτριας του Κέντρου Έλένης Ψυχογιού και έξωτερικών συνεργατών.

— Τὸ Κέντρο Λαογραφίας συμμετέσχε με ἐπιτυχία σὲ μεγάλη Ἐκθεση πού ὀργάνωθηκε στὴν Ἀθήνα μεταξὺ 2-20 Δεκεμβρίου με θέμα: «Ἡ Ὅδὸς Πειραιῶς. Οἱ μεταμορφώσεις ἑνὸς βιομηχανικοῦ τοπίου». Τὴν ἐπιμέλεια τοῦ σχετικοῦ ὑλικοῦ εἶχαν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κέντρου ἡ Διευθύντρια Αἰκατ. Πολυμέρου-Καμηλάκη καὶ οἱ συνεργάτριες, με σύμβαση ἔργου Λουίζα Καραπιδάκη, ἀρχαιολόγος-μουσειολόγος, ἡ Κλεοπάτρα Φατούρου, μουσειολόγος καὶ Ἑλένη Κίττα, συντηρήτρια.

Σχεδιασμός γιὰ τὸ ἐπόμενο ἔτος

Ἡ μεταστέγαση τοῦ Κέντρου στὸ νεοκλασικὸ κτήριο τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου εἶναι γιὰ τὸ πρῶτο ἔξάμηνο τοῦ 1998 τὸ κυριότερό μας μέλημα. Οἱ δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουμε στὸ χῶρο πού εἵμαστε σήμερα πρέπει νὰ πείσουν τὴν Διοίκηση τῆς Ἀκαδημίας ὅτι τὸ Κέντρο Λαογραφίας γιὰ νὰ ἀναπτύξει, ὅπως πρέπει καὶ ὅπως ἐπιθυμεῖ τὰ προγράμματά του, χρειάζεται κατὰλληλο χῶρο. Ἡ Μουσειακὴ Συλλογὴ, τὸ Στόντιο, ἡ Βιβλιοθήκη, τὸ ὀργανωμένο κινηματογραφικὸ Τμήμα, τὸ Φωτογραφικὸ Ἀρχειο, τὰ χειρόγραφα καὶ τὸ ὑλικὸ σὲ ηλεκτρονικὴ μορφή ἀλλὰ κυρίως τὸ προσωπικὸ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ ἀνάσα. Στὸ χῶρο αὐτὸ θὰ μπορεῖ τὸ Κέντρο νὰ πραγματοποιεῖ τὶς ἐκδηλώσεις του, τὰ σεμινάρια καὶ τὰ προγράμματά του. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀκαδημία θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ στεγαστοῦμε μέχρι τὸν Ἰούνιο τοῦ νέου κτήριου. Στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος προβλεπεται ἡ ἐπέκτασις τοῦ λογισμικοῦ καὶ στὰ ὑπόλοιπα θέματα τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ του ὥστε με τὴν εἰσαγωγὴ μεγάλου μέρους τοῦ ὑλικοῦ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναζήτησή του με εὐκολία. Κύριο μέλημά μας κατὰ τὸν ἐπόμενο χρόνο εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ ὑλικοῦ στὶς βάσεις καὶ ἡ προώθηση τῆς ἀντιγραφῆς καὶ διάσωσης τοῦ μουσικοῦ ὑλικοῦ.

Πέραν τῶν βάσεων θεωροῦμε ὅτι τὸ Κέντρο ἔχει ὑποχρέωση νὰ συνεργάζεται με ὁμοειδῆ ἐρευνητικὰ-ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση ἐργαζόμαστε, ὥστε σύντομα νὰ εἵμαστε σὲ θέση νὰ πραγματοποιοῦμε κοινὲς ἐκδηλώσεις καὶ προγράμματα. Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς συνεργασίας ἔχουμε ξεκινήσει τὸ κοινὸ Πρόγραμμα γιὰ τὸ Αἶγαῖο με τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπεξεργασίας λόγου καὶ τὸ Πρόγραμμα δημιουργίας τοῦ Μουσείου τῆς Ἐλιᾶς στὰ Καψαλιὰνὰ τῆς Μονῆς Ἀρκαδίου με ἑταίρους τὸ Μουσεῖο τῆς Ἐλιᾶς τῆς Nyons στὴ Γαλλία καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτο Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν τῆς Βαρκελώνης.

Οἱ προτάσεις γιὰ συνεργασία με Μουσεῖα καὶ Ἰδρύματα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο εἶναι ἐπίσης πολλὲς καὶ θὰ ἀνακοινωθοῦν ἐφ' ὅσον τεθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ ἔγκρι-θοῦν ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου.

Προγραμματίζεται ἡ παραγωγὴ πολυμέσων (multimedia) σὲ θέματα παραμυθιῶν καὶ παραδόσεων κ.ἄ. βάσει συγκεκριμένων προτάσεων πού ἔχουν ὑποβληθεῖ ἀπὸ ἐρευνητὲς καὶ συνεργάτες τοῦ Κέντρου. Τὰ θέματα ἔχουν ἐπιλεγεῖ με κριτήριον νὰ ἐν-

διαφέρουν τὸ εὐρύτερο κοινό, τὴ νεολαία, τὸν Ἀπόδημο Ἑλληνισμό, τὸν Τουρισμὸ κ.ἄ.

Ἡ Διευθύντρια
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Γαμήλιες στρατηγικές καὶ σύμβολα στοὺς ποιμενικοὺς πληθυσμοὺς»

Ὡς ὑπεύθυνος τοῦ προγράμματος: «Ὁ γάμος στοὺς κτηνοτρόφους : στρατηγικές καὶ σύμβολα» ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωστοποιήσω τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας καὶ νὰ σᾶς διαδιβάσω τὶς ἐτήσιες ἐκθέσεις τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν συνεργατῶν κ.κ. 1) Ἐλευθερίου Π. Ἀλεξάκη, 2) Ἑλένης Ψυχογιοῦ, 3) Ἀνδρομάχης Οἰκονόμου, 4) Λαμπρινῆς Ράικου καὶ 5) Μάρκου Κοντογούρη.

Στὸ πρῶτο στάδιο ἡ ἔρευνα ἐπικεντρώθηκε στὴ συγκέντρωση τῆς ἑλληνικῆς καὶ διεθνoῦς βιβλιογραφίας γιὰ τοὺς κτηνοτρόφους, ἀποδοτικῶς πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπιτόπια ἔρευνα σὲ πέντε κτηνοτροφικὰ κοινοτήτες (Μαραθῶν, ἡμιονοτῶν καὶ μεταβατικῶν κτηνοτρόφων) καὶ στὶς εὐρύτερες περιφέρειές τους, ἦτοι: 1) Κεφαλοβρυσσά (Μετζιτιέ) Πωγωνίου Ἡπείρου, 2) Κρυοπερὶ ΒΔ. Ἠλείας) Βίλια Ἀττικῆς, 4) Τσουκαλάδες Βοιωτίας (Σαρακατσάνοι) καὶ 5) Κούκουρα Βοιωτίας. Ἐγιναν συνεντεύξεις μὲ μαγνητόφωνο καὶ καταγράφηκε πλουσιότατο λαογραφικὸ-ἐθνογραφικὸ καὶ ἄλλο ὕλικό (βιογραφίες, γενεαλογικὰ δέντρα, περιγραφὲς γάμων κλπ.). Ἐπίσης ἔχουν ληφθεῖ πολλὲς φωτογραφίες καὶ ἔγινε βιντεοσκόπηση γάμων καὶ ἄλλων δραστηριοτήτων, π.χ. κούρου ζῶων κλπ. Τὸ ὕλικό αὐτὸ πρόκειται νὰ κατατεθεῖ στὸ Κέντρο Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τὸ ἀργότερο ὡς τὸ τέλος Μαρτίου 1997, ὁπότε λήγει καὶ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἔρευνας καὶ ἡ σύμβαση τῶν ἐξωτερικῶν συνεργατῶν.

Οἱ ἀναφερόμενοι ἐρευνητὲς καὶ συνεργάτες συνέταξαν λεπτομερεῖς ἐκθέσεις ἀπὸ 12 ἕως 17 σελίδες ἡ καθεμιά, οἱ ὁποῖες ὑποβάλλονται συνημμένως στὴν Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ στὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.

Οἱ ἐκθέσεις τῶν ἐρευνητῶν ἀποτελοῦνται οὐσιαστικὰ ἀπὸ τρία μέρη. Στὸ πρῶτο μέρος γίνεται διεξοδικὴ τοποθέτηση τοῦ οἰκισμού στὸ ἱστοριογεωγραφικὸ πλαίσιο τοῦ χώρου μὲ ἐξέταση τῆς γεωγραφίας-οἰκολογίας, οἰκονομίας καὶ γενικότερης κοινωνικῆς ὀργάνωσης. Στὰ δύο ἄλλα μέρη ἐξετάζονται ἀναλυτικὰ οἱ γαμήλιες στρατηγικές, οἱ τελετουργίες καὶ τὰ σύμβολα τοῦ γάμου. Ἀπὸ τὶς ἐκθέσεις αὐτὲς προκύπτει

ὅτι τὸ πρόγραμμα ἔχει προχωρήσει ἄρκετὰ ὡς πρὸς τς γαμήλιες στρατηγικὲς στὰ χωριά Κεφαλόβρυσο, Κουρτέσι, Κούκουρα καὶ Βίλια. Ἐλλιπὴς εἶναι ἡ ἔρευνα γιὰ τοὺς Σαρακατσάνους τῆς Βοιωτίας (χωρὶς Τσουκαλάδες), γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἔχει ἀκόμα ἐπιτευχθεῖ ἡ συγκέντρωση τοῦ ἀρχαιικοῦ ὕλικου, λόγω τῆς διασπορᾶς τους σὲ περισσοτέρους χώρους (Δῆμος Λιβαδειᾶς, κοινότητα Ἀγίου Βλάση κ.ἄ.).

Τὸ ὕλικὸ πού ἔχει συγκεντρωθεῖ γιὰ τὴν τελετουργία καὶ τὰ σύμβολα τοῦ γάμου εἶναι μᾶλλον περιορισμένο γιὰ τὰ χωριά Βίλια καὶ Κούκουρα. Ἀντίθετα, εἶναι πλουσιότερο γιὰ τὰ χωριά Κεφαλόβρυσο, Κουρτέσι καὶ Τσουκαλάδες. Ὑπάρχουν ἐπίσης κενὰ ὡς πρὸς τὴ μελέτη τῶν δικαιοπρακτικῶν τοῦ γάμου, ὅπως προικοσύμφωνα, προγαμιαῖες δωρεὲς κλπ. καὶ εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συγκέντρωση καὶ ἐπεξεργασία καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕλικου.

Ἀπὸ τὴ συγκριτικὴ προσέγγιση τοῦ ὕλικου στὶς παραπάνω κοινότητες ἐπιβεβαιώνεται ὁ κλειστός χαρακτήρας τοῦ γάμου, μέσα στὴν κοινότητα (Βίλια, Κούκουρα) ἢ στὴν φυλετικὴ ομάδα. Προκύπτει ἐπίσης ἡ νεότερη κατὰ κανόνα ἡλικία γάμου τῶν γυναικῶν σὲ σχέση μὲ αὐτὴ τῶν ἀνδρῶν στὰ ζευγάρια, πράγμα πού συνδέεται μὲ τὴν προτεραιότητα γάμου τῶν θυγατέρων ἐναντί τῶν γιῶν, ἐπειδὴ οἱ γυναῖκες παραδοσιακὰ ὑποαπασχολοῦνται στὴν κτηνοτροφία, ἡ ὁποία βρίσκεται ρύθμιζαται ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀνδρῶν. Παρατηρεῖται ἀκόμη μικρὴ ἡλικία γάμου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν στὶς κοινότητες Κεφαλόβρυσο, Κούκουρα, πού κυμαίνεται γιὰ τοὺς ἀνδρες μεταξύ 20-25 ἐτῶν καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες μεταξύ 18-22 ἐτῶν. Ἀντίθετα, στὶς κοινότητες Βίλια, Κουρτέσι καὶ Τσουκαλάδες οἱ ἡλικίες γάμου ἀνδρῶν-γυναικῶν εἶναι σημαντικὰ ὑψηλότερες καὶ εἰδικότερα γιὰ τοὺς ἀνδρες 25-35 ἐτῶν καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες 25-30 ἐτῶν. Αὐτὲς οἱ διαφορὲς ἡλικιῶν στὶς κοινότητες ἀπαιτοῦν κάποια ἐρμηνεία.

Ἐπίσης συνάγεται ὅτι ὁρισμένα ἔθιμα καὶ σύμβολα εἶναι κοινά, ἐνῶ ἄλλα διαφοροποιοῦνται. Φαίνεται ἀκόμη ὅτι ἡ τελετουργία τοῦ γάμου εἶναι πιὸ ἀκμαία μέχρι σήμερα στὴν Ἠπειρο (Βλάχοι), κάτι — πού παρατηρεῖται γενικότερα στὸ βορειοελλαδικὸ χῶρο.

Ἐπιβεβαιώνεται ἀκόμη ὅτι οἱ τελετουργίες καὶ τὰ σύμβολα ἐπικεντρώνονται στὴν εὐτυχία, εὐγονία, ἀρρενογονία καὶ μακροζωία τοῦ ζευγαριοῦ, καθὼς καὶ στὶς καλὲς σχέσεις τῆς νύφης μὲ τοὺς σπιτικούς τοῦ γαμπροῦ καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὴν πεθερά της. Πολλὰ ἔθιμα ἐξ' ἄλλου δείχνουν τὴν προσπάθεια ἐνσωμάτωσης τῆς νύφης στὴν οἰκογένεια καὶ τὴν εὐρύτερη συγγενικὴ ομάδα τοῦ γαμπροῦ. Οἱ τελετουργίες αὐτὲς συνδέονται μὲ τὸν πατριαρχικὸ καὶ πατροτοπικὸ χαρακτήρα τῆς κτηνοτροφικῆς κοινότητας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ, Ἀκαδημαϊκός,

Ἐπὶ τοῦ τοῦ Προγράμματος

Ἀθῆνα 14 Μαρτίου, 1997

Βιβλιοθήκη*

Κατά τη διάρκεια του 1997 συνεχίστηκε η αναδρομική καταλογογράφηση της Βιβλιοθήκης του Κέντρου με τη βοήθεια του Προγράμματος «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ». Ήδη έχουν εισαχθεί από την Έταιρεία ELIDOC 12.000 καταχωρίσεις. Παράλληλα η Βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με νέο υλικό και εξυπηρετήσε μεγάλο αριθμό έρευνητών Έλλήνων και ξένων.

Έξωπληρεσιακή δραστηριότητα των Έρευνητών του ΚΕΕΛ, 1997**Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια****Συνέδρια:**

α) Ανακοίνωση με θέμα: «Το Μουσείο Γεωργικών εργαλείων και Παραδοσιακής Τεχνολογίας του Βελεστίνου» στο Γ' Διεθνές Συνέδριο «Φεραί-Βελεστίνο - Ρήγας», 2-5 Οκτωβρίου.

β) Ανακοίνωση με θέμα: «Πηγές, παραδόσεις, οικισμοί. Βίοι παράλληλοι στην Ιστορία και στις Παραδόσεις, στην Επιστημονική Ημερίδα με θέμα: Το νερό στην Ζωή, Κίνηση, Καθαρισμό», Αίθουσα Πέλας Βουλής, 12-14 Δεκεμβρίου.

α) Διάλεξη με θέμα: «Η λαογραφική Έρευνα στη Δυτ. Θεσσαλία». Οργανωτής η Λέσχη Γυναικών Καρδίτσας, 17 Μαρτίου.

β) Διάλεξη-ανακοίνωση με θέμα «Ο καφές στην Ελλάδα. Ιστορία και Λαογραφία του» στο Αμφιθέατρο του Παν/μίου Θεσσαλίας στη Λάρισα. Οργανωτής το Λαογραφικό Μουσείο Λάρισας, 20 Μαΐου.

γ) Διάλεξη με θέμα «Η διατροφή των κατοίκων της πεδινής Θεσσαλίας» στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός». Οργανωτής η Ιστορική και Λαογραφική Έταιρεία των Θεσσαλών, 25 Νοεμβρίου.

Δημοσιεύματα:

1. Πρόλογος στο θεατρικό έργο του Δημ. Κεχατίδη «Το Πανηγύρι», Αθήνα 1997.

2. «Πειραιώς-Αθηνών. "μακρά όδός απανδόκευτος". Πέρασμα προς την Αθήνα. Στον τόμο Όδός Πειραιώς. Μεταμορφώσεις ενός βιομηχανικού τοπίου», Αθήνα 1997, σελίδες 4.

3. Διάφορα άρθρα σε έφημερίδες και περιοδικά.

Διδασκαλία:

Διδασκαλία του Μαθήματος της Λαογραφίας στους φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άλλη δραστηριότητα:

Διοργάνωση εκθέσεων και διαλέξεων με την ιδιότητα της Προέδρου του Συλλόγου «Οί Φίλοι του Μουσείου Έλλην. Παιδικής Τέχνης».

Ώριαία έκπομπή στην ΕΤ2 για τὰ ἔθιμα τοῦ Δωδεκαημέρου.

Ώριαία έκπομπή στην ΕΡΑ1 για τις τροφές τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

Έκπομπές στην τηλεόραση καὶ τὸ ραδιόφωνο γιὰ θέματα ἐπίκαιρα λαογραφικά (Πάσχα, Ἀπόκριες, Δεκαπενταύγουστος κ.ἄ.).

Ἄννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα, Ἑρευνήτρια Α΄

Συνέδρια: Συμμετοχή

α) Στὸ Twelfth World Congress of Jewish Studies (Ἱερουσαλήμ, 29 Ἰουλίου - 6 Αὐγούστου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Hellenic toponyms related to Hebrews».

β) Στὸ 9ο Conventus Internationalis Academiae Latinitati Forendae (Juvaskyla Φινλανδίας, 7-13 Αὐγούστου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Textualitus Latinitatis ut componens ethnologiae et ethnographiae».

γ) Στὸ Γ΄ Διεθνὲς Πανιώνιο Συνέδριο (Ζάκυνθος 2327 Σεπτεμβρίου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Ἀπὸ τῆς Ζακυνθινῆς παράδοσης».

Διάλεξη στὸ Πνευματικὸ Κέντρο Ῥομειωτῶν με θέμα: «Ἀνθρωπολογικὴ προσέγγιση τοῦ ἔθιμου τῆς βασιλόπιττας» 23 Ἰανουαρίου.

Γεώργιος Ν. Αἰκατερινίδης, Ἑρευνητὴς Α΄

Συνέδρια:

α) Συμμετοχή, με εἰσήγηση, στὴν Ἑπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Παραδοσιακὸς χορὸς καὶ Λαϊκὴ δημιουργία», Πειραιάς, 11 Μαρτίου (Νομαρχία Πειραιῶς, Στάδιο Ειρήνης καὶ Φιλίας).

β) Ἀνακοίνωση στὸ Πανελλήνιο Συνέδριο Λαϊκὴ Παράδοση καὶ Παιδί, Ἰωλκὸς Βόλου, 11-13 Ἀπριλίου.

γ) Εἰσήγηση στὸ Δ΄ Διεθνὲς Τσακωνικὸ Συνέδριο, Τσακωνιά, 26-28 Σεπτεμβρίου.

δ) Συμμετοχή με ἀνακοίνωση στὸ Διεθνὲς Συνέδριο Παραδοσιακῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Θεσσαλονίκη 7-10 Νοεμβρίου (Α.Π.Θ. καὶ Θεσσαλονίκη 1997: Πολιτιστικὴ Πρωτεύουσα Εὐρώπης).

ε) Συμμετοχή, με εἰσήγηση, στὴν Ἑπιστημονικὴ Συνάντηση «Νερό, πηγὴ ζωῆς, κίνησης, καθαρισμοῦ», Μουσεῖο Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης (Προγραμματισμός: 12-14 Δεκεμβρίου).

Ὁμιλίες:

α) Εισήγηση σὲ ἐκδήλωση τῆς Πανεπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος, 21 Μαρτίου (Παλαιὰ Βουλὴ).

β) Ὁμιλία στὸ Πνευματικὸ Κέντρο Ἐρέτριας (6 Ἀπριλίου).

Κεντρικὸς ὁμιλητὴς στὸ Κερατσίνι Πειραιῶς σὲ ἐκδήλωση τοῦ τοπικοῦ Δήμου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς τιμὴν τοῦ Γ. Καραϊσκάκη, 11 Μαΐου.

γ) Εισήγηση σὲ Ἐπιμορφωτικὸ Σεμινάριο Ἐκπαιδευτικῶν Νομοῦ Δράμας γιὰ τὴν «Τοπικὴ Ἱστορία», 27 Μαΐου.

δ) Συμμετοχὴ στὴ «Συνάντηση Δημιουργῶν» τοῦ Κέντρου Λαϊκῶν Δρωμένων Κομοτηνῆς τοῦ ὁποῖου εἶναι μέλος τῆς Ἐπιστημονικῆς-Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς, 1 Νοεμβρίου.

ε) Εἰσηγητὴς σὲ εἰδικὸ Σεμινάριο τῆς Νομαρχίας Ζακύνθου γιὰ καταγραφὴ τῶν τοπικῶν στοιχείων τοῦ Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ 29-30 Νοεμβρίου).

Δημοσιεύματα:

1. Τραγούδια καὶ Μουσικὰ Ὕμνα στὴν Καλὴ Βρῦση Δράμας (ἐκδοση Κοινότητος).

2. Γιορτὲς καὶ Δρώμενα στὸ Νερό Δράμας (ἐκδοση Τοπικῆς Ἑνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων).

Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης, Ἐρευνητὴς Α'**Συνέδρια:**

α) Συμμετοχὴ στὸ Β' Ἀνθρωπολογικὸ Συνέδριο μὲ εἰσήγηση «Ἀπὸ τὸ Φολκλὸρ καὶ τὴν Ἐθνογραφίαν στὴν Ἐθνολογία. Μία δύσκολη πορεία στὶς Βαλκανικὲς Χῶρες» (Κομοτηνὴ 4-7 Ἀπριλίου 1997).

β) Συμμετοχὴ στὸ Β' Συνέδριο Ναυπακτικῶν Μελετῶν μὲ εἰσήγηση «Συμβολικὸς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ κοινοτήτων στὴ Ναυπακτία. Δομικὴ προσέγγιση ἐνὸς μύθου», (Ναύπακτος 17-19 Ὀκτωβρίου 1997).

γ) Συμμετοχὴ στὴν Η' Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση ΝΑ. Ἀττικῆς μὲ εἰσήγηση: «Ἐγκαταστάσεις Λακῶνων στὴ Λαυρεωτικὴ (1870-1970)», (Κερατέα 31 Ὀκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 1997).

δ) Συμμετοχὴ στὸ Διεθνὲς Συνέδριο τῆς IOV/UNESCO «Ὁ Λαϊκὸς Πολιτισμὸς καὶ οἱ προοπτικὲς του πρὸς τὴν 3η χιλιετία. Κάτω ἀπὸ τὴν ἑλιὰ τοῦ Πεισιστράτου» μὲ εἰσήγηση «Ἡ διατήρηση τῆς λαϊκῆς παράδοσης στὸ σύγχρονο τεχνολογικὸ κόσμος. Τὰ ἔθιμα κοινωνικῆς συνοχῆς», (Ἀθῆνα, Ζάππειο 8-9 Δεκ. 1997).

Ὁμιλίες:

α) Ὁμιλίαι στοὺς μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς τοῦ Ἱστορικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τμήματος του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν με θέμα «Ἱστορία καὶ Ἀνθρωπολογία» (ἀμφιθέατρο Ἱατρικῆς Σχολῆς, 16 Ἀπριλίου 1997).

β) Ὁμιλία στὴν Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ἐθνολογίας με θέμα «Μεταμοντέρνα Ἀνθρωπολογία καὶ Ἐθνοῖστορία. Μία σύγχρονη ἀνάγνωση τῶν ταξιδιωτικῶν κειμένων» (Μουσεῖο Ἑλληνικῶν Λαϊκῶν Ὁργάνων, 26η Μαΐου 1997).

γ) Διάλεξη στοὺς ξένους φοιτητὲς τοῦ προγράμματος Socrates. Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με θέμα «Τὸ πάρσιμο τῆς νύφης» (με προβολὴ καὶ σχετικῶν ντοκυμαντέρ) (Κομοτηνὴ, 18η Ἰουλίου 1997).

Διδασκαλία:

Ἐπισκέπτης καθηγητὴς στὸ Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης γιὰ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο (1996-1997).

Ἄλλη δραστηριότητα:

Συμμετοχὴ ὡς συζητητὴς μαζί με τὸν Βασίλη Παναγιωτόπουλο στὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου τῶν P. Sant-Cassia καὶ Constantina Bada, *The Making of the Modern Greek Family*, C.U.P. (Ἐθνικὸ Ἰνστιτούτο Ἑρευνῶν, ΚΝΕ, 19η Μαΐου 1997).

Συμμετοχὴ στὸ Σεμινάριο τῆς Σύρου «Νέστε ἔρευνες γιὰ τὴ δομὴ καὶ τὴν ὀργάνωση τῆς οἰκογένειας» με εἰσήγηση «Αἰτιατὴν μεταχειμῆλια ἐγκατάσταση καὶ προίκα στὴν Κέα» (Κυκλάδες, τέλος 19ου-20ς αἰ.) (Ἑρευνητικὴ 4-6 Ἰουλίου 1997).

Παρουσίαση τῶν βιβλίων τοῦ Α. Καρατζάκη «Ἐνας Ἕλληνας στὴ χαμένη Ἀφρική» καὶ τοῦ Α. Σενγκόρ, «Τὰ τραγούδια τῆς Μαύρης Χώρας» (σὲ μετάφρ. Μαρίας Κουμαριανοῦ) (Αἴθουσα Τέχνης καὶ Λόγου, Στοά τοῦ βιβλίου 21 Νοεμβρίου 1997).

Ἑλένη Ψυχογιοῦ, Ἑρευνήτρια Β'

Συνέδρια:

α) Συμμετοχὴ στὴν Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση με θέμα «Τὸ νερὸ πηγὴ ζωῆς, κίνησης, καθαρμοῦ, 12-14 Δεκεμβρίου 1997, Αἴθουσα Παλαιᾶς Βουλῆς με θέμα: «Τὸ νερὸ ὡς καθαρτήριο, μαγικὸ καὶ συμβολικὸ στοιχεῖο στὶς τελετουργίες τοῦ κύκλου τῆς ζωῆς».

Διδασκαλία:

α) «Ἡ Σημειολογία τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν», Δίφωνο, τεῦχος 20, Μάιος 1997, σ. 42-46 (ἀπὸ κοινοῦ με τὴν κ. Μιράντα Τερζοπούλου).

β) «Οἱ δικοὶ μας Ἀγνωστοί: Ἀκολουθώντας τὸ κοπάδι ἀπὸ τὰ χειμαδιὰ τῆς Βουπρασίας στὴν Πίνδο», Ἀλφειός, τεῦχος 12-13, Καλοκαίρι 1997, σ. 105-118.

Διδασκαλία:

Σειρὰ 10 ὥριαιων μαθημάτων στοὺς δασκάλους παραδοσιακῶν χορῶν τοῦ Λυ-

κείου Έλληνίδων με θέμα τὸ δημοτικὸ τραγούδι καὶ τὴν λειτουργία του μέσα στὸ φυσικὸ καὶ κοινωνικὸ περιβάλλον (νανουρίσματα, παιδικὰ, γάμου, ξενιτιάς, γλεντιοῦ).

Συνέντευξη στὸ Πρῶτο Πρόγραμμα τῆς ΕΡΑ στίς 26.4.1997 γιὰ τὰ ἔθιμα τοῦ Πάσχα.

Ἀλίκη Παληοδήμου

Διδασκαλία:

Διδασκαλία με θέμα «Ἡθογραφία - Λαογραφία» σὲ φοιτητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, στὸ πλαίσιο τοῦ μαθήματος Λαογραφία.

Διδασκαλία σὲ πτυχιούχους Παιδαγωγικῶν Τμημάτων σὲ Πρόγραμμα ἐξομείωσης Πτυχίων.

Μιράντα Τερζοπούλου

Συνέδρια:

α) Συμμετοχὴ στὴν Ἡμερίδα με θέμα «Μουσικὲς τῆς Θράκης. Τραγούδια καὶ χοροὶ ἀπὸ τὸν Ἑβρο καὶ τὴ Διασπορά», ὁργανωμένη ἀπὸ τὸ Σύλλογο «Οἱ Φίλοι τῆς Μουσικῆς» στὰ πλαίσια τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος «Θράκη». Θέμα ἀνακοινώσεως: «Τὸ τραγούδι τὸν Ἑβρο», Φεβρουάριος 1997.

β) Συμμετοχὴ στὸ Συμπόσιο: «Τρεῖς λαοπαραδοτικοὶ χοροὶ ὁργανωμένο ἀπὸ τὴ Στέγη Πολιτισμοῦ Νέας Καρβάλης στὸ Κέντρο Παππαδοκικῶν Μελετῶν. Θέμα: «Προβλήματα καταγραφῆς καὶ παρουσίᾱς τῶν λαογραφικῶν φαινομένων», 29-30 Μαρτίου.

γ) Συμμετοχὴ στὸ συνέδριο «Οἱ Τσιγγάνοι στὴν Ἑλλάδα» ὁργανωμένο ἀπὸ τὸν Πανελλήνιο Μορφωτικὸ Σύλλογο Ἑλλήνων Τσιγγάνων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Δήμου Ἀγίας Βαρβάρας. Θέμα: «Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν παρουσία τῶν Τσιγγάνων στὴν Ἑλλάδα», 9 Ἰουνίου.

Ὁμιλίες:

α) Συμμετοχὴ στὴν ἐκδήλωση με θέμα: «Τσιγγάνοι, Προκαταλήψεις καὶ στερεότυπα», ὁργανωμένη ἀπὸ τὴν Κινηματογραφικὴ Λέσχη Ἡλιουπόλεως. Προβολὴ ταινιῶν παραγωγῆς Γεν. Γραμματείας Λαϊκῆς Ἐπιμόρφωσης - Στρογγυλὸ τραπέζι, 2 Φεβρουαρίου.

β) Ὁμιλία στὸ Λύκειο Ἑλληνίδων με θέμα «Τσιγγάνοι, Μῦθοι καὶ πραγματικότητα», 28 Φεβρουαρίου.

γ) Διάλεξη με θέμα: «Ἔθιμα καὶ τραγούδια τῆς Ἀποκριᾶς» στὰ πλαίσια ἐκδήλωσης με τὸ ἴδιο θέμα ὁργανωμένης ἀπὸ τὴν Χορολογικὴ Ἑταιρεία καὶ τὴν Συνομοσπονδία πολιτιστικῶν καὶ ἐπιμορφωτικῶν Συλλόγων Ν. Ἀχαΐας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Νομαρχίας Ἀχαΐας στὸ θέατρο Πανεπιστημίου Πατρῶν, 2 Μαρτίου.

Διδασκαλία:

Μαθήματα στους καθηγητές χοροῦ τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων. Θέμα: Προβλήματα ἐπιτόπιας ἔρευνας, καταγραφῆς δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ λαϊκῶν δρωμένων.

Δημοσιεύματα:

1. Ἡ εἰκόνα τῆς φυματίωσης μέσα ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνία στὸν τόμο Πρακτικῶν Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συμποσίου μὲ θέμα «Φυματίωση. Παρελθὸν παρὸν καὶ μέλλον» 5-6 Φεβρουαρίου 1994, ὁργανωμένο ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἑνωσιὴ κατὰ τῆς φυματίωσης καὶ τῶν νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, Ἀθήνα 1997, σ. 115-117.

2. Ἡ σημειολογία τῶν τραγουδιῶν στὸ Ἀφιέρωμα: Δημοτικὸ τραγούδι. Ὁ μεγάλος Ἄγνωστος [σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἑλένη Ψυχογιοῦ], περ. Δίφωνο 20, Μάιος 1997, 42-46.

3. Τὸ τραγούδι στὸν Ἔβρο στὸν τόμο Μουσικὴ τῆς Θράκης, Σύλλογος «Οἱ φίλοι τῆς Μουσικῆς - Ἐρευνητικὸ πρόγραμμα Θράκης», Ἀθήνα 1997, 13-17.

4. Τὰ «Λαογραφικὰ Κοτυώρων» τοῦ Ζεῦ Ἀσολοῦ, Ἀρχεῖον Πόντου 47, 1996-97, σ. 352-364.

Ἄλλη δραστηριότητα:

Συμμετοχὴ σὲ τηλεοπτικὲς καὶ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς μὲ λαογραφικὰ καὶ ἐθνολογικὰ θέματα.

Παναγιώτης Ι. Καμηλάκης*Συνέδρια:*

α) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα «Οἱ μαστόροι τῆς Καρπάθου στὴν Κρήτη» στὴν Α' Πολιτιστικὴ Συνάντηση Καρπάθου, Κάρπαθος 21-24 Αὐγούστου.

β) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα: «Ἡ ἐμποροπανήγυρη καὶ τὸ ἐβδομαδιαῖο παζάρι τοῦ Βελεστίνου» στὸ Γ' Διεθνὲς Συνέδριο «Φεραὶ ὦ Βελεστίνε ἹΡήγας», Βελεστίνου 2-5 Ὀκτωβρίου.

γ) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα: «Ἡ χρησιμοποίηση τοῦ νεροῦ τῶν ποταμῶν ἀπὸ τοὺς ὑλοτόμους στὴ μεταφορὰ οἰκοδομικῆς ξυλείας ἀπὸ τὴν Πίνδο (19ος-20ὸς αἰῶνας), στὴν Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση μὲ θέμα: «Τὸ Νερὸ πηγῇ Ζωῆς, Κίνησης, Καθαρμοῦ», Παλαιὰ Βουλῇ, 12-14 Δεκεμβρίου.

Μαρία Ἀνδρουλάκη

Συνέδρια:

Συμμετείχε στο ΣΤ' Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο (Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997) με θέμα ανακοινώσεως: «Νυφιάτικος θρήνος στίς νησίδες Ἐρείκουσα καὶ Μαθράκι (βορείων τῆς Κέρκυρας).

Δημοσιεύματα:

«Τὸ τραγούδι τῆς Νόβαινας», Ναυπακτιακά, τόμ. Η' (1997).

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

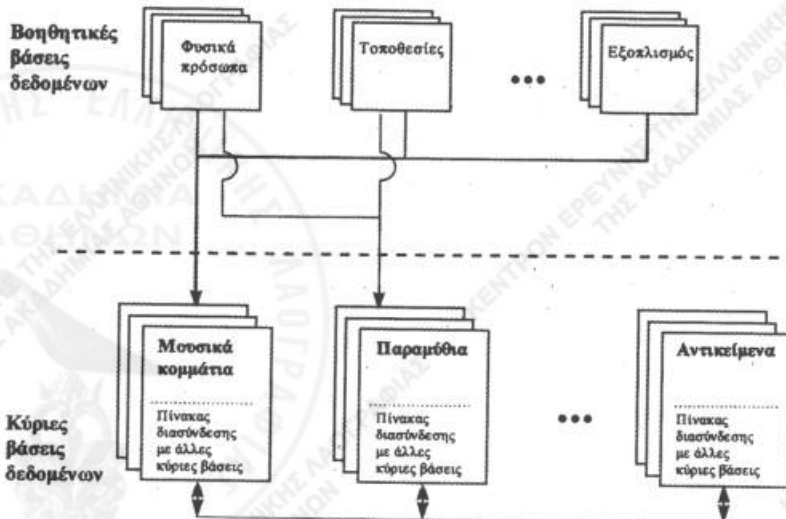
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1998

ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ (ΚΕΕΛ)

1. Ὑλικοτεχνικὴ ὑποδομὴ

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1998 πραγματοποιήθηκε ἰδιαίτερα σημαντικό ἔργο ὑπο-

δομής στο Κέντρο Λαογραφίας με τη συμπλήρωση και ολοκλήρωση της υλικοτεχνικής υποδομής του Κέντρου και τη συμπλήρωση του δικτύου των Η/Υ.

2. Δημιουργία Βάσεων δεδομένων

Η Έταιρεία SYSTEMA σε συνεργασία με έρευνητές του Κέντρου και τους επί συμβάσει συνεργάτες συντονίζει τις βάσεις δεδομένων αρχαιολογικού υλικού προκειμένου να συνδεθούν σε δίκτυο (ETHERNET) με επίμερους σταθμούς (work stations). Βλ. σχετικό πίνακα παραπάνω.

Η Έταιρεία ELIDOC έχει ολοκληρώσει την αναδρομική καταλογογράφηση του έντυπου υλικού της Βιβλιοθήκης του Κέντρου, (18.000 τίτλοι) και επεξεργάζεται την δημιουργία CDROM με τη λαογραφική βιβλιογραφία (30.000 λήμματα), από το 1800-1986.

Ειδικότερα:

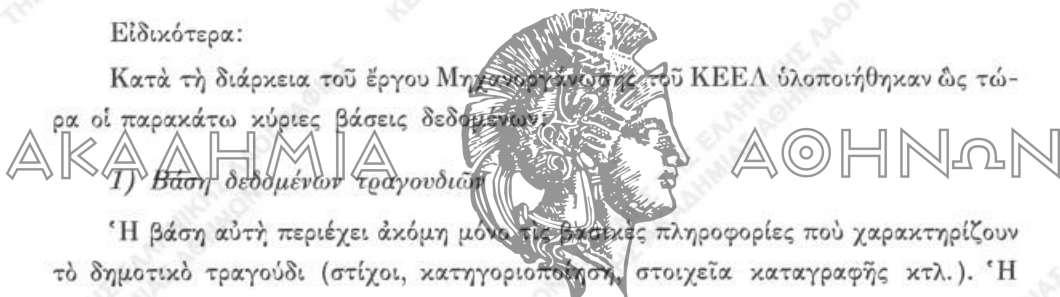
Κατά τη διάρκεια του έργου Μηχανογράφησης του ΚΕΕΛ υλοποιήθηκαν ως τώρα οι παρακάτω κύριες βάσεις δεδομένων:

1) Βάση δεδομένων τραγουδιών

Η βάση αυτή περιέχει ακόμη μόνο τις βασικές πληροφορίες που χαρακτηρίζουν το δημοτικό τραγούδι (στίχοι, κατηγοριοποίηση, στοιχειά καταγραφής κτλ.). Η ολοκλήρωσή της θα γίνει εντός του 1999.

2) Βάση παραμυθιών:

Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων για την καταχώριση του κειμένου του παραμυθιού, και των στοιχείων που το συνοδεύουν, όπως κατηγορία κατά ΑΤ, σχολιασμός, σάρωση και εισαγωγή των παραλλαγών από τα χειρόγραφα του αρχείου. Κάθε παραλλαγή αντιστοιχεί σε ειδική καρτέλα, που περιέχει: 1) τα στοιχειά της σύμφωνά με τη διεθνή κατάταξη Aarne-Thompson, αλλά και τον κατάλογο του Γεωργίου Μέγα (περιορισμένο τμήμα του οποίου έχει δημοσιευθεί), 2) συνοπτική της παρουσίαση με τον τίτλο, την περίληψη, και τις λέξεις-κλειδιά, 3) το κείμενο του χειρογράφου δακτυλογραφημένο με το λεξιλόγιό του, 4) σχολιασμό της παραλλαγής από τον έρευνητή, αλλά και σχολιασμό του χειρογράφου και των δημοσιεύσεων της παραλλαγής, 5) στοιχειά που αφορούν στις συνθήκες συλλογής της κάθε παραλλαγής, 6) τα στοιχειά που αφορούν στην καταχώριση της κάθε παραλλαγής στο αρχείο του Κέντρου και 7) η σαρωμένη εικόνα του χειρογράφου καθώς και η μα-

γνητοφωνημένη ή μαγνητοσκοπημένη κατάγραφή του (όταν υπάρχει). Παράλληλα έχει προβλεφθεί η δυνατότητα αναζήτησης υλικού, μέσα από τα επί μέρους στοιχεία που δίδονται στην κάθε καρτέλα. Η προοδευτική εισαγωγή υλικού στη βάση έχει οδηγήσει έως σήμερα στη δημιουργία 273 καρτελών.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η εισαγωγή του παραμυθιακού υλικού στη βάση δεδομένων, μεταφέρθηκε στο Κέντρο, με την ευγενική συναίνεση του καθηγητή κ. Μιχάλη Μερακλή, ο άνεκδοτος κατάλογος του Γεωργίου Μέγα. Τα 23.000 δελτία που τον αποτελούν, έχουν αντιγραφεί σε οπτικούς δίσκους και έχει αρχίσει η εισαγωγή τους σε ειδική βάση δεδομένων (μέχρι στιγμής έχουν εισαχθεί 1499 δελτία).

3) Βάση παραδόσεων

Ἀντίστοιχα μὲ τὰ παραμύθια παρέχεται ἡ δυνατότητα καταχώρησης κειμένων παραδόσεων, βοηθητικῶν στοιχείων ἀλλὰ καὶ σάρωσης χειρογράφων.

4) Βάση παροιμιῶν-αἰνιγμάτων

Ἡ βάση αὕτη εἶναι ἐτοιμη καὶ περιέχει καὶ τὰ παροιμιῶν καὶ αἰνιγμάτων (πε-
ρισμένος κερδὸς, ἐλάχιστο δαῖγμα τοῦ περὶ τοῦ οὐνοῦ σκεπτικῷ) (Ἰλίου).

5) Βάση ὑλικουῦ βίου

Ἡ βάση ὑλικοῦ βίου περιέχει κείμενα ὑλικοῦ βίου μαζί με τὰ συνοδευτικά τους

ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

[illegible]

στοιχεία (εικόνα, περιγραφή, video κ.ά.). Συνδέεται με την Βάση τῆς μουσειακῆς Συλλογῆς τοῦ Κ.Ε.Ε.Α.

6) Βάση μουσικῶν χειρογράφων

Παρέχεται ἡ δυνατότητα καταχώρησης μουσικῶν χειρογράφων δημοτικῶν τραγουδιῶν ὅπως καὶ τῶν συνοδευτικῶν τους στοιχείων. Ἀποτελεῖ μέρος τῆς Βάσης τοῦ Μουσικοῦ τμήματος.

7) Βάση κινηματογραφικῶν ταινιῶν

Ἡ βάση αὐτὴ ἔχει τὴν δυνατότητα καταχώρησης σὲ μορφή video τοῦ κινηματογραφικοῦ ὑλικοῦ.

8) Βάση μουσειακῶν ἀντικειμένων

Ἡ βάση μουσειακῶν ἀντικειμένων περιλαμβάνει στοιχεῖα γιὰ τὰ ἀντικείμενα ποὺ φυλάσσονται στὸ ΚΕΕΑ: ὄνομα, περιγραφή, κατηγοριοποίηση, ὑλικά κατασκευῆς κτλ. ἀλλὰ καὶ τὴν φωτογραφία τους.

9) Βάση κειμένων τοῦ βίου (Κοινωνικὴ ὁργάνωση, στάδια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου: γέννηση - γάμος - θάνατος), λ. δικαιοκ. κ.α.κ. Ἡ βάση αὐτὴ παρέχει τὴν δυνατότητα καταχώρησης στοιχείων γιὰ φυσικὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέρονται στὰ διάφορα ἀρχεῖα ἀρχειοθετοῦνται ἡλεκτρονικά.

10) Βάση φωτογραφιῶν (Φωτοθήκης)

Ἡ βάση παρέχει τὴν δυνατότητα σάρωσης φωτογραφιῶν καὶ συμπλήρωσης τῶν συνοδευτικῶν τους στοιχείων.

Γιὰ τὴν υποστήριξη τῶν ἀνωτέρω κυρίων βάσεων ὑλοποιήθηκαν οἱ παρακάτω βοηθητικὲς βάσεις δεδομένων:

1) Βάση φυσικῶν προσώπων

Οἱ ἐρευνητὲς τοῦ ΚΕΕΑ, πληροφορητές, τραγουδιστές, ὁργανοπαῖκτες καὶ ἄλλα φυσικὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέρονται στὰ διάφορα ἀρχεῖα ἀρχειοθετοῦνται ἡλεκτρονικά..

2) Βάση τοπωνυμίων

Ἡ βάση αὐτὴ περιλαμβάνει ἤδη ὅλους τοὺς οἰκισμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους σύμφωνα με τὴν τελευταία ἐκδοση τοῦ Ὑπ. Ἐσωτερικῶν. Καταβάλλεται προσπάθεια νὰ περιλάβει καὶ τὸν ἐκτὸς Ἑλλάδος ἐλληνισμὸ (Μ. Ἀσία, Σικελία,

Πόντος κτλ., καθώς και πολιτισμικές γεωγραφικές ενότητες (Ζαγοροχώρια, Χάστα, "Αγραφα, κ.ά.) ή ομάδες (Σαρακατσάνοι, Βλάχοι, Καργκούνηδες κ.ά.).

3) Βάση χρηστών

Οί χρήστες του συστήματος, δηλ. οί έρευνητές του ΚΕΕΛ και πιθανοί έξωτ. έρευνητές.

4) Βάση εξοπλισμού

Ή διασύνδεση μεταξύ κυρίων και βοηθητικών βάσεων δεδομένων γίνεται σύμφωνα με τὸ σχῆμα τῆς σελ. 397.

Ή πρόσβαση στις κύριες βάσεις δεδομένων θά ἐλέγχεται με χρήση κωδικῶν πρόσβασης στά μηχανήματα (μέσω BIOS) ἀλλά καί στις ἐφαρμογές, ἔτσι ὥστε νά μὴν εἶναι δυνατή ἡ χωρὶς ἄδεια ὁποιουδήποτε εἶδους καί βαθμοῦ πρόσβαση στις ἀποθηκευμένες πληροφορίες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

ΑΘΗΝΩΝ

Ή δημιουργία βάσης δεδομένων ἐπιτρέπει πλέον τὴν εἰσαγωγή τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ ὕλικου σὲ ἠλεκτρονικὴ μορφή σὲ ἐπιμέρους Ἀρχεῖα, τὰ ὅποια θά ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους. Εἰδικότερα:

Παραμύθια

Τὸ Κέντρο στὸ πλαίσιο τῆς ἠλεκτρονικῆς καταλογογράφησης τῶν παραμυθιακῶν τύπων τοῦ Ἀρχείου τοῦ ἀποφάσισε νά συμπεριλάβει τὸ Ἀρχεῖο τοῦ ἀειμνήστου ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας καί Διευθυντῆ του Γεωργίου Μέγα τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὸν Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας κ. Μιχάλη Μερακλή.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Καθηγητὴ Μιχ. Μερακλή τὸν δανεισμὸ τῶν καρτελῶν. Μετὰ τὴν εὐγενικὴ συναίνεσή του καί τὴν φροντίδα τῆς συμβασιούχου ἐρευνητριάς, παραμυθιολόγου, Μαριλένας Παπαχριστοφόρου οἱ 23.000 καρτέλες, ἔχουν εἰσαχθεῖ στὸ ἠλεκτρονικὸ ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου.

Στὸν τομέα ἠλεκτρονικῆς ἀρχειοθέτησης τῶν παραμυθιῶν πραγματοποιήθηκε:

1. Μεταφορά, φωτοαντιγραφή ἢ σάρωση τῶν δελτίων τοῦ ἀνεκδότου καταλόγου τοῦ ἑλληνικοῦ παραμυθιοῦ τοῦ Γ. Α. Μέγα (20.000 δελτία) ἀπὸ τὴν συνεργάτρια τοῦ Κέντρου με σύμβαση ἔργου Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, (σὲ συνεργασία μετὰ τὸν ἐπίσης συμβασιούχο φιλόλογο Νεκτάριο Καλαϊτζή).

3. Διαμόρφωση βάσης δεδομένων για τὰ ανέκδοτα δελτία τοῦ Γ. Α. Μέγα. ὅπου εἰσῆχθησαν 1.499 δελτία.
4. Μελέτη καὶ ταξινόμηση χειρογράφων συλλογῶν τοῦ Κέντρου καὶ τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ ἀντιγραφή τῶν «Παραμυθιῶν» καὶ κατὰτάξή τους. Ἀποδελτίωση 570 χειρογράφων, πού περιέχουν 6.000 παραμύθια, μύθους καὶ εὐτράπεζες διηγήσεις, ἀπὸ τὴν συνεργάτρια μὲ σύμβαση ἔργου τοῦ Κέντρου, ἀρχαιολόγο Ἀγγελικὴ Σαλάπα.
5. Εἰσαγωγή στὴ βάση δεδομένων 360 παραλλαγῶν παραμυθιῶν (Μαριλένα Παπαχριστοφόρου).
6. Ἐνημέρωση ἐπισκεπτῶν σχετικὰ μὲ τὴ βάση δεδομένων γιὰ τὰ παραμύθια.

Κατὰ τὴν ἀντιγραφή καὶ ἀντιβολὴ τοῦ ὕλικου τῶν παραμυθιῶν, τὴν ἔρευνα καὶ καταγραφή τῶν τοπωνυμιῶν γιὰ τὴν συμπλήρωση τῆς ἡλεκτρονικῆς βάσης, καθὼς καὶ τὴν σάρωση (scanning) δελτίων τοῦ ἀνεκδότου Καταλόγου τοῦ Γ. Α. Μέγα ἐπικούρησε ἡ συμβασιούχος φιλόλογος-μουσικός Ζωὴ Ἀναγνωστοπούλου.

Ἄσματα

Τὰ κείμενα τῶν ἀποδελτιωμένων τραγουδιῶν τοῦ Ἀρχείου μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὶς ἐρευνήτριες Ἑλένη Ψυχγοιοῦ καὶ Μιράντα Τερζοπούλου καὶ τοποθετήθηκαν στὰ εἰδικὰ νέα ἐρμάρια ἐντὸς φακέλων προκειμένου νὰ μὴ φθείρονται καὶ νὰ εἶναι εὐχερὲς ἡ ἀναζήτησή τους.

Ἐχει εἰσαχθεῖ στὸν Η/Υ τὸ σύνολο τοῦ δακτυλογράφου Καταλόγου τῶν τραγουδιῶν καὶ 900 κείμενα τραγουδιῶν. Ἡ ἡλεκτρονικὴ ἀντιγραφή τοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ Ἀρχείου δημοτικῶν τραγουδιῶν πραγματοποιεῖται ἀπὸ τοὺς συμβασιούχους συνεργάτες τοῦ Κέντρου Δημήτριο Σωτηράκη καὶ Ζωὴ Ἀναγνωστοπούλου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀσκουμένους φοιτητὲς Περικλῆ Σχινᾶ καὶ Κυριάκο Καραμπερόπουλο ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς ἐρευνήτριας Ἑλένης Ψυχγοιοῦ.

Συγκεκριμένα ὁ Δημήτριος Σωτηράκης, ἀρχαιολόγος, κάτοχος Master, ἀντέγραψε 520 κείμενα τραγουδιῶν σὲ πολυτονικὸ σύστημα ἀπὸ τὴν ἐνότητα «Ἐρωτικά».

Ὁ ἴδιος ἐπικούρησε στὴν ἀρχειοθέτηση καὶ τοποθέτηση τῶν φακέλων τραγουδιῶν στὰ νέα εἰδικὰ ἐρμάρια καθὼς καὶ στὴν ἐπεξεργασία τοῦ «Δέντρου τῶν Τραγουδιῶν» τοῦ μουσικοῦ τμήματος σὲ συνεργασία μὲ τὶς ἐρευνήτριες Ἑλένη Ψυχγοιοῦ καὶ Μιράντα Τερζοπούλου.

Ἀρχισε καὶ συνεχίζεται ἀπὸ τὴν Ἐρευνήτρια Ἑλένη Ψυχγοιοῦ ἡ ἡλεκτρονικὴ ἀντιγραφή τοῦ εὐρετηρίου λέξεων, μοτίβων, θεμάτων, ἐννοιῶν, ὀνομάτων, τόπων κ.λπ. (Α- καὶ ἐξῆς) τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν μὲ ταυτόχρονο ἐμπλουτισμὸ τῶν λημμάτων, κατηγοριοποίηση καὶ προετοιμασία γιὰ τὴν ὑπαγωγή τους πρὸς ἡλεκτρο-

νική βάση-δέντρο. Έχουν καταγραφεί εκατόν δέκα (110) λήμματα σε έκταση 35 ηλεκτρονικών σελίδων. Η βάση σχεδιάζεται να συνδυαστεί με το σύνολο των θεματικών κατηγοριών του λαϊκού πολιτισμού του Κέντρου.

Μουσική

Συνεχίστηκε από την έρευνήτρια μουσικό Μαρία Άνδρουλάκη η εργασία της εισαγωγής στα οικεία βιβλία εισαγωγής μουσικής και λαογραφικής ύλης του περιεχομένου ταινιών (1642-1661) και κατάταξη των εισαχθέντων ασμάτων ως προς το είδος και το ρυθμό.

Έγινε η μουσική καταγραφή και επεξεργασία 42 μελωδιών.

Έγινε το γύρισμα 52 ταινιών για τη συντήρησή τους.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ» προσελήφθη η μουσικολόγος Άννα Μαρία Γιαννακοδήμου, η οποία εργάστηκε σε συνεργασία με την έρευνήτρια μουσικό Μαρία Άνδρουλάκη και τις έρευνήτριες Ελένη Ψυχογιού και Μιράντα Τεζοπούλου καθώς και την εταιρεία Systema για τη δημιουργία βάσης δεδομένων για το μουσικό υλικό του Κέντρου.

Συγκεκριμένα η κ. Γιαννακοδήμου άσχολήθηκε με την επίσημη όργλογια για το δελτίο βάσης δεδομένων της καταγραμμένης μονάδας του μουσικού αρχείου, τη δημιουργία και διαμόρφωση σχεδιαγραμμάτων για το δελτίο της βάσης δεδομένων της ίδιας μονάδας, και την εισαγωγή στοιχείων σε ειδικό πρόγραμμα του H/Y για την δημιουργία δέντρου πληροφοριών (κατηγοριοποίηση) και την μετατροπή του σε βάση δεδομένων (με δελτία και πεδία αναζήτησης υλικού).

Παράλληλα συνέταξε πρόταση για τον εξοπλισμό του Studio με μηχανήματα επεξεργασίας ήχου μέσω H/Y σε σύστημα Macintosh και ειδικά προγράμματα μουσικής μεταγραφής και επεξεργασίας ήχου και εγκατάσταση συστήματος βελτίωσης-σταθεροποίησης συνθηκών στο Studio.

Πραγματοποίησε δοκιμαστική εισαγωγή στοιχείων στη νέα βάση δεδομένων για δίσκους βινυλίου και πυκνής έγγραφης (CD).

Έρευνσε σε συνεργασία με ειδικούς τεχνολογικής υποστήριξης προγράμματα επεξεργασίας εικόνας (σάρωση) και ήχου (κάρτα ήχου) απαραίτητων για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος αρχειοθέτησης υλικού στο μουσικό τμήμα.

Στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος εργάστηκε στο μουσικό τμήμα η φιλόλογος-μουσικός Ζωή Αναγνωστοπούλου η οποία εισήγαγε στον H/Y κείμενα τραγουδιών από χειρόγραφα του Μουσικού τμήματος. Παράλληλα βοήθησε στη διευθέτηση του χώρου και στον καθαρισμό δελτίων, χειρογράφων και φυλλαδίων του αρχείου του Μουσικού τμήματος.

Παραδόσεις

Υπό την έποπτεία του συνταξιοδοτηθέντος έρευντή του Κέντρου Άγγέλου Δευτεραίου ή συμβασιούχος συνεργάτρια, φιλόλογος Άλεξάνδρα Φιλίππου εισήγαγε στη διαμορφωμένη τελικώς βάση δεδομένων τὸ σύνολο τῶν Παραδόσεων τοῦ Νικολάου Πολίτου. Ἡ ἐν λόγω συνεργάτρια ἀποχώρησε γιὰ μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία με ὑποτροφία τοῦ Σαριπολείου Ἰδρύματος.

Κοινωνικὸς Βίος

Υπό την έποπτεία τοῦ έρευντή Ἐλευθερίου Ἀλεξάκη ἄρχισε ἡ εἰσαγωγή ὑλικοῦ στη δημιουργούμενη βάση τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως ἀπὸ την συμβασιούχο Ἀνθούλα Μπάκολη καὶ τὴν φοιτήτρια τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου Ἄννα Ἀποστολίδου. Ἡ βάση δὲν ἔχει ὀλοκληρωθεῖ.

Ἐπίσης ἡ Ἀνθούλα Μπάκολη ὑπὸ τὴν έποπτεία τῆς Διευθύντριας Αἰκατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη κατέταξε καὶ εἰσήγαγε στὴν ἡλεκτρονικὴ βάση ὑλικὸ σχετικὸ μετὰ τὴ λαϊκὴ λατρεία καὶ τὸ παιδικὸ παιχνίδι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Παρακλήσι

ΑΘΗΝΩΝ

Συνεχίστηκε ἡ λημματοθέτηση καὶ κατέταξη παροιμιῶν ἀπὸ τὸν Ἐρευνητὴ Γεώργιο Αἰκατερινίδη.

Ἡ έρευνήτρια Ἀλίκη Παληοδήμου ἀποδελτίωσε λαογραφικὸ ὑλικὸ ἀπὸ τὸν τρίτο τόμο τῶν Ἀπάντων τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη.

Ἡ έπιστ. Συνεργάτρια τοῦ Κέντρου Βασιλικὴ Φάτση ἀποδελτίωσε ἀπὸ τὴν ἔκδοση τοῦ Κέντρου Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ «Χειρόγραφα Μετεώρων» (Μονὴ Μεταμορφώσεως) ὑλικὸ πού ἀφορᾷ σὲ θέματα χρησμῶν, θαυμάτων, προφητειῶν, μαντικῆς, μαγείας, δεισιδαιμονίας κ.ἄ.

Ἐγινε ἀντιγραφή σὲ Η/Υ τῆς χειρόγραφης συλλογῆς λαογραφικοῦ ὑλικοῦ τοῦ Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας καὶ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας Δημ. Λουκάτου ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ του στοὺς Παξοὺς (χειρόγραφο, ἀρ. 2250) ἀπὸ τοὺς ἑξωτερικοὺς συνεργάτες τοῦ Κέντρου Ἐλένη Μπαζίνη καὶ Νικόλαο Σιγάλα, προκειμένου νὰ γίνει ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ὑλικοῦ γιὰ τὴν ἔκδοσή του σὲ βιβλίο με δαπάνη τοῦ Ἰδρύματος Παξῶν. Ἡ ἀντιγραφή ἔγινε ἐπίσης με δαπάνη τοῦ ἴδιου Ἰδρύματος.

Ἡ γραφέας τοῦ Κέντρου Ἐφη Μαυρίδου ἐκπαιδεύτηκε στὴ χρῆση ἡλεκτρονικοῦ ὑπολογιστῆ καὶ εἰσάγει πλέον σὲ ἡλεκτρονικὴ μορφή ὑλικὸ τοῦ Κέντρου (χειρόγραφα ὑπ' ἀριθμ. 3805, 2343).

Τακτικές αποστολές του Κέντρου

‘Ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε σέ δισκέτα και δύο αντίτυπα απ’ την αποσπασμένη στο Κέντρο μέχρι τόν Αύγουστο του 1996 Κυριακή Χρυσού-Καρατζά, ό άναλυτικός κατάλογος τών λαογραφικών αποστολών τών έρευνητών του Κέντρου. ‘Επεξεργασμένη μορφή του θα δημοσιευθεί στην ‘Επετηρίδα του Κέντρου συνοδευόμενη από σχετικό Χάρτη. ‘Η δημιουργία του έν λόγω καταλόγου ύπῆρξε άναγκαία προκειμένου νά γίνεται πιό εύχερης ό προγραμματισμός τών αποστολών του Κέντρου.

‘Αποφασίστηκε επίσης στο έξῆς νά δημοσιεύονται έκτενείς έκθέσεις τών λαογραφικών αποστολών τών έρευνητών στην ‘Επετηρίδα του Κέντρου.

Στό πλαίσιο του Προγράμματος «Δημιουργία ηλεκτρονικού Καταλόγου εργασιών παραδοσιακής χειροτεχνίας» σέ συνεργασία με τόν ΕΟΜΜΕΧ τό άρχείο του Κέντρου εμπλουτίστηκε με 250 συμπληρωμένα με έπιτόπια έρευνα πολυσέλιδα έρωτηματολόγια για εργαστήρια και τεχνικές παραδοσιακής βιοτεχνίας. ‘Η όλοκλήρωση του Προγράμματος θα άποδώσει στο Κέντρο λαογραφικό ύλικό για 550 τουλάχιστον εργαστήρια με πολύτιμες πληροφορίες, φωτογραφίες, πίνακες κλπ.

‘Από τό 1975 τό Κέντρο, μετά από πρόταση της Διευθύντριας Αίχ. Πολυμέρου - Καμυλάκη και σύμφωνα άπόφαση της Γενικής ‘Επιτροπής πραγματοποίη έπ’ εύκαιρία άποστολές, για τή συγκέντρωση ύλικού έπ’ εύκαιρία λαογραφικών γεγονότων τά όποια δέν είναι δυνατόν νά καλυφθούν από τίς έντεταλμένες λαογραφικές άποστολές. Οί έρευνες αυτές προς τό παρόν καλύπτονται με έξοδα τών έρευνητών.

Κατά τή διάρκεια του έτους έκτελέστηκαν οί έξῆς έντεταλμένες άποστολές:

‘Αννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα

Λαογραφική άποστολή στο νομό Δωδεκανήσου (3-25 Αύγούστου, Ρόδος)

‘Ελευθέριος ‘Αλεξάκης

Λαογραφική άποστολή στο Νομό Λακωνίας (19 Αύγ. - 8 Σεπτ.).

‘Ελένη Ψυχογιού

Λαογραφική άποστολή στο νομό ‘Ηλείας (10-29 Αύγούστου, Πύργος, όρεινή

‘Ολυμπία, ‘Ανδρίτσαινα, Φανάρι, ‘Αμυγδαλιές, Μονή Σεπετού, ‘Αλίγεια).

Μιράντα Τερζοπούλου

Λαογραφική άποστολή στο νομό ‘Εβρου.

Παναγιώτης Καμηλάκης

Λαογραφική άποστολή στο νομό Φλώρινας (22 Αύγ. - 11 Σεπτεμβρίου)

‘Αλίκη Παληοδήμου

Λαογραφική άποστολή στο νομό Κερκύρας (10 έως 30 Αύγούστου).

Μαρία ‘Ανδρουλάκη

Λαογραφική αποστολή στο νομό Δωδεκανήσου (4-26 Αυγούστου, Ρόδος, Κάρπαθος).

Βασιλική Φάτση

Λαογραφική αποστολή στο νομό Μαγνησίας.

‘Επ’ ευκαιρία αποστολές

‘Ελευθέριος ‘Αλεξάκης

1. Πενθήμερη έρευνητική αποστολή στη Λέσβο για την παρακολούθηση - βιντεοσκόπηση της θυσίας του ταύρου στο Μανταμάδο και συγκέντρωση σχετικού πληροφοριακού υλικού με συνεντεύξεις (4-8 Μαΐου 1998).
2. Πενθήμερη έρευνητική άδεια στο Παγώνι (χωριό Κεφαλόβρυσο) για τη συγκέντρωση - συμπλήρωση λαογραφικών - έθνογραφικών πληροφοριών σχετικών με το πολυφωνικό τραγούδι (29 ‘Ιουλίου - 4 Αυγούστου 1998).

‘Ελένη Ψυχογιού

1. Τριήμερη έρευνητική επ’ ευκαιρία αποστολή στα χωριά Μάχου και Βορανά του νομού Ήλεις. Στη διάρκεια της εν λόγω αποστολής, συμμετείχε, παρακολούθησε και κατέγραψε σε μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις και φωτογραφίες τη γιορτή του ‘Αγίου Γεωργίου σε δύο οικογένειες κτηνοτρόφων, πρώην νομάδων και ήμι-νομάδων και σήμερα μόνιμα εγκαταστημένων στα παραπάνω χωριά. Το υλικό που κατέγραψε (έθιμα, συνεντεύξεις, τραγούδια) περιλαμβάνεται σε τέσσερις 90άλεπτες διάρκειας κασέτες μαγνητοφώνου και ένενήντα περίπου έγχρωμες φωτογραφίες. Το υλικό συμπλήρωσε με δύο επισκέψεις κατά τη διάρκεια δύο Σαββατοκύριακων σε 7 κασέτες των 90 λεπτών και 600 φωτογραφίες. ‘Εκτός έρευνητικής άδειας, κατά τις ημέρες των άργιων του Πάσχα, βιντεοσκόπησε τα έθιμα της Μεγάλης Παρασκευής στα Λεχαινά του ίδιου νομού (επίσκεψη γυναικών στο νεκροταφείο, ακολουθία έπιταφίου και έγκώμια, λιτάνευση έπιταφίου στην πόλη και το νεκροταφείο, πυρά στην πύλη του ίδιου νεκροταφείου) σε μία βιντεοταινία 90’.
2. Κατά το διήμερο (23-24/6/1998) πραγματοποίησε επιτόπια έρευνα στο Λαύριο ‘Αττικής όπου παρακολούθησε και κατέγραψε έθιμα και τραγούδια σχετικά με τον Κλήδονα, με τη συνεργασία της μουσικολόγου συμβασιούχου συνεργάτριας του Κέντρου ‘Αννας Μαρίας Γιαννακοδήμου). Το υλικό που συγκεντρώθηκε περιέχεται σε δύο 90άλεπτες διάρκειας κασέτες μαγνητοφώνου, 150 φωτογραφίες και μία 90άλεπτης διάρκειας ταινία video.

3. Κατά τη διάρκεια τῆς πενθήμερης ἐρευνητικῆς ἄδειας ἀπὸ 20/7/98 πραγματοποιοῖσε «ἐπ' εὐκαιρίᾳ» ἀποστολὴ στοὺς χωρίους Φανάρι, Ἀνδρίτσαινας τοῦ ἴδιου νομοῦ, προκειμένου νὰ παρακολουθήσει καὶ νὰ καταγράψει τὸ ἡλιολατρικὸ πανηγύρι τοῦ Προφήτη Ἡλία. Τὸ ὑλικὸ ποὺ συγκέντρωσε κατέγραψε σὲ δέκα 90άλεπτες κασέτες μὲ ἡχογραφημένες συνεντεύξεις, τὴ θεία λειτουργία καὶ τὸ γλέντι καὶ 150 περίπου φωτογραφίες. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τριήμερης ἄδειας ἀπὸ 19/11/1998 πραγματοποιοῖσε «ἐπ' εὐκαιρίᾳ» ἀποστολὴ στὴ νῆσο Ἀμοργὸ τοῦ νομοῦ Κυκλάδων προκειμένου νὰ συμμετάσχει καὶ νὰ καταγράψει τὸ πανηγύρι τῆς «Παναχίας τῆς Χοζοβιώτισσας».

Τὸ ὑλικὸ ποὺ συγκεντρώθηκε περιέχεται σὲ τέσσερις κασέτες 90άλεπτης διάρκειας, 155 φωτογραφίες (ὕπομνηματισμένες μὲ λεπτομερεῖς λεζάντες) καθὼς καὶ σὲ προσωπικὸ ἡμερολόγιό ἐρευνας 50 περίπου σελίδων.

Παν. Καμηλάκης

Πραγματοποίησε: Ἐπιτόπια ἐρευνα στὴν κοινὴ Χανίων γιὰ τὴ συμπλήρωση σαφῶς ἑρωτηματολογίων στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος «Κατάλογος παραδοσιακῶν ἐργαστηρίων παραδοσιακῆς χειρωνακτικῆς πρὸς διατήρησιν τοῦ Κέντρου.

Πενθήμερη ἄδεια ἐρεῦνης στὴ Σύφνο γιὰ τὴν συγκέντρωση ὑλικοῦ γιὰ τὶς ἐπαγγελματικὲς δραστηριότητες καὶ ἀσχολίες τῶν κατοίκων.

Ἀλίκη Παληοδήμου

Κατὰ τὴ διάρκεια ἐρευνητικῆς ἄδειας ἀσχολήθηκε μὲ τὴ συγκέντρωση καὶ μελέτῃ τῆς βιβλιογραφίας σχετικὰ μὲ τὴν ἡθογραφία τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰώνα.

Αἰτήσεις ἐρευνητῶν γιὰ χρῆση ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου

Μὲ εἰσήγηση τῆς Διευθύντριας καὶ ἔγκριση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους δόθηκε ἡ ἄδεια γιὰ τὴν περιορισμένη χρησιμοποίηση ἀνεκδότου ὑλικοῦ γιὰ τὴ σύνταξη διδακτορικῶν διατριβῶν καὶ εἰδικῶν μελετῶν σὲ 20 ἐρευνητές, οἱ ὅποιοι ἐργάσθηκαν στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου ὑπὸ τὴν ἐποπτεία ἐντεταλμένων ἐρευνητῶν.

Ἀρχεῖακὸ ἔργο

Τὸ ὕλικὸ μὲ τὸ ὁποῖο ἐμπλουτίστηκε τὸ Ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὸ σὲ θέματα κυρίως ὕλικου βίου (διατροφῆς, κατοικίας, ἐνδυμασίας), στὸν ὁποῖο καὶ ὕστερεϊ. Ἐπίσης ἔχει κατατεθεῖ ὀπτικοακουστικὸ ὕλικὸ (κασέτες καὶ βιντεοταινίες).

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε:

- Ἐνημέρωση εὑρετηρίων-καταλόγων ὀνομάτων συλλογῶν λαογραφικῆς ὕλης καὶ τόπων προέλευσής της.
- Ἀπομαγνητοφώνηση καὶ καταγραφή στὸν Η/Υ ὕλικου παλαιότερων ἀποστολῶν (Αἰκ. Πολυμέρου-Καμηλάκη).
- Κατάρτιση δύο χειρογράφων (Α.Ε. 4603 καὶ 4646) ἀπὸ τὶς περιοχὲς Δράμας καὶ Εὐβοίας, στὸ πλαίσιο ἐπιτοπίων ἐρευνῶν (Γ. Ν. Αἰκατερινίδης).
- Ἀπομαγνητοφώνηση συνεντεύξεων παλαιότερων λαογραφικῶν ἀποστολῶν (Ἐ. Ἀλεξάκης).

— Ὁλοκλήρωση χειρογράφων προηγούμενων λαογραφικῶν ἀποστολῶν (Β. Φάτση).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Χειρόγραφες Συλλογές 1998

Κατὰ τὸ 1998 εἰσῆχθησαν στὸ Κέντρο Λαογραφίας 55 συλλογὲς ποικίλου λαογραφικοῦ ὕλικου. Ἀπὸ αὐτὲς 28 ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὴ Διευθύντρια Αἰκατερινὴ Πολυμέρου-Καμηλάκη καὶ προέρχονται ἀπὸ ἐπιτόπιες ἐρευνες φοιτητῶν τῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου διδάσκει τὸ μάθημα τῆς Λαογραφίας, ἐπτά ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπίκ. Καθηγήτρια τῆς Λαογραφίας κ. Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη καὶ ἀποτελοῦν ἐργασίες φοιτητῶν τῆς, τρεῖς ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴ Α' τοῦ Κέντρου Ἐλευθ. Ἀλεξάκη, ὑπεύθυνο τοῦ Προγράμματος «Στρατηγικὲς τοῦ γάμου στοὺς κτηνοτρόφους» καὶ προέρχονται ἀπὸ ἐπιτόπια ἐρευνα συνεργατῶν τοῦ Προγράμματος. Οἱ ὑπόλοιπες προέρχονται ἀπὸ τὶς λαογραφικὲς ἀποστολὲς ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου ἢ διαφόρους ἐρασιτέχνες συλλογεῖς.

1. 4603, Γ ε ὡ ρ γ ι ο ς Ν. Α ἰ κ α τ ε ρ ι ν ῖ δ η ς, Δρώμενα Θεοφανείων στὸ Μοναστηράκι Δράμας, Ἐπιτόπια ἐρευνα, Ἰαν. 1998, σχ. 8ο, σελ. 38.

Περιεχόμενα: Περιγραφές, καταγραφές γιὰ δρώμενα καὶ φωτογραφικὸ ὕλικὸ.

2. 4604, Π η ν ε λ ὅ π η - Χ ρ υ σ ο β α λ ἄ ν τ ο υ - Τ σ α λ ῖ κ ο υ σ ο υ, Ὁ γά-

μος στην Ίμβρο 1994-1995, 8ο, σελ. 39. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γενικά. Προξενεία και μνηστεία. Έθιμα πρό της τελετής. Η τελετή του γάμου. Τά μετά την έορτην του γάμου. Φωτ. 8.

3. 4605, Ἡ ρ α κ λ ῆ ς Φ ω τ ι ᾶ δ η ς, Συλλογή στοιχείων για τὸν γάμο τῶν Ποντίων (Δυτικὸ Γιαννιτσῶν, πρ. Κονικόβο ἢ Στίβα Πέλλης), 1994, 8ο, σελ. 79. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ἐθιμολογικά τοῦ γάμου, μέχρι τὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ '60.

4. 4606, Κ ω ν σ τ α ν τ ῖ ν α Χ ρ υ σ ῖ ν α, Ἐθιμα γάμου ἀπὸ τὸ Παλαιοζάρι Φωκίδας 1995, 8ο, σελ. 79. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γαμήλια ἔθιμολογικά, περιγραφὲς σὲ τοπικὸ ἰδίωμα, τραγούδια, φωτογραφίες 5.

5. 4607, Ἴ ω ἄ ν ν α Π ρ ο δ ρ ο μ ῖ δ ο υ, Συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὕλικου γιὰ τὴ διατροφή ἀπὸ τὸ Ὁμόλιο Λαρίσης 1997, 8ο, σελ. 101. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Τροφές, τρόποι παρασκευῆς, ἔθιμα μετὰ τὸ φαγεῖν, φωτογραφίες 15.

6. 4608, Γ ε ω ρ γ ῖ α Τ σ ε χ ᾶ κ η, Τροφές καὶ ποτὰ στὴν Κρήτη (Παλαιόχωρι Χανίων), 1997, 8ο, σελ. 138. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γενικὲς πληροφορίες, συνεντεύξεις γύρω ἀπὸ τροφές, σχετικὲς ἀντιλήψεις, εὐχές, δεισιδαμονίες, τρόποι παρασκευῆς, ποτὰ, ψωμιὰ σὲ ἐορτές, γλυκίσματα κ.ἄ., φωτογραφίες καὶ φωτοτυπίες, διακοσμητικὰ ἀπὸ ἔντυπα, σκίτσα 113 συνολικά.

7. 4609, Ἀ ρ χ ὄ ν τ ω Κ α ρ α τ σ ὅ λ ι α, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης γιὰ τροφές καὶ ποτὰ (Γιάλτρα Εὐβοίας). 1997, 8ο, σελ. 88. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γεύματα, βασικὲς τροφές, τροφές λαϊκοῦ ἐορτολογίου, τροφές σὲ εἰδικὲς περιπτώσεις, συντήρηση τροφῶν, ποτὰ.

8. 4610, Σ π. Τ ζ ῆ λ ι ο ς ἱ α τ ρ ὸ ς, Συλλογὴ δημοτικῶν καὶ δημοτικοφανῶν τραγουδιῶν «Γύρου» ΒΔ. Κερκύρας. 1998, 4ο, σελ. 191.

Περιεχόμενα: Φωτοτυπίες 110 τραγουδιῶν καὶ βιβλιογραφικὸ κτῆλογο.

9. 4611, Ἴ ω ἄ ν ν η ς Ἡ λ ι ὅ π ο υ λ ο ς, συνταξ. δάσκαλος, Τὸ δημοτικὸ ἐργατικὸ τραγούδι στὴ Δωρίδα. 1997, 4ο, σελ. 21.

Περιεχόμενα: Εἰσαγωγή, εἰδικὴ ἀναφορά, ἐπὶ μέρους ἀνάλυση, τὰ ἐργατικὰ δημοτικὰ τραγούδια σὲ συνδυασμὸ ρυθμὸ καὶ κίνηση, ἐργατικὰ τραγούδια (συλλογὴ), παρατηρήσεις κ.ἄ., συμπεράσματα, βιβλιογραφία.

10. 4612, Ἰωάννης Ἡλιόπουλος, συνταξ. δάσκαλος, Λαογραφικὴ ἀναφορὰ τοῦ Γιάννη Μακρυγιάννη. 1998, 4ο, σελ. 61.

Περιεχόμενα: Παροιμίες, γνωμικά τοῦ ἥρωα Γιάννη Μακρυγιάννη, βγαλμένα ἀπὸ τὰ Ἀπομνημονεύματα. Λαογραφικὴ ἀναφορὰ, (σύνολο 398). Εἰσαγωγή, Βιβλιογραφία - Εὐρετήριο.

11. 4613, Ἰωάννης Ἡλιόπουλος, συνταξ. δάσκαλος, Ὁ Δωρικὸς κεφαλὸδεσμος. Λαογραφικὴ προσέγγιση. 1998, 4ο, σελ. 5.

Περιεχόμενα: Περιγραφές, ὀνοματολόγια, σχεδιαγράμματα, τραγούδια.

12. 4616, Βασίλειος Π. Σαρλῆς, Λαογραφικὰ βιώματα περιοχῆς Φενεοῦ Κορινθίας. Σχῆμα 4ο, σελ. 228 + 448 + 248 (σύνολο: σελίδες 924).

Περιεχόμενα. Μέρους Α': Ἐθιμικὰ καὶ δοξαστικά, προλογικά - γενικά, λαϊκὴ πίστη καὶ λατρεία (δοξασίες, παραδόσεις, πίστη σὲ στοιχεῖα κ.ά.), λαϊκὸ ἑορτολόγιο καὶ ἔθιμα, μαγεία, δεισιδαιμονία, εὐχες - ἄρες, ἀστρολογία - μετεωρολογία, λέξεις καὶ ὀνόματα, φυσιγνωμίες καὶ τύποι Φενεοῦ, φωτοτυπίες, πίνακες, λεξιλόγιο.

Μέρους Β': Λαϊκὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ζωὴ. Κατοικία (οἰκισμός, βοηθητικοὶ χώροι, οἰκοσκευὴ), ἐνδυμασία, ὑπόδεση, κόμμωση, καλλωπισμὸς, τρυφερότητα, ποιμενικὴ ζωὴ, γεωργικὴ ζωὴ, (δημητριακὰ, ἀμπελοργαί, κηπουρικὴ, δένδροκαλλιέργεια, λινοκαλλιέργεια, χασισοκαλλιέργεια, βαμβάκο-ριζοκαλλιέργεια, μεταξοσκωληκτοτροφία, κρήνη, μελισσοκομία, λαϊκὴ βιοτεχνία καὶ ἐπαγγέλματα (20 σύνολο)), σχεδιαγράμματα, εἰκόνες, πίνακες, λεξιλόγιο κ.ά.
Μέρους Γ': Φιλολογικὴ Λαογραφία, μῦθοι - παραμύθια - εὐτρέπεις διηγήσεις (106), παραμύθια 70, εὐτρέπεις διηγήσεις (72), παραδόσεις (32), παροιμίες (366), παροιμιόμυθοι (111), αἰνίγματα (142), γλωσσοδέτες (32), λογοπαίγνια (5), λαϊκὰ προβλήματα (9) - τραγούδια (528), μουσικὴ καὶ χοροί, μεταγενέστερα - σύγχρονα λαογραφικὰ (τραγούδια, χοροί) κ.ά.

13. 4615, Ὁλγα Κωστίδου - Γεωργία Τσαλαβρέτα, Ὁ γάμος, στὴν πόλη τοῦ Βόλου 1993, 4ο, σελ. 10. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή σύγχρονου ἀστικοῦ γάμου καὶ φωτοτυπίες 5 φωτογραφίες.

14. 4616, Εὐάγγελία Μακρῆ, Ὁ γάμος στὴν πόλη τοῦ Ἀλμυροῦ, 1993, σχ. 4ο, σελ. 92. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).
Περιεχόμενα: Ποικίλες πληροφορίες γιὰ τὸν γάμο μὲ μορφὴ συνεντεύξεων.

15. 4617, Ἀποστολία Ἀθ. Τραγανίτη, Ὁ γάμος στὸ Φλαμούλι Τρικάλων, 1993, σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφὴ καὶ ποικίλες πληροφορίες περὶ γάμου μὲ μορφὴ συνεντεύξεων.

16. 4618, Σεβαστὴ Ζήκου, Ὁ γάμος στὸ χωριὸ Συγκρέλο Εὐρυτανίας καὶ στὴν πόλη, 1993, σχ. 4ο, σελ. 11. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφὴ γάμου.

17. 4619, Κωνστ. Καραχάλιας - Βασιλική Βασιλειάδου, Οί τελετές του γάμου στην περιοχή της Θεσσαλίας (Ρευματιά Φαρσάλων, Κολιάδα Λαρίσης), 1992, σχ. 4ο, σελ. 8. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφές του γάμου.

18. 4620, Βαλσάμη Τσικρική, Ζητήματα σχετικά με το γάμο Αιγάνη Λαρίσης, 1993, σχ. 4ο, σελ. 53. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του γάμου με μορφή ερωτήσεων - απαντήσεων.

19. 4621, Δ. Σιαμούρης, Τά ξθιμ και τὰ ξθιμα του γάμου στον Παλιό Πλάστον Μαγνησίας 1993, σχ. 4ο, σελ. 13. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του γάμου με παράθεση τραγουδιών, προλήψεων κ.ά.

10. 4622, Α+Β, Κυριακή Χρυσού - Καρατζά, 'Επιτόπια έρευνα στη Σαντορίνη σχετικά με την ένδυμασία. Καλοκαίρι, σχ. 4ο, σελ. 28.

Περιεχόμενα: 'Απομαχνητοφωνημένες συνεντεύξεις για τὰ ξθιμ και τὰ ξθιμα της Σαντορίνης και 26 έγχρωμες φωτογραφίες. Β'. βλ. παρατηρήσεις.

21. 4623, Κατερίνα Κερμανά, 'Ο γάμος στον Άγιο Παντελεήμονα, 1993, σχ. 4ο, σελ. 41 + 4 κασέτες ήχογραφήσεις. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: 'Ιστορική άποψη του χωριού, ξθιμ γάμου, περιγραφές με συνεντεύξεις βάσει ερωτηματολογίου, 3 φωτοτυπίες φωτογραφιών.

22. 4624, 'Αθανασία 'Αδαμοπούλου, Συγκέντρωση λαογραφικού υλικού για τη διατροφή (Μεξιάτες Φθιώτιδας), 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις περί διατροφής (γεύματα, βασικές τροφές, τροφές κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, τροφές λαϊκού έορτολογίου, τροφές σε ειδικές περιπτώσεις της κοινωνικής ζωής, συντήρηση τροφών, ποτά.

23. 4625, Ζωή Κόφφα, Διατροφή (τροφές και ποτά) Κερασιά Καρδίτσας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 25. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Πληροφορίες για γεύματα, συνήθη και έορταστικά, δοξασίες, βασικές τροφές, γλυκά, τροφές λαϊκού έορτολογίου, γενικές ειδήσεις για το χωριό.

24. 4626, Μαρία Δημητρίου, 'Ο γάμος στο χωριό μου 'Ακάκι Λευκωσίας,

1993, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Έθιμα και περιγραφές.

25. 4627, Έ λ έ ν η Τ σ ι α μ π ο ύ λ α, Τά έθιμα του Πάσχα και τὰ έθιμα του γάμου στο χωριό Άηδόνα Καλαμπάκας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 43. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Έθιμα λαϊκής λατρείας από την Κυριακή της 'Αποκριάς έως την 'Ανάληψη και έθιμα γάμου, με παράθεση και τραγουδιών (λατρευτικών και γαμηλιών).

26. 4628, Σ ο φ ί α Σ π υ ρ ο π ο ύ λ ο υ, 'Η κοινωνική οργάνωση της Ρεντίνας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 25. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις με τη διοίκηση της Κοινότητας, τούς κοινοτικούς άρχοντες και ύπαλλήλους, διάκριση κοινωνικών τάξεων, άλλοβοθήθεια - συνεργασία, θέση γυναίκας, φιλοξενία, ξενιτιά, συντεχνίες - έπαγγέλματα.

27. 4629, Ε ύ θ υ μ ί α ' Α τ μ α τ έ τ δ ο υ, Συλλογή στοιχείων για τη ζωή της γυναίκας στον Πόντο, 1992, σχ. 4ο, σελ. 10. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις για τη ζωή των γυναικών στον Πόντο και τη θέση τους, καθώς και για ένδυμασία και καλλωπισμό· επίσης μια έγχρωμη παραστατική εικόνα της γυναικείας ένδυμασίας.

28. 4630, Β α σ ι λ ι κ ή Φ ο ύ ν τ α, Έπιστολή έρευνα για τὸ γάμο στο Σουφλί, 0000 σχ. 4ο, σελ. 36. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Περιγραφές, τραγούδια, έθιμα, προικοσύμφων κ.ά. στοιχεΐα σχετικά με τὸν γάμο, από μαρτυρίες παλαιότερων.

29. 4631, Ά γ γ ε λ ο ς Π α π ά γ γ ε λ ο ς, Τὸ έθιμο του γάμου στην Ματσούκα (Πόντος) 1996, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Περιγραφή τοπικοῦ γάμου

30. 4632, Κ ω ν σ τ α ν τ ί ν α Δ ά λ λ α, 'Ο γάμος στη Στράτο Άγρινίου, 1993, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του τοπικοῦ γάμου.

31. 4633, Μ α ρ ί α Χ ρ ι σ τ ο δ ο ύ λ ο υ, Κυπριακές Παροιμίες, 19 , σχ. 4ο, σελ. 50. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: ΆΤζυπριώτικες παροιμίες, πρακτικές και φιλόλογικές χωρισμένες σε κεφάλαια κατὰ τὸ θέμα τους» (πρόλογος, γνωμικές παροιμίες, βιοσοφικό περιεχόμενο, κοινωνικό περιεχόμενο, οικο-

νομικό περιεχόμενο, ήθικό περιεχόμενο, οικογενειακό περιεχόμενο, φυσικό περιεχόμενο, παροιμίες αλληγορικές, γλωσσάριον). Σύνολο παροιμιών: 448.

32. 4634, Σοφία Ἀρμελινιοῦ, Συλλογή παραδόσεων ἀπὸ τὴ Σίφνο, 1997, σχ. 4ο, σελ. 34. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ Κέντρου).

Περιεχόμενα: Γενικὲς πληροφορίες, σύντομη ἱστορικὴ ἐπισκόπηση τῆς Σίφνου, καὶ συλλογὴ παραδόσεων σχετικῶν μὲ ζῶα, δαιμονικά ὄντα, θαυματουργές εἰκόνες, χτίσιμο ἐκκλησιῶν, θαύματα καὶ μὲ ἱστορίες ἀρχαιότητος· ἐπίσης ἓνα χάρτη, 5 φωτοτυπίες καὶ 6 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

33. 4635, Ροδάνθη Παπαμιχαλάκη, Παραδόσεις καὶ παραμῦθια, Μέλαμπες, Ὁρθὲς Ρεθύμνης, 1997, σχ. 4ο. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ Κέντρου).

Περιεχόμενα: 6 παραμῦθια καὶ 12 παραδόσεις.

34. 4636, Ἀννα Κουκουβέτσοῦ, Λαογραφικὰ στοιχεῖα τῆς περιοχῆς μου. (Ἐξάρχος, Ἀταλάντη, Δραχμάνιο (;) Λοκρίδας, Γοργοπόταμος Φθιώτιδας), 1995, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Εἰδήσεις γιὰ διατροφή, ἔνδυμα, οἰκοσκευή, λατρεία, ἀσχολίες κατοίκων· ἐπίσης τραγούδια καὶ διηγήσεις.

35. 4637, Νικολάου Τζαφέτα, Λαογραφικὰ καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα τῆς Δεσκάτης καὶ τῆς περιοχῆς τῆς, 1997, σχ. 4ο, σελ. 22. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Κυρίως τοπωνύμια καὶ τραγούδια.

36. 4638, Εὐθύμιος Καραχάλιος, δάσκαλος, Ἀπὸ τὴ λαϊκὴ μας παράδοση στὸ Κουτσοπόδι. 1995, σχ. 4ο, σελ. 36 + 18.

Περιεχόμενα: «Λαογραφικὴ ἐργασία τῆς Γ2 τάξης τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κουτσοποδίου», μὲ εἰδήσεις γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορία - κοινωνικὴ καὶ πολιτιστικὴ ζωὴ τοῦ Κουτσοποδίου, τίς βασικὲς ἀσχολίες τῶν κατοίκων, ἥθη καὶ ἔθιμα ἀπὸ τὴ θρησκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου (λ. λατρεία - γάμος - τελευτὴ, τραγούδια κ.ἄ.), καθὼς καὶ 18 ἐγχρωμες φωτοτυπίες μὲ 35 φωτογραφίες.

37. 4639, Κώστας Ζαχ. Γιαννιός, καθηγητῆς, Τὸ ξυλόκαρρο καὶ τὸ ξυλαλύτρι στὴν Κωμόπολη Κυθρέας Κύπρου. 1998, σχ. 4ο, σελ. 79.

Περιεχόμενα: Ἀναλυτικὲς περιγραφὲς μὲ φωτογραφίες καὶ σχέδια.

38. 4640, Βασ. Π. Σαρλῆς, Ἡ πρὸς τὴν Παναγία λατρευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν Μουσουλμάνων Ἑλλήνων πολιτῶν. 1998, σχ. 4ο, σελ. 32.

Περιεχόμενα: Ποικίλες εἰδήσεις περὶ Πομάκων (κατ'αγωγή, διχζβίωση, γλώσσῃ, ἱστορικὰ στοιχεῖα κ.ἄ.), λ. λατρεῖας καὶ δεισιδαιμονίας, ἐπίσης τραγούδια καὶ φωτοτ. φωτογραφιῶν.

39. 4641, Γεώργ. Ἀντ. Μπακάλης, ἐκπαιδευτικός. Λαογραφία τοῦ τόπου

μου (Ἀράχωβα τοῦ Παρνασσοῦ). Ἡθῆ καὶ ἔθιμα. 1998, σχ. 8ο, σελ. 159 + 1 δι-σκέτα.

Περιεχόμενα: Εἰσαγωγή, ὁ κύκλος τῆς ζωῆς, ἑορτές, ἀσχολίες τῶν κατοίκων, παλιά ἔθιμα (ἀναμνή-σεις εὐθυμων συμβάντων), παλαιοὶ τύποι τοῦ χωριοῦ, συνοικίες καὶ βρύσες, παραμύθια καὶ ἱστορίες, παραδοσιακὲς ἐργασίες, τοπικὰ διάφορα (πολιτιστικὰ γεγονότα κλπ. V.

40. 4642, Ἀ ν ν α Π α π α μ ι χ α ῆ λ - Κ ο υ τ ρ ο ὕ μ π α. Ἐπιτόπια ἔρευνα στὴ Σύμη Δωδεκανήσου. Ἰούλιος 1998, σχ. 8ο, σελ. 66.

Περιεχόμενα: Ἱστορικὰ καὶ ἄλλα στοιχεῖα. Ὑλικὸς βίος (τροφές, οἰκοδομήματα). Κοινωνικὸς βίος (κοιν. ὀργάνωση, δίκαιο, γάμος, τελευτὴ, παιδί, γέννηση). Πνευματικὸς βίος (θρησκεία, λ. πίστη καὶ λατρεία), λ. λατρική, μουσικὰ ὄργανα καὶ χοροί, ἄσματα, παραδόσεις (8), παροιμίες (3). Ἐκ τοῦ γλωσσικοῦ θησαυροῦ (τοπωνύμια), φωτογραφίες 38, χάρτης 1, φωτοτ. 2.

41. 4643, Ἀ ν ν α Π α π α μ ι χ α ῆ λ - Κ ο υ τ ρ ο ὕ μ π α. Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης καὶ ἔρευνα στὴ νήσο Ρόδο (Καλυθιές, Φαληράκι, Κρεμαστή, Ἰάλυσος, Σορωνή, Ρόδος Φάνες), ἀπὸ 3 Αὐγ. ἕως καὶ 25 Αὐγ. 1998, σχ. 8ο, σελ. + 2 κασέτες μὲ ἡχο-γραφήσεις.

Περιεχόμενα: I. Ὑλικὸς βίος: Κατοικία, κλπε, σκευὴ, ἐργασίος κλπ., ἐνδυμα, καλλωπισμός, τρο-ῖα. II. Ἐπαγγελματικὸς βίος (γεωργία, κτηνοτροφία, ἀμειν, βιοτεχνία, κεντητική, ἀγγειοπλαστική, ξυ-λογλυπτική, ἀρτοποιία, βαφικὴ, κ.ἄ.). Φυτὰ, Ζῷα. III. Κοινωνικὸς βίος: Γέννηση, γάμος, τελευτὴ, κοινωνικὴ ὀργάνωση καὶ λαϊκὸ δίκαιο. IV. Πνευματικὸς βίος: Λαϊκὴ λατρεία, μαγεία καὶ δεισιδ-συνήθειες, λ. λατρική, ἀστρολογία, μετεωρολογία, μαγική, θημ. ποίηση (220), διάφορες διηγῆσεις (3), παραδόσεις (164), παροιμίες καὶ παροιμ. φράσεις (16), αἰνίγματα (10), παιδιές (22), εὐχές (14), ὀνόματα κλπ. (108), ἡχογραφῆσεις 118, φωτογραφίες 319, σχέδια, χάρτες 13. Γενικά.

42. 4644, Π α ν α γ ι ὡ τ α Π ο λ ι τ η, Ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ χωριὸ Κούκουρα Βοιωτίας. Ἰούλιος 1997, σχ. 8ο, σελ. 92. (Καταθέτης: Ἐλευθ. Ἀλεξάκης, Ἐρευ-νητὴν ΚΕΕΛ, ὑπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: Ἀπομαρνητοφνημένες συνεντεύξεις γύρω ἀπὸ τὸ γάμο στοὺς κτηνοτρόφους, ποὺ εἶναι στὸ θέμα τοῦ σχετικοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος, καθὼς καὶ 36 φωτοτυπίες μὲ προικο-σύμφωνα.

43. 4645, Ἀ ν δ ρ ο μ ά χ η Ο ἰ κ ο ν ό μ ο υ, Ἐπιτόπια ἔρευνα στὰ χωριά Πύλη Βοιωτίας καὶ Βίλια Ἀττικῆς, 1996-97, σχῆμα 8ο, σελ. 189. (Καταθέτης: Ἐλευθ. Ἀλεξάκης, Ἐρευνητὴς ΚΕΕΛ, ὑπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: Ἀπομαρνητοφνημένες συνεντεύξεις γύρω ἀπὸ τὸ θέμα «Ὁ γάμος στοὺς κτηνοτρό-φους: στρατηγικὲς καὶ σύμβολα», στὸ πλαίσιο εἰδικοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος, καθὼς καὶ 34 φωτογραφίες.

44. 4646, Γ ε ὄ ρ γ. Ν. Α ἰ κ α τ ε ρ ι ν ῖ δ η ς, Ἐρευνητὴς ΚΕΕΛ, Δύο λατρευτικὰ ἔθιμα ἀπὸ τὴν Εὐβοία, 1998, σχ. 8ο.

Περιεχόμενα: α) Τὸ «κεσκέσι» στὰ Πάνω Μάμουλα Γυμνοῦ· β) Τὸ «ρεβιθόρυζο» στὸ Βασιλικό, (εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, 1 ἀφίσα, 17 φωτογραφίες).

45. 4647, Λ α μ π ρ ι ν ή Ρ ά ι κ ο υ, 'Επιτόπια έρευνα για τούς Σαρακατσάνους τῆς Βοιωτίας (Τσουκαλάδες, Χαιρώνεια, "Άγιος Βλάσης), 1998, σχ. 8ο, σελ. 256. (Καταθέτης: 'Ελευθ. 'Αλεξάκης, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, υπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: Ληξιαρχικές πράξεις γάμου, όνοματεπώνυμα από δημοτολόγιο, βιογραφίες, άπομαγνητοφωνημένες συζητήσεις, γύρω από τó θέμα τού γάμου, ειδήσεις για τó «άντάμωμα Σαρακατσαναίων Φθιώτιδας» τó 1998, τραγούδια, 32 φωτογραφίες.

46. 4648, 'Ε λ ε υ θ. Π. 'Α λ ε ξ ά κ η ς, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, Λαογραφική άποστολή στην "Ηπειρο (ν. 'Ιωαννίνων, Κεφαλόβρυσο, Κάτω Μερόπη Πωγωνίου) από 8 Αύγ. έως 1 Σεπτ. 1996, σχ. 8ο, σελ. 477.

Περιεχόμενα: Ειδήσεις σχετικά με κτηνοτροφία, τσελιγκάτα, γεωργία, κηπουρική, λ. δίκαιο, παιδί, βάπτιση, κουμπιάρια, γάμο, λ. λατρεία, θάνατο, βοτανική, βιοτεχνία, ένδυμασία, φαγητά - τροφές, τατουάζ, κατοικία - καλύβες, αύτοδικία - βεντέτα, αδελφότητες· περιέχει επίσης βιογραφίες και γενεολογικά δέντρα, παραδόσεις, εϋτράπεζες διηγήσεις, λεξιλόγιο, παροιμίες, επώνυμα, ήχογραφήσεις 48, φωτογραφίες 146.

47. 4649, Μ α ρ ί α Ζ α φ ε ι ρ ο π ο ύ λ α υ, Συλλογή λαογραφικού ύλικού από τὰ Μέγαρα 'Αττικής, 1993-1997, σχ. 8ο, σελ. 490. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Είδηθολογικά* - 'Υλικός βίος (κατοικία, ένδυμασία, υπόδεση, κόμμιωση, κάλλωπισμός, τροφές, επαγγελματικός βίος, γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, άλλες γεωργικές καλλιέργειες και άσχολίες, έθιμα τών γεωργών, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγι, άλιεία, ζωικός κόσμος, βιοτεχνία: ύφαντική, βαφική, κλεμνική, κεντητική, ραπτική, ξυλοτεχνία - ξυλογλυπτική, κεραμική, μεταλλουργία, σαγκάρης, σάμψα, καλαθοπλέκτης, ράπτης, βυρσοδέψης). *Κοινωνικός βίος*: (γέννηση: παιδοποιία, έγκυμοσύνη, τοκετός, λεχώνα, βρέφος, βάπτιση και παιδικός βίος, παιχνίδια· γάμος, γενικά, προξενεία - μνηστεία, έθιμα πρό τῆς τελετῆς, τελετή τούγάμου, τὰ μετὰ τὴν έορτή τού γάμου: τευτή: γενικά, δοξασίες, προμηνύματα, τὰ πρό τῆς τελευτῆς, έθιμα μετὰ τὴν τελευτή, ταφή, έθιμα μετὰ τὴν ταφή· κοινωνική όργάνωση: κοινότητα, οίκογένεια, συνεργασία - άλληλοβοήθεια, έθιμικό δίκαιο· χαίρετισμός, προπώσεις, εϋχές, άρες κλπ. *Πνευματικός βίος* (θρησκεία - λαϊκή πίστη και λατρεία, έθιμα λαϊκού έορτολογίου, μαγεία - δεισιδαιμονία, λαϊκή ιατρική, άστρολογία - μετεωρολογία, δημώδης ποίηση, μουσική και χοροί, μύθοι - παραμύθια κ.ά. διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, παροιμ. φράσεις, αίνιγματα - λογοπαίγνια, διηγήματα διάφορα, τοπωνύμια. Αυτόβιογραφίες πληροφορητών, φωτογραφίες 465, χάρτες, φωτοτυπίες.

48. 4650, 'Α θ η ν ᾱ Κ α σ ρ α μ π ο γ ι ᾱ, Συλλογή πρωτογενοϋς λαογραφικού ύλικού από τὰ χωριά Πρόδρομος - Σαράντι Βοιωτίας, 1997-98, σχ. 8ο, σελ. 1023. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά. Προλογικά, Εισαγωγικά στοιχεία*. 'Υλικός βίος (κατοικία, ένδυμασία, υπόδεση, κόμμιωση, κάλλωπισμός, τροφές). 'Επαγγελματικός βίος (γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, άλιεία, βιοτεχνία, ύφαντική κ.ά., ξυλοτεχνία - ξυλογλυπτική, κεραμική, μεταλλουργία· επαγγέλματα: πεταλωτής, ιατρός ζώων). *Κοινωνικός βίος* (γέννηση, λεχώ, δοξασίες και συνήθειες, βάπτιση, σχολική ζωή, παιχνίδια· χαμός: γενικά, έθιμο πρό τῆς τελετῆς

και μετά θάνατος: ενέργειες - δοξασίες, πένθος κ.ά. κοινωνική οργάνωση, λαϊκό δίκαιο, χαιρετισμοί, προδόσεις, ύβρεις. *Πνευματικός βίος* (λαϊκή πίστη και λατρεία: δοξασίες, δεισιδαιμονίες, έθιμα λαϊκού έορτολογίου, λαϊκή Ιατρική. Τοπωνύμια, παρωνύμια, παροιμίες άρβαντικές, όνειροκρισία, λεξιλόγιο, βιογραφίες, φυτολόγιο, φωτογραφίες 425.

49. 4651, *Ἀ δ α μ α ν τ ί α Π. Σ τ ά θ η*, Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού ύλικού από την Κεφαλληνία (Ληξούρι, Μαντουκάτα, Κουτογενάδα, Δαμουλιανάτα - περριοχή Γεραστές Μονοπωλάτη δήμου Πάλικης ν. Κεφαλληνίας), 1998, σχ. 8ο, σελ. 000. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας). Περιεχόμενα: *Γενικά*. Ὑλικός βίος (κατοικία, ένδυμα - υπόδεσις, κόμμωσις - καλλωπισμός, τροφές, έπαγγελματικός βίος, γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, φυτικός κόσμος, κτηνοτροφία, μελισσοκομία, κυνήγι, αλιεία, βιοτεχνία, ύφαντική, βαφική, πλεκτική, κεντητική, ξυλοτεχνία, κεραμεική, μεταλλουργία, κοινωνικός βίος). *Κοινωνικός βίος* (γέννηση, γάμος, τελευτή, κοινωνική οργάνωση: κοινότης, οικογένεια, συνεργασία - άλληλοβοήθεια, λαϊκό δίκαιο, χαιρετισμοί, προδόσεις, εύχες - άποτροπές, κατάρτες και άφορισμοί, βλασφημίες - ύβρεις. *Πνευματικός βίος* (λαϊκή πίστη και λατρεία, δοξασίες, δεισιδαιμονία, έθιμα λ. έορτολογίου, μαγεία - άστρολογία - μετεωρολογία, προλήψεις, μαντική, δημώδης ποίηση, μουσική - χοροί, τραγούδια ποικίλα, παραμύθια κ.ά. διηγήσεις, όνόματα - τοπωνύμια, λεξιλόγιο, βιογραφίες, φωτογραφίες, έγγραφα, χάρτες 5.

50. 4652, *Δ ή μ η τ ρ α Ἀ γ γ ε λ ο π ο υ λ ο υ*, Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού ύλικού από το χωριό Δημητσάνα Γορτυνίας, 1998, σχ. 8ο, σελ. 1469. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Καρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά*. Α' Ὑλικός βίος: κατοικία, οικιακά σκεύη και άλλα άντικείμενα, παραδοσιακές ένδυμασιές Δημητσάνας, καλλωπισμός, τροφές, άγροτική ζωή, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγι, ύφανση, κέντημα - πλέξιμο, έπαγγελματικός βίος. Β'. *Κοινωνικός βίος*: παιδοποία, γέννηση, άνατροφή παιδιού, γάμος, θάνατος, κοινωνική οργάνωση, οικογένεια, οικογενειακό δίκαιο. Γ'. *Πνευματικός βίος*: οί άγιοι από τη Δημητσάνα, τά μοναστήρια, οί εκκλησίες, μικρές εκκλησίες, έξωκλησία, τó κατηχητικό σχολείο, τά τάμιατα, τά θαύματα, ό Παλαιών Πατρών Γερμανός, λχικά έορταστικά έθιμα, γιατροσόφια, ξόρκια, προβλέψεις, τó μάτι - τó ξεμάτιασμα, προλήψεις, μάγια, όνειρα, μέθοδοι γιά τήν πρόβλεψη γαμπρού, πνεύματα, διηγήσεις, μύθοι, τραγούδια, ποιήματα, οί δώδεκα μήνες και οί παροιμίες τους προσωνιμίες, γυμνάσιο και ιδρύματα, δημοτικό, τó ώρολογοστάσιο, λεξιλόγιο, βιογραφικά σημειώματα, φωτογραφίες 227.

51. 4653, *Μ α ρ ί ν α Λ ι α κ ο π ο ύ λ ο υ*, Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού ύλικού από τó χωριό Καλλιθέα Φωκίδος, 1994-95, σχ. 4ο, σελ. 1345. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά*, ιστορικά, τοπωνυμικά, παραδόσεις γιά χωριό κ.ά. Ὑλικός βίος: κατοικία (χώροι σπιτιού, σκεύη, βοηθητικοί χώροι, δρόμοι, έθιμολογικά), ένδυμα, υπόδεσις, καλλωπισμός, ένδυμα, τροφές, (γενικά σέ ειδικές περιστάσεις), έπαγγελματικός βίος (γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος (— σχετικά έθιμα, δοξασίες κ.ά.), βιοτεχνία (ύφαντική, πλεκτική - κεντητική, ξυλοτεχνία, κεραμεική, μεταλλουργία κ.ά.). *Κοινωνικός βίος*: (γέννησις, παιδικός βίος, παιγνίδια, βάπτιση, γάμος, τελευτή), κοινωνική οργάνωση (κοινότητα, οικογένεια,

έθιμικό δίκαιο). *Πνευματικός βίος*: θρησκεία (λιτανείες, τάματα, έθιμα λαϊκού έορτολογίου), μαγεία και δεισιδαιμονία, λ. ιατρική, άστρολογία και μετεωρολογία, παραδόσεις, άλλες διηγήσεις, παροιμίες, όνόματα, τοπωνύμια, τραγούδια, βιογραφίες, φωτοτυπίες έγγραφων 92, φωτογραφίες 275.

52. 4654, Παναγιώτα Βατσικάλου, Συλλογή λαογραφικού ύλικού από την Σκόπελο Μαγνησίας, 1994, σχ. 8ο, σελ. 576. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά* (τοπωνυμικά, μυθολογικά κ.ά.). *Ύλικός βίος*: κατοικία (έσωτετικοί χώροι, έπιπλα, ρουχισμός κ.ά.), ένδυμα, ύπόδεσις, κόμμωσις, καλλωπισμός, τροφές, έπαγγελματικός βίος (γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, δειδροκαλλιέργεια, ποιμενικός βίος, άλιεία, κεντητική, κεραμεική, λ. ζωγραφική, μαχαιοποιία. *Κοινωνικός βίος*: γέννησις (παιδοποιία, τοκετός, βρέφος, κ.ά., βάπτισις, παιδικός βίος, παιγνίδια), γάμος, τελευτή, κοινωνική όργάνωση (λ. δίκαιο, χαιρετισμοί, προπώσεις, άραί, βλασφημίες κλπ.). *Πνευματικός βίος*: έθιμα λ. έορτολογίου, μαγεία και δεισιδαιμονία, λ. ιατρική, άστρολογία και μετεωρολογία, ένντική, δημόδης ποίηση (τραγούδια), μουσική και χοροί, μύθοι, παραμύθια, εϋτράπελοι διηγήσεις, άνέκδοτα, παροιμίες - παροιμιώδεις φράσεις - γνωμικά, αινίγματα, λογοπαίγνια κ.ά., όνόματα, λεξιλόγιο.

53. 4655, Εϋπραξία Πολλάτου, Συλλογή λαογραφικής από τó χωριό Φαρακλάτα Κεφαλληνίας, 1995-96, σχ. 4ο, σελ. 230. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Εισαγωγικά* - *Γενικά* *Ύλικός βίος*: κατοικία, ένδυμασία, καλλωπισμός, τροφές, γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, γεωργικές έργασίες, φυτικός κόσμος, έθιμα γεωργών, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγιον, άλιεία, ζωικός κόσμος, βιοτεχνία, ύφαντική. *Κοινωνικός βίος*: γέννηση, γάμος, τελευτή, κοινωνική όργάνωση, χαιρετισμός, όικοι, εύχές, άρες, έθιμα λ. έορτολογίου, μαγεία, φίλτρα, λ. ιατρική. *Πνευματικός βίος*: άστρολογία, μετεωρολογία, τραγούδια (00), χοροί, μύθοι, παραμύθια, εϋτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και γνωμικά, αινίγματα, τοπωνύμια, παρωνύμια, λεξιλόγιο. Φωτοτυπίες διάφορες 48, φωτογραφίες 364, έγγραφο πρωτότυπο 7, Φυτολόγιο με 22 δείγματα διαφόρων φυτών.

54. 4656, Νίκος Χατζούδης, Συλλογή πρωτογενοϋς λαογραφικού ύλικού, 1994-96, σχ. 8ο, σελ. 1059. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Εισαγωγικά* *Γενικά*. *Ύλικός βίος*: κατοικία (τρόπος κατασκευής, χώροι, οίκοσκευή κλπ.), ένδυμασία, ύπόδεση, κόμμωση, καλλωπισμός, πλύση ρούχων, τροφές, τροφές (συνήθειες και σέ ειδικές περιστάσεις), γεωργία, άμπελουργία, έλαιοκομία, κηπευτικά - όσπρια, έθιμα γεωργών, ποιμενικός βίος, άλιεία, βιοτεχνία (ύφαντική, βαφική, πλεκτά - κεντήματα, ξυλοτεχνία, κεραμεική, μεταλλουργία, άλλα έπαγγέλματα: ύποδηματοποιός, σαγματοποιός, μυλωνάς, σμυριδεργάτες). *Κοινωνικός βίος*: γέννηση (παιδοποιία, έγκυμοσύνη, τοκετός, λεχώ, παιδί, βάπτισις, σχολική ζωή, παιγνίδια), γάμος, θάνατος και συναφής έθιμολογία. *Πνευματικός βίος*: θρησκεία (παραδόσεις, δοξασίες), μουσική και χοροί, τραγούδια (292), εϋτράπελες διηγήσεις (3), όνόματα διάφορα (βαπτιστικά, παρωνύμιο κ.ά.), βιογραφικά σημειώματα πληροφορητών, λεξιλόγιο, πίνακας τοπωνυμίων, φωτογραφίες 257.

55. 4657, Γεώργιος Δ. Παναγιώτου, Λαογραφική βιβλιογραφία του Βορειοηπειρωτικού χώρου (1948-1991), σχ. 4ο, σελ. 140.

Περιεχόμενα: 364 βιβλιογραφικά λήμματα.

Έπαινοι Συλλογέων Λαογραφικού ύλικού (1998)

Με εισήγηση της Διευθύντριας του Κέντρου Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη και όμοφωνη απόφαση της Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου έπαινούνται οι εξής Συλλογείς λαογραφικού ύλικού του έτους 1997.

Μαρία Δ. Μπομποτά, πτυχιούχος της Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου 'Αθηνών: Χειρ/φο άρ. 4531. Καταγραφή πρωτογενούς λαογραφικού ύλικού από το δήμο Μεσολογγίου, σχ. 4ο, σελ. 801, 1995-96.

Περιέχει: Ειδήσεις για την κατοικία, την ένδυμασία, τη διατροφή, τη γεωργία, την άμπελουργία, την έλαιοκομία, άλλες γεωργικές καλλιέργειες, έθιμα γεωργικών πληροφορίες για τον ποιμενικό βίο, τη μελισσοκομία, το κυνήγι, την άλιεία, τον ζωικό και φυτικό κόσμο, τη βιοτεχνία-οικοτεχνία, τη γέννηση, τη βάπτισή, τον παιδικό βίο, το γάμο, την ταφική, τη λαϊκή ιατρική, τη μαγεία, τη μαντική κλπ. Περιέχει επίσης χαιρετισμούς, εύχές, κατάρες, μύθους, παραμύθια, διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, αινίγματα, λογοπαίγνια, πληροφορίες για τα μεσοπονητικά ιδίωμα και γλωσσάριο. Το ύλικό εμπλουτίζεται και συμπληρώνεται με 246 φωτογραφίες, 33 σχεδιαγράμματα, 3 κασέτες μαγνητοφώνου με τραγούδια και μουσική από το πανηγύρι της 'Αι-Σμαίης 1993. Προηγούνται της συλλογής Ιστορικές και άλλες διηγήσεις. Το ύλικό παρατίθεται στο τοπικό ιδίωμα.

Α' έπαινος με χρηματική άμοιβή 300.000 δραχμών.

Παναγιώτα Σταμέλου, φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου 'Αθηνών, Χειρ/φο άρ. 4538. Έργασία Λαογραφίας από τη Βάγια Βοιωτίας, 1995-96, σχ. 8ο, σ. 977.

Περιέχει: Γενικά στοιχεία για το χωριό, ειδήσεις για την κατοικία, την ένδυμασία, την υπόδεση, τον καλλωπισμό, τις τροφές, τη γεωργία, την άμπελουργία, τις γεωργικές άσχοιές, τον κοινωνικό βίο, τον ποιμενικό βίο, τη βιοτεχνία, τον πνευματικό βίο, τη θρησκεία - λατρεία, έθιμα του λαϊκού έορτολογίου, τη μαγεία, τη λαϊκή ιατρική, την άστρολογία, τη μετεωρολογία, τη δημοτική ποίηση, τη μουσική, τους χορούς, τα παραμύθια, τις παραδόσεις, τα λογοπαίγνια, τις εύχές, το λεξιλόγιο, τις βιογραφίες πληροφοριοδοτών, και 133 φωτογραφίες.

Πρόκειται για πλούσια συλλογή, ή οποία έχει γίνει με συγκεκριμένες όδηγίες και ιδιαίτερη προσοχή. Το ύλικό της άναφέρεται στο σύνολο της καθημερινής παραδοσιακής ζωής.

Α' έπαινος με χρηματική άμοιβή 300.000 δραχμών.

Κωστ. Καραβίτης, φοιτητής Φιλοσοφικής Σχολής 'Αθηνών. Χειρ/φο άρ. 4539. Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικής ύλης έκ της νήσου Θηρασίας, έν Θήρα Κυκλάδων, 1993, σχ. 8ο, σελ. 576.

Περιέχει: Γενικά Ιστορικά-γεωγραφικά στοιχεία, ειδήσεις για τον ύλικό βίο, την κατοικία, την έν-

δυμασία, τις τροφές, τη γεωργία, τὸν ποιμενικὸ βίον, τὸ κινῆγι, τὴν ἀλιεία, τὴν βιοτεχνία, τὸν κοινωνικὸ βίον, τὴ γέννηση, τὸ γάμο, τὸ θάνατο, τοὺς χαιρετισμούς, τις εὐχές, τὴν κοινωνικὴ ὀργάνωση, τὴ θρησκεία, τὴ μαγεία, τὴ λαϊκὴ ἱατρική, τὴ δημόσιον ποίηση, τοὺς χορούς, τις εὐτράπελες διηγήσεις, τὰ αἰνίγματα, τὸ γλωσσικὸ θησαυρὸ. Ἡ συλλογὴ πληρώνεται μὲ 114 φωτογραφίες, χάρτη καὶ δείγματα τῆς γλωσσίδας τοῦ τόπου.

Πρόκειται γιὰ πλούσια συλλογὴ ὑλικοῦ ἀπὸ ἓνα νησί ποὺ ἔχει παραδοθεῖ στὸν τουρισμό. Ἡ ἔρευνα μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἡλικιωμένων διασώζει πολὺτιμα στοιχεῖα τῆς παραδοσιακῆς ζωῆς ποὺ ὑποχωρεῖ διαρκῶς στὸ νησί.

Α' Ἐπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 300.000 δραχμῶν.

Νίκος Β. Καλτσᾶς, ἀρχιτέκτων μηχανικός, Καραγκούνικο χωριό, Χειρ/φο ἀρ. 4533 Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. 74 καὶ Εἰκονοστάσια τῆς ὑπαίθρου, Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. 52.

Πρόκειται γιὰ ἀξιόλογη προσπάθεια ἀπεικόνισης τῆς παραδοσιακῆς ζωῆς σ' ἓνα χωριὸ στὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας καὶ τῶν εἰκονοστασίων, ποὺ σηματοδοτοῦν τὸ χῶρο στὴν Ἑλληνικὴ ὑπαίθρου μὲ σχέδια. Ἐπειδὴ, προφανῶς, ὁ συντάκτης τοῦ χειρογράφου σκοπεύει νὰ περιλάβει τὸ ὑλικὸ αὐτὸ σὲ κάποια ἔκδοση καὶ ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ ἐπεξεργασμένη ὑποβλητὴ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἀρχεῖο ὑλικό, εἶχε προταθεῖ νὰ ἀπονομήθῃ ἀπὸ τὸ Κ. Ν. Καλτσᾶ ἔπαινος, χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβὴ γιὰ τὴ μεγάλη καὶ ἀξιόλογη προσπάθειά του.

Γιάννης Ἡλιδιοπούλος, Χειρ/φο ἀρ. 4544. Στοιχεῖα ἀπὸ τὴ Μουσικὴ Λαογραφία τῆς ἐπαρχίας Δωρίδας. Ἐρευνα στὴν τοπικὴ παράδοση ἀπὸ τὰ κείμενα γύρω ἀπὸ τὴ μουσικὴ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν τοῦ χωριοῦ Κούκουρα Δωρίδας, 1997, σχ. 4ο, σελ. 61 + 8 φωτογρ. + 3 κασέτες μαγνητοφώνων.

Πρόκειται γιὰ συλλογὴ, ἐπεξεργασία-μελέτη τοῦ μουσικοῦ ὑλικοῦ τῆς περιοχῆς Δωρίδας. Ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ πρωτογενὲς ὑλικό γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ ἀρχείου προτείνεται ἡ ἀπονομὴ Α' ἔπαινου χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Μαρία Σωτηροπούλου, Χειρ/φο ἀρ. 4549. Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης μὲ θέμα: Διατροφή ἀπ' τὸ χωριὸ Κυνηγὸς Πυλίας Μεσσηνίας, 1977, σχ. 8ο, σελ. 244.

Περιέχει: εἰδήσεις γιὰ τὴ διατροφή (ψωμί, ζυμαρικά, κρέας, ἐλιές, γλυκίσματα κ.ἄ.), τὰ γεύματα, τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τοὺς τρόπους παρασκευῆς, τὰ φαγητὰ τῶν ἑορτῶν, τις προλήψεις, τὰ ἔθιμα κ.ἄ. Τὸ ὑλικό ἐμπλουτίζεται καὶ τεκμηριώνεται μὲ φωτογραφίες (49). Πρόκειται γιὰ συλλογὴ ὑλικοῦ ἐνὸς ὀρισμένου θέματος τὸ ὁποῖο καταγράφει ἐξαντλητικά.

Β' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 200.000 δραχμῶν.

Γ. Ὑφαντῆς, καθηγητῆς. Χειρ/φο ἀρ. 4543. Ἡ λαϊκὴ ξυλογλυπτικὴ στὴν Αἰτωλο-ακαρνανία, σχ. 4ο, σελ. 4.

Τὸ κείμενο συνοδεύει ὁμότιτλο ντοκιμανταῖρ σὲ κασέτα βίντεο. Τὸ ὑλικό ποὺ περιέχει ἡ βιντεοταινία εἶναι ἀξιόλογο. Β' ἔπαινος χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Φωτεινὴ Διαμάντη, Χειρ/φο ἀρ. 4565. Λαογραφικὴ ἔρευνα μὲ θέμα: Ἡ κατοικία στὸ χωριὸ Ἀπιδιά, 1993, σχ. 4ο, σελ. 58.

Περιέχει: Ίστορικά-γεωγραφικά στοιχεία του χωριού, γενικά στοιχεία του σπιτιού, την οικοδομική, τὰ μέρη του σπιτιού, την αὐλή, τοὺς βοηθητικούς χώρους, τὴ μορφή του σπιτιού, ἔθιμα καὶ προλήψεις γιὰ τὸ σπίτι, γενικὲς παρατηρήσεις.

Πρόκειται γιὰ μιὰ μονογραφία γιὰ τὸ σπίτι στὸ χωριὸ Ἀπιδιά. Τὸ ὕλικο στηρίζεται σὲ ἐπιτόπια ἔρευνα μὲ ἐρωτηματολόγιο καὶ ἔχει συγκεντρωθεῖ μὲ προσοχή.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Βασ. Π. Σαρλῆς, Χειρ/φο ἀρ. 4550. Λαογραφικὰ βιώματα περιοχῆς Φενεοῦ Κορινθίας, 1997, σχ. 40, σελ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν κατοικία, τὴν ἐνδυμασία, τίς τροφές, τὰ ποτά, τὴν ποιμενικὴ ζωὴ, τὴ γεωργικὴ ζωὴ, τὴ μελισσοκομία, τὸ κυνήγι, τὴν βιοτεχνία, τὴν ὕφαντική, τὴν κεντητική, τοὺς νερόμυλους, τὰ ἐπαγγέλματα (κουρέας, ράπτης, τσαγκάρης, σιδεράς, καλαντζῆς, σαμαράς, οἰκοδόμος, ξυλουργός, ὑλοτόμος, βαρελάς, κεραμιδὰς, ἀσβεστὰς) κ.ἄ.

Ὁ Β. Σαρλῆς, συνταξιούχος δάσκαλος, ἔχει στείλει ἐπανειλημμένα ὕλικο στὸ Κέντρο. Διατηρεῖ πάντοτε ἐπικοινωνία μὲ τὸ Κέντρο καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ Ἀρχείου του.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Χαράλαμπος Στυλιάδης, Χειρ/φο ἀρ. 4542. Λαογραφικὰ τοῦ χωριοῦ Φλάμπουρο Φλωρίνης, Θεσσαλονίκη 1993, σχ. 40, σελ. 118 (δακτυλογρ.).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ, τὸ κατεστῆκε καὶ μαχικὲς συνήθειες τῶν κατοίκων, τοὺς οἰκονομικοὺς, τὰ ἀπαντήματα, τὴ δημόσιον ἱερεῖον, τίς ἐορτές, τὰ παιχνίδια, τὰ τοπικὰ ἔθιμα πρὸς τιμὴν τῶν ἁγίων κ.ἄ.

Ὁ Χ. Στυλιάδης ἔχει ἐπανειλημμένα ἀποστέλλει στὸ Κέντρο ἀξιόλογο ὕλικο.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Νικόλαος Μπαρμπαγιάννης, Χειρ/φο ἀρ. 4546. Μακρινοὶ ἀντίλαλοι (λαογραφικὰ διηγήματα), 1997, σχ. 40, σελ. 68.

Περιέχει 22 διηγήματα λαογραφικοῦ περιεχομένου.

Γ' ἔπαινος χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Ἀθαν. Καλμπασιάνης, Χειρ/φο ἀρ. 4545. Ἱστορίες σὰν παραμύθια τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἀγχιάλου, 1997, σχ. 40, σελ. 75 + 2 κασέτες μαγνητοφώνου.

Περιέχει: 27 διηγήσεις, ἰδιωματικὲς φράσεις καὶ γλωσσάριο.

Δ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 100.000 δραχμῶν.

Κινηματογραφικὸ τμήμα

Συνεχίστηκε ἡ προετοιμασία ταινιῶν τοῦ κινηματογραφικοῦ ἀρχείου τοῦ Κέντρου γιὰ περαιτέρω τεχνικὴ ἐπεξεργασία τοὺς ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνον τοῦ τμήματος Ἐρευνητὴ Γεώργιο Αἰκατερινίδη προκειμένου νὰ πραγματοποιηθεῖ σχετικὴ ἔκδοση.

Βιβλιοθήκη

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ» κατά τη διάρκεια του έτους η Βιβλιοθήκη του Κέντρου λειτούργησε με αναδρομικό ηλεκτρονικό κατάλογο για 18.000 λήμματα. Την αναδρομική καταλογογράφηση ανέλαβε, κατόπιν διαγωνισμού, η Έταιρεία ELIDOC, η οποία παρέδωσε το έργο τον Ιούλιο του 1998. Κατά την διεξαγωγή της αναδρομικής καταλογογράφησης η συμβολή του έρευντη Παν. Καμηλάκη και της συμβασιούχου Βιβλιοθηκονόμου Άφροδ. Σαμαρά ήταν ιδιαίτερα σημαντική.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με 1700 περ. νέα βιβλία, ελληνικά και ξενόγλωσσα και απέκτησε φωτοτυπικό μηχάνημα με καρτοδέκτη και εκθετήριο για την τοποθέτηση των νέων βιβλίων για την ενημέρωση των έρευντων και των αναγνωστών. Η έγκαιρη προσέλευση και σύνταξη καταλόγων αγοράς βιβλίων, η παραγγελία και παραλαβή τους, καθώς και καταγραφή τους στο βιβλίο εισαγωγής της Βιβλιοθήκης, η σύνταξη ερευνητικών συγγραφέων, απαντητικών δελτίων σε φρετίς και συγγραφείς που προσέφεραν δωρεάν τα βιβλία τους συνέβαλαν στην άρτια λειτουργία της και στον εμπλουτισμό της με νέες αλλά και παλιές εκδόσεις.

Έγινε καταγραφή βιβλίων, περιοδικών, αναστύπων που προσέφεραν οι συγγραφείς τους, τακτοποίησή τους καθώς και κατάταξη σκόρπιων φύλλων τοπικών έφημερίδων.

Περισσότεροι από 100 έρευντες εξυπηρετήθηκαν από τον Υπεύθυνο της Βιβλιοθήκης Παν. Καμηλάκη επικουρούμενο από την Άφρ. Σαμαρά με την παροχή βιβλίων, χειρογράφων, βιβλιογραφικών πληροφοριών κλπ.

Παράλληλα έγινε εισαγωγή στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα του ΚΕΕΛ, προσθήκες και διορθώσεις στις ήδη καταχωρημένες έγγραφες στον ηλεκτρονικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ, αποδελτίωση και καταγραφή των βιβλίων και περιοδικών που δωρήθηκαν ή αγοράστηκαν από τη Βιβλιοθήκη στη διάρκεια του τρέχοντος έτους (2000 καταγραφές). Έγινε επίσης από την Άφροδίτη Σαμαρά:

1. Τακτοποίηση του καταλόγου της Βιβλιοθήκης.
2. Τοποθέτηση νέων δελτίων στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης.
3. Εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση του Προγράμματος Advance.

Προκηρύξεις θέσεων έρευνητών του Κέντρου

1. Προκηρύχθηκε μία θέση Μουσικολόγου-Έρευνητή στη Δ' βαθμίδα.
2. Με απόφαση της Έφορευτικής Επιτροπής ζητήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας ή ίδρυση τριών νέων θέσεων Έρευνητή του Κέντρου. Το Υπουργείο Έθνικης Παιδείας ένεκρινε μία θέση.

Συνεργασία με εκπαιδευτικά Ίδρύματα

Η συνεργασία του Κέντρου με τα Άνώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρύματα εγκαινιάστηκε με την ύποδοχή για πρώτη φορά φοιτητών στο πλαίσιο Προγραμμάτων Έξάσκησης και Απασχόλησης. Έτσι από 1ης Οκτωβρίου 1998 στο πλαίσιο του Προγράμματος τρίμηνης πρακτικής άσκησης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, υπό την εποπτεία της έπικ. Καθηγήτριας κ. Σίβυλλας Κατσώνη-Δημητρίου, εργάστηκαν και ασκήθηκαν στο Κέντρο υπό την εποπτεία των έρευνητών Έλευθερίου Άλεξάκη και Παναγιώτη Καμηλάκη οι τεταρτοετείς φοιτητές Άννα Αποστολίδου και Έλευθερία Ανδρεαδάκη.

Η Έλευθερία Ανδρεαδάκη έπεξεργάστηκε και εισήγαγε στοιχειά στη βάση δεδομένων του Προγράμματος «Κατάλογος εργαστηρίων παραδοσιακής χειροτεχνίας». Κατέγραψε 20 έρωτηματολόγια και συνέταξε συγκεντρωτικούς καταλόγους των καταγεγραμμένων εργαστηρίων.

Η Άννα Αποστολίδου ασχολήθηκε με την έπεξεργασία και ταξινόμηση ύλικού του αρχείου του ΚΕΕΛ σχετικά με την Κοινωνική Οργάνωση. Ειδικότερα κατέγραψε στοιχειά στις καρτέλες του ηλεκτρονικού υπολογιστή (108 δελτία).

Απομαγνητοφώνησε επίσης συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια επιτόπιας λαογραφικής αποστολής του έρευνητή Έλευθ. Άλεξάκη (δύο κασέτες συνολικής διάρκειας 180 λεπτών).

Και οι δύο έπικούρησαν στην εργασία του Κέντρου (φωτοτυπίες, δακτυλογράφηση κειμένων, καταγραφή στον υπολογιστή της ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας κλπ.).

Παράλληλα, αξιοποιώντας τη λαογραφική Βιβλιοθήκη του Κέντρου προώθησαν την πτυχιακή τους εργασία με θέμα «Άνθρωπολογική προσέγγιση της "Φόνισσας" του Παπαδιαμάντη».

Ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου

1. Τυπώνεται ἡ Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου, τ. 28 (1987-1998).
2. Τυπώνεται Ἐνημερωτικό φυλλάδιο γιὰ τὰ Προγράμματα τοῦ Κέντρου.
3. Ἀνατυπώνεται ὁ Γ' τόμος τῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν, ὁ ὁποῖος συνοδεύεται ἀπὸ ἓνα δίσκο πυκνῆς ἐγγραφῆς (CD), τὴν ἐκτύπωση τοῦ ὁποῖου προσφέρει ἡ Ἑταιρεία Fabel Sound.

Προετοιμάζεται γιὰ ἔκδοση

1. Ὁ Β' τόμος τῶν Δημοτικῶν τραγουδιῶν.

Κείμενα, σχόλια, ἐπιλογή: Σπυρ. Περιστέρη - Γεωργίου Ἀμαργιανᾶκη.

2. Ἐκδοση τόμου μὲ τίς «Παραδόσεις τῆς Βορείου Ἡπείρου». Ἀποτελεῖ Corpus τῶν παραδόσεων, μὲ τὸν ἀπαραίτητο ἐπιστημονικὸ σχολιασμό, τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ πρότυπο τῶν «Παραδόσεων» τοῦ Ν. Γ. Πολίτου. Τὸν τόμο προετοιμάζει ὁ Καθηγητὴς τῆς Λαογραφίας Γεώργιος Παναγιώτου, ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ μὲ σύμβαση ἔργου στὸ Κέντρο Λαογραφίας. Ἀποτελεῖ συμβολὴ στὴν ἐρευνα καὶ μελέτη τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Β. Ἡπείρου γιὰ τὸν ὁποῖο τὸ Κ.Ε.Ε.Λ. ἔχει ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέρον.

3. Ἐκδοση τοῦ χειρογράφου τοῦ Ὁμοτ. Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας καὶ Προέδρου τῆς Ἑλλην. Λαογραφικῆς Ἑταιρείας Δημητρίου Σ. Λουκάτου ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ του στοὺς Παζοὺς μὲ δαπάνες τοῦ Καθίσματος Ἰδρύματος Παζῶν.

Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τοῦ Κέντρου

Ἀνετέθη στὸν δικηγόρο κ. Δημ. Κεράνη ἡ σύνταξη σχεδίου Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ. Τὸ Σχέδιο αὐτὸ μὲ ἐκτενὲς εἰσαγωγικὸ σημείωμα περὶ τῆς σχετικῆς νομοθεσίας διανεμήθηκε στοὺς Ἐρευνητὲς γιὰ μελέτη καὶ παρατηρήσεις καὶ στὴ συνέχεια στὰ μέλη τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου μὲ κοινοποίησιν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Μὲ ἐντολὴ τοῦ Γεν. Γραμματέως τὸ σχέδιο τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ θὰ συζητηθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν ἐπίλυση ὁρισμένων ἐπιμάχων θεμάτων ποὺ ἀφοροῦν στοὺς ἐσωτερικοὺς Κανονισμοὺς ὅλων τῶν Κέντρων.

Κτίριο

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους προχώρησαν, χωρὶς νὰ τελειώσουν, οἱ διαδικασίες γιὰ τὴν προκήρυξη διαγωνισμοῦ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ κτιρίου τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου 3, τὸ ὁποῖο θὰ στεγάσει τίς Ὑπηρεσίες τοῦ Κέντρου Λαογραφίας. Μὲ τὸ ἐνδικ-

φέρον που επέδειξε η Έφορευτική Επιτροπή του Κέντρου, ο ακαδημαϊκός κ. Ιωάννης Πεσμαζόγλου και με τις προσωπικές παρεμβάσεις του Γενικού Γραμματέως κ. Ν. Ματσανιώτη ολοκληρώθηκε η όριστική μελέτη και εύρισκόμαστε στο σημείο της λήψεως απόφασης από το γραφείο Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων προκειμένου να προκηρυχθεί ο σχετικός διαγωνισμός για την επίσκεψη του κτιρίου.

Συμμετοχή του Κέντρου σε έκδηλώσεις

Το Κέντρο Λαογραφίας πήρε μέρος, σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη, το Ε.Λ.Ι.Α., το Μουσείο Έλληνικής Παιδικής Τέχνης κ.ά. φορείς στην επιστημονική τεκμηρίωση έκθεσης με θέμα: «Πειραιάς. Έμπορικές και ναυτιλιακές δραστηριότητες στο λιμάνι, 2-21 Ιουνίου στο πλαίσιο των Ποσειδωνίων.

Το Κέντρο με απόφαση της Έφορευτικής Επιτροπής παρουσίασε ταινία του Αρχείου του (των 16 mm) με θέμα «Ο γάμος στα Άνώγεια Κρήτης το 1966» στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Άνώγεια '98». Απεργασμένων στον τραγουδιστή Νίκο Ξυλούρη. Την ταινία συνόδευσε και παρουσίασε ο Έρευνητής Α΄ βαθμίδας Γ. Αϊκατερινίδης, ο οποίος είχε πραγματοποιήσει την έρευνά της το 1966.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εξωσυμπληρωματική δραστηριότητα των έρευνητών

Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη

Ανακοινώσεις - όμιλίες

1. «Η διαμόρφωση των διατροφικών συνηθειών των Ελλήνων στον αιώνα μας», επ' ευκαιρία της παρουσιάσεως του βιβλίου της Σούλας Μπόζη, Πολιτική κουζίνα, Αθήνα 1998. Σύνδεσμος Κωνσταντινουπολιτών Αθηνών 1 Μαρτίου.
2. «Η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πρόβλημα της Στεμνίτσας» στην ημερίδα για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Στεμνίτσας. Στοά του Βιβλίου, 12 Ιουνίου.
3. «Ο Ρήγας και η λαϊκή παράδοση» στην ημερίδα για τον Ρήγα Βελεστινλή που οργάνωσε η Επιστημονική Έταιρεία «Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα», Παλαιά Βουλή, 14 Ιουνίου.
4. «Ασπροποταμίτες στην περιοχή των Φαρσάλων», στο Α΄ επιστημονικό Συνέδριο Φαρσάλων, 20-21 Ιουνίου.
5. «Νερό κι αλάτι. Συμβολισμοί και πραγματικότητα» στο Επιστημονικό Τριήμερο με θέμα «Το έλληνικό αλάτι» που οργάνωσε το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ, 5-7 Νοεμβρίου στη Μυτιλήνη.
6. Στο Α΄ Διεθνές Σιφναϊκό Συνέδριο Σίφνος 25-28 Ιουνίου, έλαβε μέρος στις

ἐργασίες, ὅπου καὶ προήδρευσε, καὶ παρουσίασε σὲ ὁλομέλεια τὰ συμπεράσματα τῶν λαογραφικῶν ἀνακοινώσεων.

7. Παρουσίαση στὶς 21 Δεκεμβρίου στὴ Στοὰ τοῦ Βιβλίου, τοῦ 20οῦ τόμου τοῦ περιοδικοῦ Μικρασιατικὰ Χρονικὰ ποὺ περιλαμβάνει τὶς ἀνακοινώσεις τοῦ πρώτου Πανελληνίου Συνεδρίου Μικρασιατικῆς Λαογραφίας (Ἀθήνα, Πολεμικὸ Μουσεῖο, 29/11 - 1/12/1996).

Δημοσιεύματα:

1. Ἐκδοση βιβλίου μὲ θέμα: Θεατρολογικά. Μελετήματα γιὰ τὸ λαϊκὸ θέατρο. Ἀπὸ τὴν Ἑρωφίλη στὴ Γκόλφω, Ἀθήνα 1998, (ἐκδόσεις Τροχαλία). Κριτικὴ παρουσίαση ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Ν Κονομὴ (Βλ. Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἔτ. 1999).
2. Προλογικὸ σημείωμα στὸ βιβλίον τοῦ Ζήση Τζιαμούρτα, Λαογραφικὴ Πινακοθήκη τῶν Καραγκούνησων, Καρδίτσα (ἐκδ. Νομαρχίας) 1998.
5. Νεκρολογία τοῦ Χρήστου Χειμῶνα, περ. Τριαντά, τ. 18 (1998), σ. 301-308.

Διδακτικὸ ἔργο

1. Διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Λαογραφίας στοὺς φοιτητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
2. Διδασκαλία στοὺς μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς τοῦ Τομέα Βυζαντινῆς Φιλολογίας καὶ Λαογραφίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.
3. Σεμινάριο στὸ πλαίσιο Προγράμματος τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου μὲ θέμα: Λαογραφία καὶ Θέατρο (Φεβρουάριος 1998).
4. Συμμετοχὴ στὴ συζήτηση τοῦ θέματος: «Παιδιὰ καὶ ἔφηβοι στὸν τουρκοκρατούμενο χώρο (18ος-19ος αἰ.), ποὺ ὀργάνωσε ἡ Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιᾶς καὶ τὸ ΚΝΕ τοῦ ΕΙΕ.

Τηλεοπτικὴ συζήτηση (ὠριαία) στὴν ἐκπομπὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Τὸ ἀρχονταρίκι» (μὲ τὸν σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο) μὲ θέμα: Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἔτους τοῦ Ρήγα.

Συμμετοχὴ σὲ τηλεοπτικὲς συζητήσεις στὴν ΕΤ1 γιὰ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀποκριᾶς, τοῦ Πάσχα καὶ τὶς προλήψεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ σήμερα καθὼς καὶ σὲ ἐκπομπὲς στὴν τηλεόραση καὶ τὸ ραδιόφωνο γιὰ ἐπίκαιρα λαογραφικὰ θέματα.

Ἄννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα

Ἀνακοινώσεις:

1. «Ritual of code of Cypriots living in Leeds, England». Στὸ 6th SIEF Con-

ference «Roots and Rituals: Managing ethnicity» (Amsterdam, 20-25 'Απριλίου).

2. «Prospectus anthropologicus in docendis linguis litterisque classics» στο «Docere» (Convegno internazionale, Montella, 24 'Απριλίου - 1 Μαΐου).
3. «Field work in Greece». στην επιστημονική Συνάντηση «Folklore - Ethnological Meeting Greece-Finland».
4. «Field work in folk narratives and intellectual alibity of story tellers» στο 12ο Διεθνές Συνέδριο για τις λαϊκές διηγήσεις (Göttingen Γερμανίας, 26-31 'Ιουλίου) (άποστολή ανακοινώσεως).

Γεώργιος Ν. Αϊκατερινίδης

'Ανακοινώσεις - 'Ομιλίες

1. 'Επίσημη παρουσίαση στη Δράμα του έργου «Γιορτές και Δρώμενα στο Νομό Δράμας», που εκδόθηκε από την τοπική ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ), σέ δική του συγγραφή (4 'Ιανουαρίου).
2. «Πασχαλινή 'Εθιμολογία». Διάλεξη στον Σύλλογο Γυθειωτών 'Αττικής (8 'Απρ.).
3. Συμμετοχή στο Μοναστηράκι Δράμας στις τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις (25 'Απριλίου).
4. α' Αναστενάρια: ιστορική αναδρομή και θεωρητική προσέγγιση». 'Ομιλία στη Μαυρολεύκη Δράμας (21 Μαΐου).
5. α' Η Δράμα και η περιοχή της - 'Ιστορία και Πολιτισμός», στην Γ' 'Επιστημονική Συνάντηση (21-24 Μαΐου, α' Εθιμολογικά του γάμου από την περιοχή τής Δράμας).
6. Συμμετοχή στις πανελληνίου έμβειλείας πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου 'Ανωγείων Ρεθύμνου (13 Αύγουστου, όμιλία και προβολή κινημ. ταινίας για τον τοπικό παραδοσιακό γάμο).
7. α' Ο άγιος Νικόλαος στη λαϊκή μας παράδοση», διάλεξη στην 'Ερέτρια Εύβοίας (Πνευματικό Κέντρο, 29 Νοεμβρίου).

Δημοσιεύματα

1. α' Αράπηδες». "Ένα εύρετηριακό Δρώμενο στο Μοναστηράκι Δράμας. ("Έκδοση Τοπικού Μορφωτικού Συλλόγου).
2. 'Η λαογραφική διάσταση στο έργο του Γεωργίου Βιζυηνού, Σερραϊκά Χρονικά 13 (1998), σελ. 177-190.
3. 'Επίκαιρα λαογραφικά και γενικότερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος άρθρα στις εφημερίδες «Κρητικά Νέα» 'Αθηνών και «'Ηχώ» Δράμας.

Ἐπιμέλεια ἐκδόσεων: Σερραϊκὰ χρονικά, τόμος 13ος καὶ Τραγούδια - χοροὶ - ἔθιμα τῶν Σαρακατσάνων. Ἐκδοση Λαογραφικοῦ Μουσείου Σαρακατσάνων - Σέρρες.

Λοιπὴ δραστηριότητα

Ραδιοφωνικὲς συνεντεύξεις καὶ τηλεοπτικὲς ἐμφανίσεις (Ἀθήνα, Δράμα, Ἡράκλειο Κρήτης), ἐπὶ ἐπικαίρων λαογραφικῶν θεμάτων.

Τιμητικὲς Διακρίσεις

1. Τιμητικὴ πλακέτα ἀπὸ τὴν Τοπικὴ Ἑνωση Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Δράμας. Γιὰ τὴ συμβολή του στὴ διάσωση καὶ προβολὴ τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ (4 Ἰαν.).
2. Ἀναμνηστικὴ πλακέτα ἀπὸ τὸν πολιτ. Σύλλογο Γυθειαιτῶν Ἀττικῆς «Ἡ Κρανάη», γιὰ τὴν προσφορὰ του στὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Συλλόγου (8 Ἀπριλ.).
3. Ἀνακήρυξη σὲ ἐπίτιμο μέλος τοῦ Μορφωτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Μοναστηρακίου Δράμας.

Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης

Ἀνακοινώσεις

1. «Ὁ κύκλος ἀνάπτυξης τῆς οἰκιακῆς ζωῆς στὴν ὀρεινὴ Κοινότητα Καστάνιανης Κόνιτσας», στὸ Διεθνὲς Συνέδριο «Ὁ ὀρεινὸς χώρος τῆς Βαλκανικῆς» ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Κόνιτσα (28-31 Μαΐου 1998).
2. «Προφορικὴ ποίηση καὶ ἱστορικὴ μνήμη» στὸς Ἕλληνες Βλάχους τοῦ Κεφαλόβρυσου (Μετζιτιέ) Πωγωνίου», στὸ Συνέδριο «εἰς μνήμην Ἀλκῆς Κυριακίδου», ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ τὸ γενικὸ τίτλο: «Λαογραφία - Ἱστορία».
3. Συμμετοχὴ σὲ συζήτηση κατὰ τὴν παρουσίαση τῆς ἔρευνας τῆς κ. Μαρίας Παπαθανασίου: «Καθημερινὴ ζωὴ καὶ κοινωνικοποίηση τῶν παιδιῶν σὲ ἓνα ὀρεινὸ χωριὸ τῆς Δωρίδας (1900-1940), ποὺ πραγματοποιήθηκε στὸ Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν (ΚΝΕ), 18 Μαρτίου.

Ἄλλη δραστηριότητα:

- Ἐκλογή ὡς Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐθνολογίας.
- Συμμετοχὴ στὴ Συντακτικὴ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ.

Ἐλένη Ψυχογιοῦ

Ἀνακοινώσεις - Ὁμιλίαι

1. «Οἱ δρόμοι τῶν νερῶν καὶ τῶν κοπαδιῶν. Ἀπὸ τὰ βουνὰ στοὺς κάμπους στὴ βόρεια Πελοπόννησο», στὸ Διεθνὲς Συνέδριο «Ὁ ὀρεινὸς Χῶρος τῆς Βαλκανικῆς», Κόνιτσα 29 - 31/5/98.

2. «Ἡ εἰδυλλιακὴ Φιγαλεῖα στὴν Ἡθογραφία τοῦ Ἀγησίλαου Τσέαλη», στὴν ἡμερίδα γιὰ τὰ τριάντα χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Ἡλείου ἱστορικοῦ καὶ λαογράφου, στὴν Ἀνδρίτσαινα Ὀλυμπίας τὴν 1/8/98.
3. Συμμετοχὴ, χωρὶς ἀνακοίνωση, στὸ Συνέδριο «εἰς μνήμην Ἀλκῆς Κυριακίδου» ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ τὸ γενικὸ τίτλο: «Λαογραφία - Ἱστορία» (Θεσσαλονίκη 6-9/11/98).

Ἄλλες δραστηριότητες:

- Ἐκλογή ὡς Γεν. Γραμματέας τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐθνολογίας.
- Ὅρισμός γιὰ δεύτερη τριετὴ θητεία ἀπὸ τὸ ΥΠΠΟ ὡς ἀμίσθου μέλους τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συμβουλίου τοῦ Μουσείου Λαϊκῆς Τέχνης.
- Συνεντεύξεις στὸ Πρῶτο Πρόγραμμα τῆς ΕΡΑ γιὰ ἔθιμα τῆς Ἀποκριᾶς καὶ τοῦ Πάσχα.

Μιράντα Τερζοπούλου

1. Συμμετοχὴ (ἀπὸ τὸ 1995) ὡς κυρία ὁργανίστρια στὸ διεπιστημονικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν ἀκατάγραφη μελέτη καὶ προβολὴ τῆς μουσικοχορευτικῆς παράδοσης τῆς Θράκης» ποὺ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ Σύνταγο «Οἱ Φίλοι τῆς Μουσικῆς» γιὰ κάλυψη τοῦ τομέα παραδοσιακῆς μουσικῆς τῆς Μεγάλης Βιβλιοθήκης Αἰλίου Βουδούρη.
2. Συμμετοχὴ (ἀπὸ τὸ 1995) στὸ διεπιστημονικὸ σεμινάριο γιὰ θέματα ταυτότητας φύλου ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Χρυσῆς Ἰγγλέση, καθηγήτριας Κλινικῆς Ψυχολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν.
3. Ἐπιμέλεια ἔκδοσης, συγγραφὴ εἰσαγωγικῶν κειμένων καὶ σχολιασμός τραγουδιῶν στὸ συνοδευτικὸ τόμο τοῦ διπλοῦ CD μὲ τίτλο «Πασχαλιάτικα, Ἀνοιξιιάτικα, τραγούδια τοῦ Θανάτου καὶ τῆς Ἀνάστασης», ποὺ ἐξέδωσε ὁ «Καλλιτεχνικὸς Σύλλογος Δημοτικῆς Μουσικῆς Δόμνα Σαμίου» στὴ σειρὰ «Τραγούδια στὸν Κύκλο τοῦ Χρόνου». Κυκλοφόρησε τὸ Μάρτιο τοῦ 1998.
4. Συνεργασία γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ ἀφιερώματος «Ἀποκριά, Ἀγροτικὰ δρώμενα» τοῦ ἔνθετου «Ἑπτὰ Ἡμέρες» τῆς ἐφημερίδας Καθημερινὴ καὶ συμμετοχὴ σ' αὐτὸ μὲ ἄρθρο «Ἀγροτικὴ Ἀποκριά» (1/3/98).
5. Εἰσήγηση στὸ πλαίσιο τοῦ Γ' κύκλου μαθημάτων μὲ θέμα «Λαϊκὰ Δρώμενα» τοῦ Ἀνοιχτοῦ Πανεπιστημίου Κομοτηνῆς, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἡμέρας τῆς Γυναίκας, Κομοτηνὴ 9/3/98. Τίτλος τῆς εἰσήγησης «Οἱ Λαζαρίνες τοῦ Λαζάρου: ὅταν ὁ κύκλος τῆς ζωῆς συναντᾷ τὸν κύκλο τοῦ χρόνου».

6. 'Ομιλία στο πλαίσιο του οργανωμένου από την 'Ελληνική 'Εταιρεία 'Εθνολογίας κύκλου με θέμα «Μεθοδολογία και προβλήματα επιτόπιας έρευνας», στις 6/4/98. Τίτλος: «'Ο έρευνητής σέ όριακές περιοχές: μιá μειονότητα μέσα στις μειονότητες».
7. Διάλεξη στην 'Ελληνική Δημοκρατική Κοινότητα Βερολίνου με θέμα «Μοιρολόγια, μιá συλλογική γυναικεία δημιουργία». Βερολίνο 8/5/98.
8. 'Ομιλία στο πλαίσιο του Κύκλου «Θράκη: ιστορικές και γεωγραφικές προσεγγίσεις» τών ειδικών μορφωτικών έκδηλώσεων του 'Εθνικού 'Ιδρύματος 'Ερευνών. Τίτλος: «Τραγουδισμένη μνήμη». Διαπραγμάτευση τής τοπικής ταυτότητας μέσα από τά τελετουργικά τραγούδια στις κοινότητες του 'Εβρου, ΕΙΕ 9/6/98.
9. Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο «'Ο όρεινός χώρος τής Βαλκανικής» Κόνιτσα 29-31/5/98. Τίτλος ανακοίνωσης «'Ιερó και πολιτική. 'Η άθέατη πλευρά ενός μουσουλμανικού πανηγυριού στη Ραδόπη». 'Η ανακοίνωση συνοδεύεται από σχολιασμένη προβολή ταινίας βίντεο από τά πανηγύρια τών ετών 1996 και 1997, γυρισμένης από την υπογράφουσα κατά τή διάρκεια αντίστοιχων έρευναικών αποστολών.
10. Συμμετοχή χωρίς ανακοίνωση στο Α' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών «'Ο 'Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τή Δύση 1453-1981», Βερολίνο 2-4/10/98.
11. 'Επίσκεψη στο 'Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών και έπαφές με τόν καθηγητή κ. Δημάδη με σκοπό τήν έναρξη ανταλλαγών και ευρύτερης συνεργασίας του 'Ινστιτούτου με τó ΚΕΕΛ και τούς ενδιαφερόμενους έρευνητές. 'Επιτυχής παρέμβαση τής υπογράφουσας στην 'Ακαδημία 'Αθηνών, τήν 'Ελληνική Λαογραφική 'Εταιρεία, τήν 'Ελληνική 'Εταιρεία 'Εθνολογίας και τήν 'Επιτροπή Λογιστικών Μελετών με σκοπό τήν κινητοποίησή τους για συνεργασία με τó 'Ινστιτούτο και δωρεάν αποστολή τών εκδόσεών τους στη βιβλιοθήκη του.
12. Συμμετοχή χωρίς ανακοίνωση στο Συνέδριο «Λαογραφία και 'Ιστορία», οργανωμένο από τó τμήμα 'Ιστορίας και 'Αρχαιολογίας του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στη μνήμη τής 'Αλκης Κυριακίδου-Νέστορος, Θεσ/νίκη 6-8/11/98.
13. Συμμετοχή στις προκαταρκτικές συναντήσεις και συνεργασία με εκπροσώπους του 'Ελληνικού 'Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) έν όψει τής ανάθεσης συγγραφής διδακτικού ύλικου για τίς ανάγκες του τμήματος παραδοσιακής μουσικής. Φθινόπωρο '98.
14. Συμμετοχή σέ Interactive του 'Ελληνικού περιπτέρου τής έκθεσης EXPO 98

στη Λισσαβόνα αφιερωμένης στους 'Ωκεανούς με φωτογραφίες ναυπηγικών έργων γαλιών της συλλογής της, που αποτελούν μέρος της έκθεσης «Ναυτική και Ναυπηγική παράδοση στο Αιγαίο».

15. Συγγραφή κειμένου για το αφιέρωμα στη Δόμνα Σαμίου, έκδηλώσεως του Μεγάρου Μουσικής 'Αθηνών στις 29/10/98 με τίτλο «Είναι οι καρδιές μου ένας όρμαθός, τις άπλωσα στον ήλιο».
16. Πολλές τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές και δια του τύπου παρουσιάσεις του έργου της υπογράφουσας, συνεντεύξεις και συμμετοχή σε εκπομπές με θέματα του γνωστικού και έρευνητικού της πεδίου.

Παναγιώτης Καμηλάκης

Ή Ανακοινώσεις σε συνέδρια:

1. «Έπαγγελματικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες στα Φάρσαλα στην προβιομηχανική περίοδο» στο πρώτο επιστημονικό Συνέδριο Φαρσαλινών Σπουδών (Φάρσαλα, 20-21 'Ιουνίου).
2. «Παρατηρήσεις στον επαγγελματικό βίο των Σιωνίων» στο πρώτο Διεθνές Σιωνικό Συνέδριο (Σιγόν, 25-28 'Ιουνίου).
3. «Τοπωνύμια της Κρήτης σε πηγές του 18ου αιώνα» στο 'Επιστημονικό Συνέδριο «Τα Κρητικά Τοπωνύμια» (Ρέθυμνο, 6-7 Νοεμβρίου).

Όμιλίες:

«Το συγγραφικό και κυρίως λαογραφικό έργο του Σταμάτη 'Αποστολάκη».

Όμιλία στα Χανιά Κρήτης στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων και εκθέσεως βιβλίου (13 'Ιουνίου).

Δημοσιεύματα:

1. Συντεχνίες και επαγγέλματα στη Σμύρνη πριν από τα μέσα του 19ου αιώνα με βάση αρχαιολογικές πηγές, Μικρασιατικά Χρονικά, τ. 20 (1998), σ. 185-195.
2. 'Η πόλη του Ρεθύμνου και η περιοχή της. Σχέσεις αστικού και αγροτικού χώρου (τέλος 19ου - αρχές 20ού αιώνα), στον τόμο «Ρέθυμνο 1898-1913: 'Από την Αυτονομία στην Ένωση», έπετειακή έκδοση 1898-1998, Ρέθυμνο, έκδ. Δήμου Ρεθύμνης, 1998, σ. 25-35.

Άλίκη Παλαιοδήμου

1. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Έξομοίωσης των εν ένεργεία εκπαιδευτικών στοιχείων εκπαίδευσης προς τους πτυχιούχους των πανεπιστημιακών Παιδαγωγικών

κῶν Τμημάτων, πού πραγματοποιεῖ τὸ Παιδαγωγικὸ Τμῆμα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

2. Ὁργάνωση ἐκδήλωσης τοῦ Δήμου Ἀθηναίων γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ καὶ μεταφραστικὸ ἔργο τῆς Δανάης Στρατηγοπούλου, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1998 στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο «Μελίνα Μερκούρη».

Λουῖζα Καραπιδάκη

Ἀνακοινώσεις:

- «Δημιουργία ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων γιὰ τὴν καλύτερη γνωριμία τῶν Λαογραφικῶν μουσειῶν» στὸ Συνέδριο μὲ θεματικὸ πλαίσιο: «Πολιτιστικὰ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα» τῆς Δημόσιας Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης Ρεθύμνου.

Δημοσιεύματα:

1. «Le symbolisme du décor brodé des tuniques en Crete, du XVIe au XIXe siècles», in «Ethnography og European Tradition Cultures. Arts, Crafts, Technics of Heritage», European Seminar III - Proceedings, Athens, 1998, σ. 227-239.

2. Ἐντυπὸ μὲ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα γιὰ τὸ Ἱστορικὸ καὶ Λαογραφικὸ Μουσεῖο Ρεθύμνης σὲ συνεργασία μὲ τὴν λαογράφο Ρεδοῦλα Σταθάκη, μὲ θέμα: «Ἡ διακόσμηση καὶ τὰ σύμβολα στὰ ὕφानτα τῆς Κρήτης», Ἀθήνα 1998.

3. Ὁργάνωση καὶ ἐπιμέλεια ἐκθεσης στὸ Ἱστορικὸ καὶ Λαογραφικὸ Μουσεῖο Ρεθύμνης μὲ θέμα «Ρέθυμνο 1898-1913, Ἀπὸ τὴν Αὐτονομία στὴν Ἑνωσι». Ἐπιμέλεια καταλόγου καὶ κείμενα τοῦ CD ROM.

Διδασκαλία στὸ Πολιτιστικὸ Σεμινάριο τοῦ Ἰνστιτούτου Πολιτιστικῶν Μελετῶν Εὐρώπης καὶ Μεσογείου. Θέμα: Οἱ ἐκπαιδευτικὲς δραστηριότητες τῶν Ἑλληνικῶν Λαογραφικῶν Μουσείων.

Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, δρ. Κοιν. Ἀνθρ. (συνεργάτρια ἐπὶ συμβάσει)

Διάλεξη:

1. «Τὸ παραμῦθι καὶ ἡ διαμόρφωση τῆς ταυτότητας κατὰ φύλα» — ὁμιλία στὴν Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ἐθνολογίας (14 Δεκεμβρίου).

Δημοσιεύματα:

1. «Τὸ παραμῦθι τῆς Νεράιδας (AT 400): ἀναπαραστάσεις τῶν φύλων μέσα ἀπὸ τὴν ἑλξη/ἄπωση τοῦ ὑπερφυσικοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπινου στοιχείου» (Ἐθνολογία: 5).
2. Διδασκαλία τοῦ μαθήματος «παραμῦθι καὶ δημιουργικότητα» στὸ Διδασκαλεῖο Νηπιαγωγῶν τοῦ ΕΚΠΑ (β' ἐξάμηνο 97-98, α' ἐξάμηνο 98-99).

Κλεοπάτρα Φατούρου

- Παρακολούθησε Σεμινάριο Πολιτιστικής Διαχείρισης, που ὀργάνωσε τὸ Ἰνστιτοῦτο Πολιτιστικῶν Μελετῶν Εὐρώπης καὶ Μεσογείου.

Προγραμματισμός

Μὲ ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου:

1. Προκηρύχθηκε ἀνοιχτὸς διαγωνισμὸς γιὰ:

- Τὴν Ἀνάπτυξη σελίδας Web στὸ Internet. Ἀνάπτυξη ἐπιστημονικῆς - ἐκπαιδευτικῆς ἐφαρμογῆς (multimedia).
- Ἀνάπτυξη εἰδικῆς ἐφαρμογῆς παρουσίασης τοῦ ὕλικου καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Βιβλιοθήκης.

2. Προγραμματίζεται ἡ παραγωγή πολυμεσικῶν ἐκδόσεων⁹.

Ἡ προπαρασκευὴ τῶν πολυμεσικῶν ἐκδόσεων (CDROM) στηρίζεται στὶς ἀκόλουθες δυνατότητες μὲ τὴ βοήθεια τῆς τεχνολογίας:

- Ἀφήγηση τῶν κειμένων (τοῦ προλόγου καὶ ἐπιλεγμένων ἀποσπασμάτων ἀνέκδοτου ἀρχαίου ὕλικου)
- Μουσικὴ ἐπένδυση.

- Προβολὴ τοῦ περιεχομένου.

- Ἀναζήτησις θεματικῶν ἐνοτήτων, εἰκόνων, χρονολογιῶν, τόπων, βιβλιογραφίας κλπ.

- Μεγέθυνσις εἰκόνων, χειρογράφων κλπ.

- Ἐναλλαγὴ τῆς γλώσσας (Ἑλληνικά, Ἀγγλικά) σὲ ὁποιοδήποτε σημεῖο.

- Ἐκτύπωσις ὀρισμένων εἰκόνων ἢ μεγεθυμένου μέρους των καὶ κειμένων σὲ ποιότητα ἀποδεκτὴ γιὰ ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἀλλὰ ὄχι γιὰ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσή ἢ ἐπανέκδοσή.

Ἡ ἐκδοσις CDROM θὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκτενὴ μελέτη μὲ αὐτοτέλεια περιεχομένου.

Εἰδικότερα θέματα τὰ ὅποια ἐπεξεργάζεται τὸ KEEA:

9. Ἡ δημιουργία πολυμέσων ἀποτελεῖ προτεραιότητα τοῦ Κέντρου. Τὸ ὕλικο τους μὲ κατάλληλη διαχείριση (ἐπίπεδα πρόσβασης) θὰ γίνῃ προσιτὸ ἀπὸ ἕνα εὐρύτερο κοινὸ ἢ θὰ μπορεῖ νὰ καλύψῃ ἀνάγκες εἰδικῶν χρηστῶν (ἐρευνητῶν, ἐπιστημόνων). Γιὰ παράδειγμα θὰ ὑπάρχει βιβλιογραφία καὶ ἐπιστημονικὰ σχόλια ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἐρευνητὴ ἀλλὰ ὄχι ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἀπλὸν χρήστη ἢ τὰ παιδιά.

α) 'Η γυναίκα στη λαϊκή παράδοση

Εισαγωγικά

Ο ρόλος τής γυναίκας στο παραμύθι άπασχόλησε πολλούς έρευνητές με αποτέλεσμα να δούν το φώς τής δημοσιότητας άρθρα και μελέτες πού επιχειρούν να προσεγγίσουν το θέμα από ποικίλες όπτικές γωνίες. Δέν υπάρχει, ώστόσο, μιá ολοκληρωμένη παρουσίαση του θέματος, τουλάχιστον στα έλληνικά, παρά το έξαιρετικό ενδιαφέρον του. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει ή παραγωγή του συγκεκριμένου CD ROM πού θα καλύψει το θέμα Γυναικεία όμορφιά (έσωτερική και έξωτερική), συμπεριφορά, ρόλος στο παραμύθι.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Κείμενα: Γενικά για το παραμύθι [καταγωγή, γένεση, διάδοση, χαρακτηριστικά γνωρίσματα, φορείς δημιουργίας του].

Μελέτη του παραμυθιού: Θεωρίες, προσεγγίσεις έρμηνείας, κατάταξη.

'Αφήγηση παραμυθιών: παραμυθιάς, έρωστική, ήρωας.

Το έλληνικό παραμύθι: πρώτες συλλήψεις, μελέτες, χαρακτηριστικά.

Πρόσωπα: οί ρόλοι.

1. 'Η γυναίκα ως έρωμένη.

1.1. 'Η ώραία.

1.1.1. 'Η πεντάμορφη: 'Εξωτερική εμφάνιση, κατοικία, φυλάκιση, μαγικοί σύντροφοι. Διεκδίκηση τής πεντάμορφης, ήρωισμοί, διαγωνισμοί, σημασία τής έπιτυχίας ή άβεβαιότητας τής κατάκτησης. Λαογραφικά παράλληλα. Κοινωνικοϊστορικές προεκτάσεις.

1.1.11. Οί άλλες ώραϊες

Χαρακτηριστικά τής εμφάνισης, ιδιαιτερότητες, κατοικία, φυλάκιση, συμπεριφορά, καταγωγή, σχέση με τον ήρωα, μαγικά στοιχεία. Παραδείγματα.

2. 'Η καλή

Οικογένεια, μαγικές ιδιότητες, σχέση με άλλα όντα, ιδιαίτερα γνωρίσματα, συμπεριφορά. Πρότυπα τής έπιθυμητής γυναικείας συμπεριφοράς. Παρουσίαση συγκεκριμένων παραμυθιακών τύπων.

3. 'Η έξυπνη και δραστήρια.

Χαρακτηριστικά τής ήρωίδας, οικογένεια, συμπεριφορά, μαγικές ιδιότητες. 'Αντιπροσωπευτικοί τύποι. Προεκτάσεις κοινωνικές-ψυχολογικές. Κοινωνικά πρότυπα.

4. 'Η γυναίκα ως σύζυγος άγαπημένη.

‘Η παρεξηγημένη ή καταδιωγμένη.

Οικογενειακές σχέσεις, συμπεριφορά, συνάντηση με τόν ήρωα, ικανότητες, αντίπαλοι, βοηθοί της, αποκατάσταση. ‘Ιστορικότητα του μύθου, λογοτεχνικές προεκτάσεις, προσεγγίσεις. Συγκεκριμένοι παραμυθιακοί τύποι.

5. ‘Η γυναίκα ως μητέρα.

Καλή ή κακιά: Χαρακτηριστικά, οικογενειακές σχέσεις, συμπεριφορά, ικανότητες, μαγικές ιδιότητες, βοηθοί, αντίπαλοι, σχέσεις. Συγκεκριμένα παραδείγματα. Σχολιασμός, προεκτάσεις.

6. ‘Η γυναίκα ως μητριά.

Κακιά: ‘Εξωτερικά χαρακτηριστικά, οικογενειακές σχέσεις, συμπεριφορά, ικανότητες, μαγικές ιδιότητες, βοηθοί, αντίπαλοι, σχέσεις με τόν ήρωα - ήρωίδα μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. Σχολιασμός. Προεκτάσεις.

7. ‘Η γυναίκα ως αδελφή (πρός αδελφό, προς αδελφή-έτεροθαλή αδελφή).

Καλή ή κακιά: Οικογενειακές σχέσεις, συμπεριφορά, ικανότητες, ιδιαιτερότητες, σχέση με άλλα όντα. Συμβολισμοί.

8. ‘Άλλες γυναικείες μορφές ως άρνητικές ή ελαττωτικές δυνάμεις ή ως βοηθοί. ‘Η γοργόνα, ή Λάμια-Λάμιες, ή Στρίγγλας, οι Λεραιίδες, οι Γριές. Οί συνθήκες εμφάνισης, ή σχέση της με τόν/τήν ήρωα/ήρωίδα, συμπεριφορά, μαγικές ιδιότητες. Συμβολισμοί, σχόλια.

Συμπεράσματα.

‘Υπεύθυνοι: Μαριλένα Παπαχριστοφόρου Δρ. Κοιν. ‘Ανθρωπολογίας, έπιστ. συνεργ. του ΚΕΕΛ (με σύμβαση), Δέσποινα Δαμιανού, Δρ. Λαογραφίας (Παραμυθολόγος).

β) ‘Ο Μέγας ‘Αλέξανδρος στη λαϊκή παράδοση

A. Κείμενα

1. Εισαγωγικά - Σύντομη αναφορά σέ ιστορικά στοιχεία (βίος, έκστρατείες, πολιτιστική σημασία κ.ά.).
2. ‘Αναφορά σέ παραδόσεις: Πατήματα του αλόγου του Βουκεφάλα, ‘Αρχαία κτίρια, ‘Αθάνατο Νερό - Γοργόνες, Τοπωνύμια.
3. «‘Η Φυλλάδα του Μεγαλέξανδρου». Σχέση της με τή νεότερη λαϊκή παράδοση.
4. ‘Εργα τέχνης: Ζωγραφική, Κεντητική, Γλυπτική κ.ά.
5. ‘Ιδιαίτερη αναφορά στο Θεόφιλο.
6. Λογοτεχνική δημιουργία έμπνευσμένη από τόν Μεγαλέξανδρο.
7. ‘Επιλογικά - Μνεία αρχαίων πηγών καί συσχετισμός με τή λαϊκή παράδοση.

B. Εικονογράφηση

1. Σελίδες από τή «Φυλλάδα».
2. Φωτογραφίες τόπων πού συνδέονται με σχετικές παραδόσεις (πατήματα, κτίρια κ.λπ.).
3. Φωτογραφίες από σχετικά δρώμενα (π. χ. 'Αράπηδες τοῦ Παγγαίου).
4. Ζωγραφιές τοῦ Θεόφιλου, ἔργα κεντητικῆς με γοργόνες, βοτσαλωτές αὐλές, γοργόνες σέ τέμπλα ἐκκλησιῶν, φιγούρες ἀπό τὸ Θέατρο Σκιῶν.
5. Τοιχογραφία 'Αγίου Σισώη στὰ Μετέωρα (Μονὴ Βαρλαάμ).
6. Ἔργα Φ. Κόντογλου, Χαλεπᾶ, Ἐγγονόπουλου κ.λπ.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παραπάνω ἀναφερόμενα στοιχεῖα (κείμενα - εἰκονογράφηση) περιλαμβάνονται στὴν ἐργασία: Γεωργ. Ν. Αἰκατερινίδη, 'Ο Μέγας Ἀλέξανδρος στὴ λαϊκὴ παράδοση, Ἀθήνα 1996 (ἀνατύπωση ἀπὸ τὰ «Σερραϊκὰ Χρονικά», τ. 12).

Ὑπεύθυνος: Γεώργιος Αἰκατερινίδης, Ἐρμυνητὴς Α' τοῦ Κέντρου.

γ) Ἡ Παναγία στὴ λαϊκὴ Παράδοση

Α. Εἰσαγωγή: Ἡ μορφή τῆς Παναγίας στὴν Ὀρθόδοξη, ὡς Μητέρας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.
Σύντομη ἀναφορὰ στὶς θεομητορικὲς εὐσεβεῖς καὶ εὐσεβὲς εὐχολογίες τοὺς ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Ἀπόκριφα Εὐαγγέλια.

1. Παραδόσεις γιὰ τὴν Παναγία: Ἐμφάνιση εἰκότων τῆς Παναγίας. Θαύματα τῆς Παναγίας.
2. Ἡ Παναγία στὰ Παραμύθια.
3. Ἡ Παναγία στὴ λαϊκὴ λατρεία: Γέννηση τῆς Παναγίας: Γελαδίτσα, Λαμπηδόνα κ.λπ. Εἰσόδεια τῆς Παναγίας (Μεσοσπορίτισσα). Εὐαγγελισμός. Χριστούγεννα. Δεκαπενταύγουστος (Κοίμηση).
4. Ἡ Παναγία στὶς παροιμίες.
5. Ἡ Παναγία στὰ τραγούδια, τὰ κάλαντα, τὰ νανουρίσματα.
6. Τὸ Μοιρολόγι τῆς Παναγίας.
7. Ἐπίθετα τῆς Παναγίας.

Ὀπτικοακουστικὸ ὕλικό

1. Ἡ Παναγία στὴν εἰκονογραφία. Εἰκόνες βυζαντινὲς καὶ λαϊκότροπες.
2. Μοιρολόγι τῆς Παναγίας (μαγνητοφωνημένες παραλλαγές).
3. Ἐπιτάφιος τῆς Παναγίας (Περιγραφές - φωτογραφίες).
4. Πανηγύρια τῆς Παναγίας (Μεσοσπορίτισσας - Δαδί: πολυσπόρια. Δεκαπενταύγουστου στὴν Τήνο, τὴν Ἀμοργό, τὴν Παναγία Σουμελᾶ κ.λπ.).

5. Ἡ Παναγία στὰ παιδικὰ παιχνίδια, τὶς προσευχὲς τὶς ἐπωδὲς κ.ά.

Ἑπύθυνη: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια τοῦ Κέντρου σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

στ) Παραδοσιακὸ Παιδικὸ Παιχνίδι

Εἰσαγωγή: Ἱστορία τῶν παιχνιδιῶν. Σημασία τοῦ παραδοσιακοῦ παιχνιδιοῦ.

Ἐπιτραπέζιο - Κινητικὸ.

Ἀγοριῶν - Κοριτσιῶν.

Μικτὰ. Ἑνθλίκων.

Ὀπτικὸ ὕλικό: Φωτογραφίες παιχνιδιῶν, σκίτσα, βιντεοσκοπήσεις παιχνιδιῶν, περιγραφή παιχνιδιῶν.

Τραγούδια ποὺ λέγονται κατὰ τὴ διάρκεια παιχνιδιῶν.

Ἀρχὴ - τέλος παιχνιδιοῦ.

Κανόνες παιχνιδιῶν
Μετρήματα παιχνιδιοῦ.

Ἐμμετρα κείμενα ποὺ λέγονται κατὰ τὴ διάρκεια παιχνιδιῶν.

Ἑπύθυνη: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη. Συνεργασία: Ἀνθούλα Μπάκολη.

ζ) Ἑκδοσὴ τῆς βιβλιογραφίας τοῦ Κέντρου τῶν ἐτῶν 1800-1986

σὲ διαδραστικὸ δίσκο (CD ROM)

Τὸ Κέντρο συντάσσει καὶ δημοσιεύει, ὅπως εἶναι γνωστό, λαογραφικὴ βιβλιογραφία, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅ,τι ἔχει δημοσιευθεῖ ἀπὸ τὸ 1800 μέχρι τὸ 1986. Ἡ βιβλιογραφία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ βασικὸ βοήθημα γιὰ τὶς λαογραφικὲς ἐρευνες μὲ τὴν δημοσίευσή της στοὺς τόμους περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου, Ἑπετηρίς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, εἶναι δύσχρηστη. Προγραμματίζεται ἡ ἔκδοσή της σὲ διαδραστικὸ δίσκο (CDROM), ὁ ὁποῖος θὰ περιλαμβάνει 30.000 λήμματα λαογραφικῶν αὐτοτελῶν ἐκδόσεων, ἀρθρῶν καὶ δημοσιευμάτων γενικῶς μὲ λαογραφικὸ - ἔθνογραφικὸ περιεχόμενο.

Ἑπιμέλεια: Παναγιώτης Καμηλάκης, Ἑρευνητὴς Β' τοῦ Κέντρου, σὲ συνεργασία μὲ τὴν φιλόλογο βιβλιοθηκονόμο (μὲ σύμβαση) Ἀφροδίτη Σαμαρᾶ.